

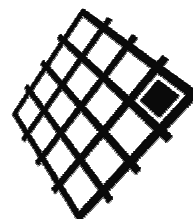
OSMI IZVJEŠTAJ
O AKTIVNOSTIMA I FINANSIJAMA

SKUPŠTINE CRNE GORE

U 24. SAZIVU

-SKRAĆENA VERZIJA-

JANUAR - JUL 2010. GODINE

mans

MONITORING PROGRAM

PODRŽANO OD STRANE
DELEGACIJE EVROPSKE
UNIJE U CRNOJ GORI

Autori:

Vuk Maraš, direktor Monitoring programa

Pavle Ćupić, programski asistent za monitoring rada Parlamenta

Aleksandar Mašković, programski asistent za monitoring rada Parlamenta

Administrativna podrška:

Radovan Terzić, koordinator pravnog programa

Bojana Robović, administrativni asistent za praćenje javnih nabavki

Mreža za afirmaciju nevladinog sektora - MANS

www.mans.co.me
mans@t-com.me

Centralna kancelarija:

Dalmatinska 188 Podgorica, (020) 266 326; 266 327

Regionalni centar za Herceg Novi i Boku:

Prve bokeške brigade 11, Herceg Novi, (031) 346 080

Regionalni centar za Budvu, Bar i Ulcinj:

Rista Lekića D-12, Bar, (030) 317 380

SADRŽAJ:

I	UVOD	5
II	PRESJEK IZVJEŠTAJA	6
III	GLAVA 1 - AKTIVNOSTI POSLANIKA I SKUPŠTINE	8
1.	POSLANICI SKUPŠTINE CRNE GORE	8
2.	IZVJEŠTAJ O AKTIVNOSTI I TRANSPARENTNOSTI U RADU SKUPŠTINE CRNE GORE	10
2.1.	INDEKS AKTIVNOSTI	10
2.2.	INDEKS AKTIVNOSTI POSLANIKA NA PLENUMU	12
2.3	TOP LISTA POSLANIKA	14
2.3.1.	Najaktivniji poslanici na plenarnim sjednicama	14
2.3.2.	Najneaktivniji poslanici na plenarnim sjednicama	14
2.4.	SJEDNICE SKUPŠTINE	15
2.4.1.	Broj sjednica i broj tačaka dnevnog reda po sjednicama	15
2.4.2.	Dužina trajanja sjednica Skupštine	16
2.4.3.	Predsjedavanje sjednicama Skupštine	17
2.4.	Zakonodavna inicijativa	18
2.5.	AKTIVNOSTI POSLANIKA NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE	20
2.5.1	Amandmani	20
2.5.2.	Diskusije	21
2.5.3.	Replike	25
2.5.4.	Komentari diskusija	26
2.5.5.	Odgovori na komentare diskusija	27
2.5.6.	Reagovanje zbog povrede poslovnika	29
2.5.7.	Prekoračenja	31
2.6.	AKTIVNOSTI POSLANIKA NA SJEDNICAMA SKUPŠTINSKIH ODBORA	34
2.6.1.	Vrijeme trajanja sjednica skupštinskih Odbora	35
2.6.2.	Prisustvo poslanika na sjednicama Odbora	36
2.6.3.	Izlaganja poslanika na odborima	36
2.6.4.	Izlaganje na odborima po partijama	37
2.6.5.	Učešće u diskusijama i izlaganjima predlagača legislative i eksperata	38
2.7.	STATISTIČKI PODACI O RADU RADNIH TIJELA	42
2.7.1.	Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo	42
2.7.2.	Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu	42
2.7.3.	Odbor za bezbjednost i odbranu	43
2.7.4.	Odbor za međunarodne odnose i evropske integracije	43
2.7.5.	Odbor za ekonomiju, finansije i budžet	43
2.7.6.	Odbor za ljudska prava i slobode	44
2.7.7.	Odbor za rodnu ravnopravnost	44
2.7.8.	Odbor za poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje	45
2.7.9.	Odbor za prosvjetu, nauku, kulturu i sport	45
2.7.10.	Odbor za zdravstvo, rad i socijalno starnje	45
2.7.11.	Administrativni odbor	46
2.7.12.	Komisija za kontrolu i praćenje postupka privatizacije	46
2.7.13.	Zajedničke sjednice više radnih tijela	46

3.	KONTROLNA FUNKCIJA PARLAMENTA	48
3.1.	KONTROLNO I KONSULTATIVNO SASLUŠANJE	48
3.1.1.	Kontrolno saslušanje	48
3.1.2.	Konsultativno saslušanje	48
3.2.	POSLANIČKA PITANJA I PREMIJERSKI SAT	49
3.2.1	Poslanička pitanja	49
3.2.2	Premijerski sat	51
IV	GLAVA 2 - FINANSIJE SKUPŠTINE	52
4.	BUDŽET SKUPŠTINE CRNE GORE U 2010. GODINI	52
4.1.	STRUKTURA BUDŽETA SKUPŠTINE	53
4.1.1.	Program unapređenja zakonodavne infrastrukture	53
4.1.2.	Program administracije	53
5.	POTROŠNJA SREDSTAVA IZ PROGRAMA UNAPREĐENJA ZAKONODAVNE INFRASTRUKTURE	55
5.1.	LIČNA PRIMANJA POSLANIKA	55
5.2.	OSTALE BENEFICIJE: STUDIJA SLUČAJA SLUŽBENI AUTOMOBILI	57
5.3.	STUDIJA SLUČAJA: OSTALE NAKNADE	57
6.	POTROŠNJA SREDSTAVA IZ PROGRAMA ADMINISTRACIJE	59
6.1.	LIČNA PRIMANJA SKUPŠTINSKE ADMINISTRACIJE	60
6.2	JAVNE NABAVKE	61
7.	TRANSPARENTNOST RADA SKUPŠTINE CRNE GORE	65

I UVOD

Evropske integracije u Crnoj Gori prepoznate su kao pitanje od najveće važnosti za dalji razvoj naše države, i u ovom procesu Skupština Crne Gore ima veliki značaj. Značaj Parlamenta je ključan u dijelu koji se odnosi na donošenje nove i usklađivanje postojeće legislative sa zakonima i aktima EU, kontrolu rada izvršne vlasti i dalji razvoj ukupne demokratije u Crnoj Gori.

Od 20. marta 2007. godine MANS sprovodi projekat procjene transparentnosti i aktivnosti rada Skupštine Crne Gore i njenih poslanika, a od 2009. godine pratimo i realizaciju budžeta Skupštine Crne Gore. U prethodnom periodu MANS je objavio sedam izvještaja o transparentnosti i aktivnosti u radu 23. i 24. Saziva Skupštine Crne Gore, a takođe su do sada objavljena i dva izvještaja o praćenju realizacije budžeta Parlamenta. Nakon parlamentarnih izbora u martu 2009. godine, MANS je nastavio sa praćenjem rada Parlamenta, i to novog, 24. Saziva.

MANS po prvi put u ovom izvještaju objedinjuje sve podatke koji se odnose na rad Parlamenta i na potrošnju njegovih sredstava. Štaviše, ovaj izvještaj donosi značajno unapređenje prezentovanih statističkih podataka, jer se po prvi put prezentuju detaljne informacije o radu svakog radnog tijela pojedinačno.

U ovom izvještaju dati su podaci o individualnim aktivnostima poslanika, koji pokazuju koji su poslanici bili najaktivniji na plenarnim sjednicama, a koji su bili najmanje aktivni. U ovom dokumentu analiziran je rad poslanika na sjednicama Skupštine, sjednicama odbora kao i individualan rad koji se ogleda u pripremanju amandmana na tačke koje su predmet rasprave u Parlamentu i to za period prvog redovnog zasjedanja 24. Saziva Skupštine Crne Gore, od januara do kraja jule 2010. godine.

Projekat praćenja rada Parlamenta, kao i praćenje realizacije budžeta Parlamenta koji MANS sprovoditi tokom 2010. godine finansiran je od strane Evropske Unije, preko delegacije Evropske Unije u Crnoj Gori, u okviru programa "Evropski instrument za demokratiju i ljudska prava".

Izvještaj koji je pred Vama predstavlja skraćenu verziju, iz razloga što kompletan izvještaj sa pripadajućim aneksima sadrži preko 130 stranica. Cjelokupan izvještaj i sve njegove anekse možete preuzeti na sajtu MANS-a <http://www.mans.co.me/transparentnost-i-konflikt-interesa/parlament/izvjestaji-o-radu-parlamenta/>

Ovaj projekat je finansiran od strane Evropske Unije, preko Delegacije Evropske Unije u Crnoj Gori a implementira ga Mreža za Afirmaciju Nevladinog Sektora - MANS. Stavovi izneseni u ovom izvještaju ne moraju se poklapati sa stavovima Delegacije Evropske Unije koja je finansijski podržala projekat.

II PRESJEK IZVJEŠTAJA O FINANSIJAMA I AKTIVNOSTIMA PARLAMENTA

Najaktivniji poslanik u posmatranom periodu bio je Branko Radulović iz Pokreta za Promjene, sa indeksom aktivnosti 6,61. dok su najneaktivniji poslanici bili Dragan Đurović, Zoran Bošnjak i Maida Bešlić iz Demokratske Partije Socijalista i Mićo Orlandić iz Socijaldemokratske Partije koji dijele poslednje mjesto na listi aktivnosti poslanika, a čiji je indeks aktivnosti 0,00 što predstavlja apsolutnu neaktivnost.

Od ukupno 129 tačaka koje su se u posmatranom periodu našle na dnevnom redu Skupštine, 116 je usvojeno, što predstavlja preko 89% od ukupnog broja, dok 13 nije usvojeno ili oko 10% od ukupnog broja. U posmatranom periodu Vlada Crne Gore se našla 92 puta u ulozi predlagača, dok su se poslanici u ulozi predlagača našli svega 11 puta.

U periodu od 01. januara do 01. avgusta 2010. godine održano je ukupno 10 sjednica Skupštine, čije je ukupno trajanje iznosilo 180 časova i 45 minuta. Pauze u ovom periodu su iznosile 12 časova i 10 minuta, pa je tako efektivan rad Skupštine Crne Gore u posmatranom periodu iznosio 168 časova i 35 minuta. Sjednicama Skupštine najviše je predsjedavao njen potpredsjednik Željko Šturanović, koji je ukupno predsjedavao 71 čas i 40 minuta, odnosno preko 42% ukupnog vremena.

Snežana Jonica je poslanica koja je podnijela najviše amandmana, ukupno 56. Najviše diskusija imala je Demokratska Partija Socijalista i to 190, što predstavlja preko 27% od ukupnog broja diskusija. Poslanik Branko Radulović imao je najviše diskusija, ukupno 46. Najviše izlaganja na plenarnim sjednicama od predstavnika predlagača imao je Branko Vujović, ministar ekonomije, ukupno 26.

Najviše replika imala je Demokratska Partija Socijalista, ukupno sedam, odnosno preko 43% od ukupnog broja, od kojih je poslanik Predrag Sekulić imao pet replika. Najviše komentara imala je Socijalistička Narodna Partija, ukupno 101, što čini oko 25% ukupnog broja komentara, a od poslanika, najviše komentara imao je Branko Radulović, ukupno 34. Najviše odgovora na komentare imala je Socijalistička Narodna Partija, ukupno 83, odnosno oko 26% učešća u ukupnim odgovorima na komentare, a od poslanika Branko Radulović sa ukupno 24 odgovora na komentare.

Najviše reagovanja zbog povrede Poslovnika imala je Socijaldemokratska Partija, ukupno 462, što čini oko 53% od ukupnog broja. Razlog zbog ovako visokog broja reagovanja SDP-a leži u činjenici da je Ranko Krivokapić, Predsjednik Skupštine ali i poslanik SDP-a skoro uvijek davao obrazloženja drugim poslanicima koji su reklamirali povredu Poslovnika¹, ukupno 315 puta, što se takođe tretira, po minutaži, kao reagovanje zbog povrede poslovnika.

Poslanici Demokratske Partije Socijalista imali su najviše prekoračenja izlaganja, ukupno 94. Od poslanika, najveći broj puta je prekoračio Branko Radulović, ukupno 27 puta. U ovom periodu niti jednoj stranci nisu izrečene mjere zbog povrede reda.

U posmatranom periodu svi Odbori Skupštine zajedno su ukupno efektivno radili 269 časova i 35 minuta. Najduže se radilo na sjednici Odbora za ekonomiju, finansije i budžet, čiji je efektivan rad iznosio 43 časa i 50 minuta. Najviše prisustava sjednicama Odbora imao je poslanik Aleksandar Damjanović, ukupno 51 put.

Ubjedljivo najviše izlaganja na odborima imao je poslanik Džavid Šabović ukupno 405, što čini 11% ukupnih izlaganja svih poslanika na odborima. Najviše izlaganja na sjednicama skupštinskih odbora imala je Demokratska Partija Socijalista, ukupno 1120 ili oko 30% od ukupnog broja izlaganja. Od

---

¹ Član 102 Poslovnika Skupštine Crne Gore kaže: 'Poslaniku koji želi da govori o povredi Poslovnika, predsjednik daje riječ čim je zatraži. Izlaganje tog poslanika ne može trajati duže od jednog minuta, a dužan je da ukaže na odredbu Poslovnika za koju smatra da je povrijeđena. Predsjednik, poslije tog izlaganja, daje objašnjenje o povredi Poslovnika. Ako poslanik nije zadovoljan objašnjenjem, o pitanju se rješava na sjednici, bez pretresa.'

predstavnik predlagača, na odborima je najviše izlagala Gorica Savović, pomoćnica ministra zdravlja, ukupno 92 puta.

Održane su dvije sjednice Skupštine posvećene Premijerskom satu i poslaničkim pitanjima.

U prvom dijelu izvještaja koji se odnosi na finansije Parlamenta prezentovani su podaci o sredstvima koje je Skupština imala na raspolaganju koja su opredjeljena rebalansom budžeta za 2009. godinu, kao i sredstva koja su predviđena za rad Skupštine u 2010. godini. Analiza pokazuje da su ukupna sredstva za Parlament blago povećana u 2010. godini u odnosu na sredstva predviđena rebalansom budžeta za 2009. Budžetom za 2010. su planirane uštede na programu administracije za materijale i usluge, tekuće održavanje, transfere institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru, kao i za kapitalne izdatke. U 2010. godini se prvi put pojavljuju sredstva namjenjena za kapitalne izdatke kada je riječ o programu unapređenja zakonodavne infrastrukture. Ostvarene su i uštede na ovom programu, a tiču se rashoda za materijale i usluge. Sa druge strane, u budžetu su povećana sredstva za zarade skupštinske administracije što je bila i preporuka MANS-ovog prethodnog izvještaja, u cilju poboljšanja materijalnog statusa službenika.

Izvještaj sadrži podatke o potrošnji budžetskih sredstava koja su na raspolaganju poslanicima i pokazuje da su sredstva za rashode za materijale i usluge, za zarade, poreze i doprinose poslanika, kao i ostala primanja trošena planiranom dinamikom, dok su u sredstvima za kapitalne izdatke napravljene značajne uštede. Podaci dati u ovom poglavlju pokazuju i da je prosječna plata profesionalnih poslanika u posmatranom periodu iznosila preko 1.300 eura. Studije slučajeva date u ovom poglavlju dokumentuju da su samo poslanici vladajuće koalicije bili u mogućnosti da koriste službena vozila, te da je Parlament u toku perioda implementacije ovog projekta dodatno unaprijedio sistem evidencije o naknadama poslanika za putovanja u zemlji i inostranstvu.

Podaci iz izvještaja pokazuju i da je i kod sredstava koja su opredjeljena za skupštinsku administraciju došlo do značajnih ušteda. Ostvarene su značajne uštede u svim budžetskim stavkama, osim u onim koje se tiču transfera institucijama, pojedincima i nevladinom sektoru, kao i kada je riječ o sredstvima namjenjenim za troškove rente. Podaci pokazuju da je prosječna zarada zaposlenih u administraciji iznosila oko 405 eura, ali su pojedinci na višim pozicijama ostvarivali znatno veće zarade. U ovom dijelu izvještaja dat je i pregled trinaest javnih nabavki sprovedenih u prvih sedam mjeseci 2010. godine.

III GLAVA 1 - AKTIVNOSTI POSLANIKA I SKUPŠTINE

1. POSLANICI SKUPŠTINE CRNE GORE

U tabeli koja slijedi, dat je spisak poslanika koji u trenutku sačinjavanja izvještaja obavljaju ovu funkciju u Skupštini, i to po zvaničnom redosledu Skupštine, po kojem se vrši prozivka poslanika, zajedno sa podacima kojem klubu poslanika pripadaju.

Rb.	Ime	Prezime	Poslanički klub
1.	Željko	Šturanović	Demokratska Partija Socijalista
2.	Predrag	Sekulić	Demokratska Partija Socijalista
3.	Mevludin	Nuhodžić	Demokratska Partija Socijalista
4.	Miodrag	Vuković	Demokratska Partija Socijalista
5.	Miomir	Mugoša	Demokratska Partija Socijalista
6.	Dragan	Đurović	Demokratska Partija Socijalista
7.	Tarzan	Milošević	Demokratska Partija Socijalista
8.	Božidar	Vuksanović	Demokratska Partija Socijalista
9.	Zoran	Gospić	Demokratska Partija Socijalista
10.	Radivoje	Nikčević	Demokratska Partija Socijalista
11.	Šefkija	Murić	Demokratska Partija Socijalista
12.	Zoran	Bošnjak	Demokratska Partija Socijalista
13.	Nada	Drobnjak	Demokratska Partija Socijalista
14.	Aleksandar	Bogdanović	Demokratska Partija Socijalista
15.	Ljerka	Dragičević	Demokratska Partija Socijalista
16.	Luid	Škrelja	Demokratska Partija Socijalista
17.	Zoran	Čulafić	Demokratska Partija Socijalista
18.	Fahrudin	Hadrović	Demokratska Partija Socijalista
19.	Željko	Aprcović	Demokratska Partija Socijalista
20.	Obrad	Stanišić	Demokratska Partija Socijalista
21.	Zoran	Srzentić	Demokratska Partija Socijalista
22.	Veljko	Zarubica	Demokratska Partija Socijalista
23.	Halil	Duković	Demokratska Partija Socijalista
24.	Radoje	Žugić	Demokratska Partija Socijalista
25.	Radoica	Luburić	Demokratska Partija Socijalista
26.	Branko	Čavor	Demokratska Partija Socijalista
27.	Vladan	Vučelić	Demokratska Partija Socijalista
28.	Zarija	Franović	Demokratska Partija Socijalista
29.	Đordije	Pinjatić	Demokratska Partija Socijalista
30.	Drago	Čantrić	Demokratska Partija Socijalista
31.	Zoran	Jelić	Demokratska Partija Socijalista
32.	Branka	Tanasijević	Demokratska Partija Socijalista
33.	Milorad	Vuletić	Demokratska Partija Socijalista
34.	Husnija	Šabović	Demokratska Partija Socijalista
35.	Valentina	Radulović Šćepanović	Demokratska Partija Socijalista
36.	Maida	Bešlić	Demokratska Partija Socijalista
37.	Ranko	Krivokapić	Socijaldemokratska Partija
38.	Rifat	Rastoder	Socijaldemokratska Partija
39.	Džavid	Šabović	Socijaldemokratska Partija
40.	Ervin	Spahić	Socijaldemokratska Partija
41.	Borislav	Banović	Socijaldemokratska Partija
42.	Mičo	Orlandić	Socijaldemokratska Partija
43.	Hidajeta	Bajramspahić	Socijaldemokratska Partija
44.	Raško	Konjević	Socijaldemokratska Partija
45.	Damir	Šehović	Socijaldemokratska Partija
46.	Amer	Halilović	Bošnjačka Stranka
47.	Kemal	Purišić	Bošnjačka Stranka

48.	Suljo	Mustafić	Bošnjačka Stranka
49.	Neven	Gošović	Socijalistička Narodna Partija
50.	Vasilije	Lalošević	Socijalistička Narodna Partija
51.	Snežana	Jonica	Socijalistička Narodna Partija
52.	Aleksandar	Damjanović	Socijalistička Narodna Partija
53.	Predrag	Bulatović	Socijalistička Narodna Partija
54.	Srđa	Božović	Socijalistička Narodna Partija
55.	Velizar	Kaluđerović	Socijalistička Narodna Partija
56.	Svetozar	Golubović	Socijalistička Narodna Partija
57.	Miloje	Pupović	Socijalistička Narodna Partija
58.	Nataša	Vuković	Socijalistička Narodna Partija
59.	Veselinka	Peković	Socijalistička Narodna Partija
60.	Radoslav	Nišavić	Socijalistička Narodna Partija
61.	Obrad	Gojković	Socijalistička Narodna Partija
62.	Milan	Knežević	Socijalistička Narodna Partija
63.	Dobrica	Šljivančanin	Socijalistička Narodna Partija
64.	Dragoslav	Ščekić	Socijalistička Narodna Partija
65.	Andrija	Mandić	Nova Srpska Demokratska Partija
66.	Goran	Danić	Nova Srpska Demokratska Partija
67.	Slaven	Radunović	Nova Srpska Demokratska Partija
68.	Novica	Stanić	Nova Srpska Demokratska Partija
69.	Budimir	Aleksić	Nova Srpska Demokratska Partija
70.	Emilo	Labudović	Nova Srpska Demokratska Partija
71.	Strahinja	Bulajić	Nova Srpska Demokratska Partija
72.	Radojica	Živković	Nova Srpska Demokratska Partija
73.	Nebojša	Medojević	Pokret Za Promjene
74.	Branko	Radulović	Pokret Za Promjene
75.	Dušanka	Džakula Tušup	Pokret Za Promjene
76.	Koča	Pavlović	Pokret Za Promjene
77.	Srđan	Brajović	Pokret Za Promjene
78.	Mehmet	Zenka	Bez poslaničkog kluba
79.	Genci	Nimanbegu	Bez poslaničkog kluba
80.	Mehmet	Bardhi	Bez poslaničkog kluba
81.	Amir	Hollaj	Bez poslaničkog kluba

Tabela 1: Spisak poslanika

2. IZVJEŠTAJ O AKTIVNOSTI I TRANSPARENTNOSTI U RADU SKUPŠTINE CRNE GORE

2.1. INDEKS AKTIVNOSTI

Indeks aktivnosti (lap) predstavlja sumiranje ukupnog rada poslanika Skupštine Crne Gore na plenarnim sjednicama. Ovaj indeks za svakog od poslanika ponaosob pokazuje da li je, sa stanovišta aktivnosti na plenumu, opravdao zaradu koju prima od strane poreskih obveznika Crne Gore kako bi građane predstavljao u Parlamentu.

Ovdje želimo napomenuti da je MANS svakako svjestan činjenice da se posao poslanika ne svodi na njegovo/njeno prisustvo i diskutovanje na plenarnim sjednicama. Znamo da bi pored toga poslanici trebalo da obavljaju druge značajne poslove kao što su analize zakonskih projekata, razna istraživanja, izrada amandmana, pa i predloga akata, učešće u radu odbora, poslaničkih klubova i svakako rad sa biračima, što ne mora biti vidljivo kroz aktivnosti na plenarnim sjednicama.

Isto tako smo svjesni činjenice da svako istupanje poslanika na sjednicama Skupštine ne mora uvijek biti konstruktivno i doprinositi kvalitetu njenog rada. Ne može se, međutim, osporiti da, kroz prisustvo i učešće u radu Skupštine i odbora, što je i obaveza propisana članom 55 Poslovnika², poslanik iskazuje svoj odnos prema instituciji u kojoj radi i prema građanima koji su ga/je na tu funkciju postavili. Ovaj indeks svakako ne pretenduje niti može da do kraja ocijeni kvalitet rada pojedinog poslanika, ali ima namjeru da ukaže na ovaj aspekt poslaničke dužnosti. Na kraju krajeva, građani bi trebali da budu ti koji će odlučiti da li su zadovoljni ukupnim radom poslanika i koji će svoj sud o tome iskazati na izborima.

Kriterijumi za uvećanje indeksa aktivnosti poslanika su broj diskusija, komentara diskusija, odgovora na komentare diskusija, replika i osnovanih proceduralnih reakcija. Parametri koji umanjuju njihov indeks aktivnosti su broj mjera koji je izrečen zbog povrede reda na sjednicama Skupštine, i to broj upozorenja, broj oduzetih riječi i broj udaljenja sa sjednice.

Formula na osnovu koje je dobijen indeks aktivnosti poslanika izgleda ovako:

Broj diskusija	x	0.10
+		
Broj komentara	x	0.03
+		
Broj odgovora na komentare	x	0.03
+		
Broj replika	x	0.03
+		
Broj osnovanih reagovanja zbog povrede poslovnika	x	0.01
-		
Broj upozorenja zbog povrede reda na Sjednici	x	0.01
-		
Broj oduzetih riječi	x	0.03
-		
Broj udaljenja sa sjednice	x	0.10
=		
Indeks aktivnosti poslanika		lap

² Član 55 Poslovnika Skupštine Crne Gore: "Poslanik je dužan da učestvuje u radu Skupštine i odbora čiji je član i da odlučuje. Poslanik može da učestvuje i u radu odbora u kojem nije član, bez prava odlučivanja"

Brojevi sa kojim su množeni pozitivni parametri koji sačinjavaju indeks aktivnosti u direktnoj su korelaciji sa minutažom izlaganja na plenarnim sjednicama.

Broj diskusija množen je sa brojem 0.1 što predstavlja trajanje diskusije od 10 minuta. Uprkos činjenici da diskusije kod rasprave u pojedinostima traju 5 minuta, broj 0.1 činio se adekvatnim jer postoji ogromna razlika u broju diskusija koje su korišćene u načelnim i objedinjenim³ raspravama (skoro 96%) i u broju diskusija u raspravi u pojedinostima (oko 4%). U prilog ovakvim parametrima ide i činjenica da je za diskusiju bilo koje vrste potrebna mnogo veća priprema u odnosu na ostale vrste izlaganja.

Za komentare diskusija, odgovore na komentare diskusija i replike množitelj je broj 0.03 što predstavlja trajanje od 3 minuta za svaku od kategorija pojedinačno. Reagovanja zbog povrede poslovnika, i to samo ona osnovana, množena su sa brojem 0.01 pošto je za ovaj vid izlaganja Poslovníkom predviđeno vrijeme od 1 minut.

Negativni parametri, koji umanjuju indeks aktivnosti, dovedeni su u vezu sa pozitivnim parametrima na način što je mjera za najozbiljniju povredu reda na sjednici, odnosno udaljenje⁴, tretirana sa istim množiteljem kao diskusija.

Mjera oduzimanja riječi, kada je množitelj u pitanju, poistovijećena je sa komentarima diskusija, odgovorima na komentare diskusija i replikama, dok je upozorenje, kao najslabija mjera dobila isti množitelj kao i osnovana reakcija zbog povrede poslovnika.

Poslanici su rangirani po opadajućoj vrijednosti indeksa. Što je veći indeks aktivnosti poslanika veće je i njegovo ukupno učešće na plenarnim sjednicama. Nasuprot tome, najmanji indeks, 0.00 predstavlja apsolutnu neaktivnost na plenarnim zasjedanjima.

---

³ O objedinjenim raspravama, njihovom objašnjenju i definisanju više riječi će biti u nastavku ovog izvještaja.

⁴ Mjera udaljenja sa sjednice zbog povrede reda na sjednici u posmatranom periodu ni jedan put nije izrečena.

2.2 INDEKS AKTIVNOSTI POSLANIKA NA PLENUMU

U tabeli koja slijedi dat je prikaz svih poslanika u Skupštini Crne Gore sa njihovim indeksima aktivnosti za posmatrani period.

Indeks aktivnosti poslanika za period I redovnog zasijedanja u 2010. godini		
Pozicija	Poslanik	Indeks aktivnosti poslanika (lap)
1	Branko Radulović (PZP)	6,61
2	Aleksandar Damjanović (SNP)	3,77
3	Vasilije Lalošević (SNP)	3,52
4	Emilo Labudović (NOVA)	3,50
5	Koča Pavlović (PZP)	3,27
6	Ranko Krivokapić (SDP)	3,15
7	Velizar Kaluđerović (SNP)	2,80
8	Ervin Spahić (SDP)	2,80
9	Goran Danilović (NOVA)	2,75
10	Predrag Sekulić (DPS)	2,69
11	Miodrag Vuković (DPS)	2,29
12	Neven Gošović (SNP)	2,23
13	Nebojša Medojević (PZP)	2,10
14	Dušanka Džakula Tušup (PZP)	2,01
15	Raško Konjević (SDP)	1,92
16	Predrag Bulatović (SNP)	1,91
17	Genci Nimanbegu (FORCA)	1,90
18	Radojica Živković (NOVA)	1,82
19	Željko Šturanović (DPS)	1,81
20	Snežana Jonica (SNP)	1,80
21	Rifat Rastoder (SDP)	1,72
22	Veselinka Peković (SNP)	1,58
23	Milan Knežević (SNP)	1,55
24	Branka Tanasijević (DPS)	1,51
25	Borislav Banović (SDP)	1,46
26	Zoran Jelić (DPS)	1,38
27	Nataša Vuković (SNP)	1,35
28	Budimir Aleksić (NOVA)	1,34
29	Novica Stanić (NOVA)	1,31
30	Strahinja Bulajić (NOVA)	1,26
31	Radoje Žugić (DPS)	1,20
32	Đorđije Pinjatić (DPS)	1,15
33	Miloje Pupović (SNP)	1,13
34	Zarija Franović (DPS)	1,12
35	Ljerka Dragičević (HGI)	1,08
36	Zoran Gospić (DPS)	1,06
37	Svetozar Golubović (SNP)	1,03
38	Damir Šehović (SDP)	1,03
39	Hidajeta Bajramspahić (SDP)	1,02
40	Andrija Mandić (NOVA)	1,01
41	Mevludin Nuhodžić (DPS)	0,92
42	Kemal Purišić (BS)	0,90
43	Radoica Luburić (DPS)	0,89
44	Obrad Gojković (SNP)	0,85
45	Šefkija Murić (DPS)	0,83
46	Srđa Božović (SNP)	0,81
47	Milorad Vuletić (DPS)	0,80
48	Tarzan Milošević (DPS)	0,80
49	Valentina Radulović Šćepanović (DPS)	0,77

50	Slaven Radunović (NOVA)	0,73
51	Mehmet Bardhi (DSCG)	0,70
52	Fahrudin Hadrović (DPS)	0,69
53	Zoran Čulafić (DPS)	0,69
54	Radivoje Nikčević (DPS)	0,62
55	Srđan Brajović (PZP)	0,59
56	Veljko Zarubica (DPS)	0,58
57	Amir Hollaj (AKP)	0,57
58	Branko Čavor (DPS)	0,56
59	Mehmet Zenka (DUA)	0,54
60	Amer Halilović (BS)	0,53
61	Obrad Stanišić (DPS)	0,52
62	Husnija Šabović (DPS)	0,52
63	Aleksandar Bogdanović (DPS)	0,50
64	Drago Čantrić (DPS)	0,49
65	Luid Škrelja (DPS)	0,45
66	Suljo Mustafić (BS)	0,44
67	Nada Drobnjak (DPS)	0,37
68	Dragoslav Šćekić (SNP)	0,36
69	Dobrica Šljivančanin (SNP)	0,34
70	Halil Duković (DPS)	0,33
71	Željko Aprcović (DPS)	0,23
72	Božidar Vuksanović (DPS)	0,18
73	Vladan Vučelić (DPS)	0,16
74	Radosav Nišavić (SNP)	0,13
75	Zoran Srzentić (DPS)	0,13
76	Miomir Mugoša (DPS)	0,03
77	Džavid Šabović (SDP) ⁵	0,01
78	Maida Bešlić (DPS) ⁶	0,00
79	Mičo Orlandić (SDP)	0,00
80	Zoran Bošnjak (DPS)	0,00
81	Dragan Đurović (DPS)	0,00

Tabela 2: Lista aktivnosti poslanika

Najaktivniji poslanik u posmatranom periodu bio je Branko Radulović, sa indeksom aktivnosti 6,61. Slijede Aleksandar Damjanović sa indeksom aktivnosti 3,77, Vasilije Lalošević sa indeksom 3,52, Emilo Labudović sa indeksom 3,50 i Koča Pavlović, sa indeksom aktivnosti 3,27.

Najneaktivniji poslanici u posmatranom periodu bili su Dragan Đurović i Zoran Bošnjak, Mičo Orlandić, kao i Maida Bešlić koji dijele poslednje mjesto na listi aktivnosti poslanika a čiji je indeks aktivnosti 0,00 što predstavlja apsolutnu neaktivnost. Slijedi poslanik Džavid Šabović koji se nalazi na 77. poziciji sa indeksom aktivnosti 0.01.

⁵ Poslanik Šabović, iako je među pet najneaktivnijih poslanika na Plenumu, na sjednicama odbora je bio najaktivniji poslanik u prethodm periodu i u ukupnom broju komentara na svih poslanika na odborima učestvovao je sa 11% od ukupnog broja

⁶ Poslanica Maida Bešlić je stupila na funkciju u junu 2010. godine, a Parlament je radio još u mjesecu julu, dok je u avgustu uslijedio godišnji odmor.

2.3 TOP LISTE POSLANIKA

U ovom poglavlju posebno su obrađene kategorije poslanika ‘Aktivnih 5’ i ‘Neaktivnih 5’. Te dvije kategorije obuhvataju poslanike koji su imali najviše učešća na plenarnim sjednicama i one druge koji su bili najmanje aktivni, a sve shodno indeksu aktivnosti.

MANS će poslanicima obje kategorije, nakon objave ovog izvještaja, dodijeliti simbolične diplome.

Diplome za kategoriju ‘Aktivnih 5’ poslanika su jedan vid zahvalnosti zbog visokog angažmana na plenarnim sjednicama. Ovim diplomama poslanike simbolično podsjećamo da su oni iz te kategorije svojom aktivnošću opravdali plate koje im daju poreski obveznici Crne Gore.

Nasuprot tome, kategorija ‘Neaktivnih 5’ je svojevrsan prekor poslanika zbog dosadašnjeg rada na plenarnim sjednicama, ali i poziv na njihovo veće uključivanje u rad sjednica Skupštine kako bi, eventualno, na kraju perioda monitoringa i oni prešli u kategoriju poslanika koji su svojom aktivnošću opravdali povjerenje poreskih obveznika koji im isplaćuju zarade.

2.3.1 Najaktivniji poslanici na plenarnim sjednicama

U tabeli koja slijedi dat je prikaz grupe ‘Aktivnih 5’ poslanika Skupštine Crne Gore sa njihovim indeksima aktivnosti.

Indeks aktivnosti poslanika za period I redovnog zasijedanja u 2010. godini		
Pozicija	Poslanik	Indeks aktivnosti poslanika (lap)
1	Branko Radulović (PZP)	6,61
2	Aleksandar Damjanović (SNP)	3,77
3	Vasilije Lalošević (SNP)	3,52
4	Emilo Labudović (NOVA)	3,50
5	Koča Pavlović (PZP)	3,27

Tabela 3: Najaktivnijih 5 poslanika na sjednicama

Branko Radulović najaktivniji je poslanik u periodu monitoringa, sa indeksom aktivnosti 6,61. Slijede Aleksandar Damjanović sa indeksom aktivnosti 3,77 i Vasilije lalošević sa indeksom 3,52.

Na četvrtom mjestu nalazi se Emilo Labudović sa indeksom aktivnosti 3,50, dok se na petom mjestu najaktivnijih poslanika nalazi Koča Pavlović sa indeksom aktivnosti 3,27.

2.3.2 Najneaktivniji poslanici na plenarnim sjednicama

U tabeli koja slijedi dat je prikaz grupe ‘Nektivnih 5’ poslanika Skupštine Crne Gore sa njihovim indeksima aktivnosti.

U posmatranom periodu, rangiranje najneaktivnijih poslanika nije bio problem, jer postoje samo 4 poslanika koji imaju indeks aktivnosti 0,00, što predstavlja apsolutnu neaktivnost na plenarnim sjednicama. Samo jedan poslanik ima indeks aktivnosti 0,01.

Indeks aktivnosti poslanika za period I redovnog zasijedanja u 2010. godini		
Pozicija	Poslanik	Indeks aktivnosti poslanika (lap)
1-4	Dragan Đurović (DPS)	0,00
1-4	Mičo Orlandić (SDP)	0,00
1-4	Zoran Bošnjak (DPS)	0,00
1-4	Maida Bešlić (DPS)	0,00
5	Džavid Šabović (SDP)	0,01

Tabela 4: Najneaktivnijih 5 poslanika na sjednicama

Poslanici koji u periodu monitoringa imaju indeks aktivnosti 0,00 i samim tim dijele prva četiri mjesta namjenjenih najneaktivnijim poslanicima su Dragan Đurović, Zoran Bošnjak, Maida Bešlić, i Mićo Orlandić. Na petom mjestu nalazi se poslanik Džavid Šabović sa indeksom 0,01.

2.4 SJEDNICE SKUPŠTINE

U periodu od 01. januara do 31. jula 2010. godine, održano je osam redovnih i dvije posebne sjednice Skupštine sa ukupno 129 tačaka dnevnog reda. Niti jedna Sjednica Skupštine Crne Gore u periodu kada je MANS pratio njen rad nikad nije počela u zakazano vrijeme, već uvijek sa zakašnjenjem.

2.4.1 Broj sjednica i broj tačaka dnevnog reda po sjednicama

Pregled tačaka dnevnog reda svih održanih sjednica dat je u tabeli koja slijedi.

Statistika dnevnog reda po tačkama	Ukupno	Usvojeno	Nije usvojeno	Nije razmatrano	U toku
Predlog zakona - skraćena procedura ⁷	1	1	0	0	0
Predlog zakona - redovna procedura	64	60	4 ⁸	0	0
Interpelacija	1	0	1	0	0
Izvještaj	8	8	0	0	0
Nacrt ⁹	1	0	1	0	0
Skupštinske procedure i nadležnosti ¹⁰	1	0	1	0	0
Izbori i imenovanja	15	11	4	0	0
Predlog zakona o ratifikaciji ¹¹	32	32	0	0	0
Predlog odluke ¹²	1	0	1	0	0
Finansijski plan	4	4	0	0	0
Predlog za izglasavanje povjerenja Vladi	1	0	1	0	0
Ukupno	129	116	13	0	0

Tabela 5: Sadržaj dnevnog reda plenarnih sjednica po tačkama

Od ukupno 129 tačaka koje su se u posmatranom periodu našle na dnevnom redu Skupštine, 116 je usvojeno, što predstavlja skoro 90% od ukupnog broja, a 13 nije usvojeno, što čini oko 10% od ukupnog broja.

Na dnevnom redu najviše je bilo predloga zakona u redovnoj proceduri, ukupno 64, od čega je 60 usvojeno, dok 4 predloga zakona nisu usvojena. Po skraćenoj proceduri, na dnevnom redu, našao se 1 predlog zakona, koji je usvojen.

Slijedi jedna tačka koja se odnosi na skupštinske procedure i nadležnosti, koja nije usvojena. Izbori i imenovanja su se na dnevnom redu našli četiri puta, međutim tom prilikom je razmotreno 15 podtački, od kojih je 13 usvojeno, a četiri nisu usvojene.

U posmatranom periodu na dnevnom redu se našala jedna Interpelacija čiji zaključci nisu usvojeni. Takođe se na dnevnom redu našlo osam izvještaja i svi su usvojeni. Slijede 32 predloga zakona o ratifikaciji koja su se našla na dnevnom redu u posmatranom periodu, i svi predlozi su usvojeni. U posmatranom periodu su se na dnevnom redu našli po jedan Predlog odluke, predlog za izglasavanje

⁷ Jedini zakon koji se na dnevnom redu plenarne sjednice našao po skraćenoj proceduri je Predlog zakona o reprezentativnosti sindikata

⁸ Od ukupno četiri predloga zakona koji nisu prihvaćeni, Skupština Crne Gore je odbila tri predloga zakona, dok je jedan predlog povučen od strane predlagača.

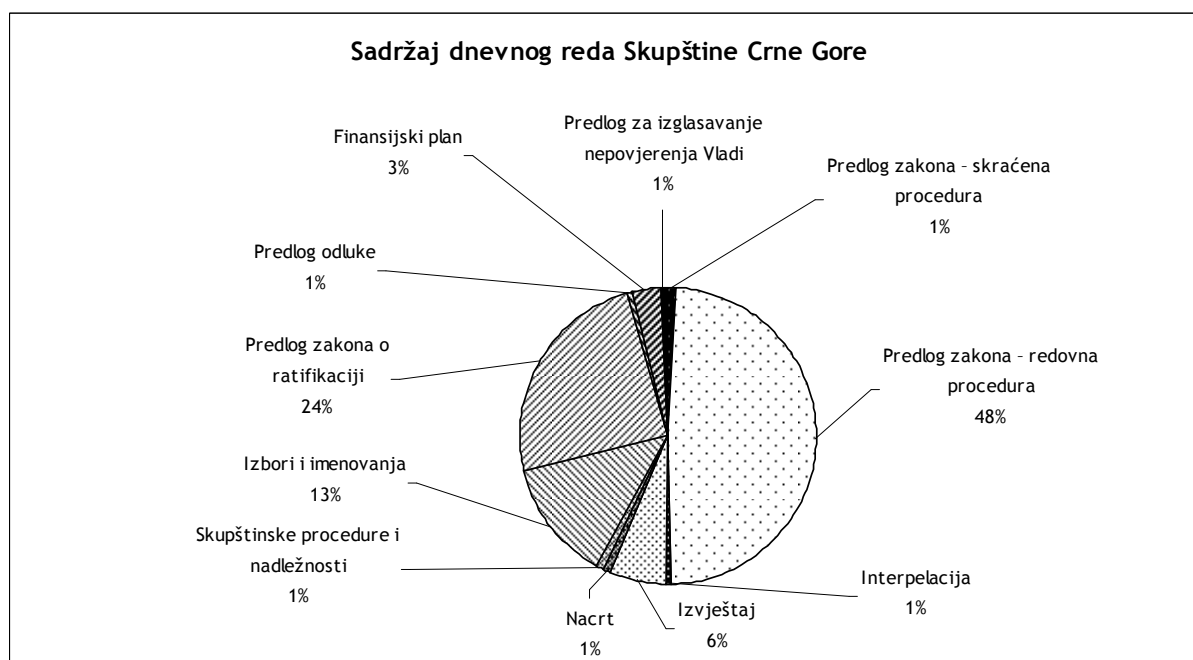
⁹ Nacrt se odnosi na nacrt zakona o izmjenama i dopunama zakona o izboru odbornika i poslanika

¹⁰ U posmatranom periodu podniet je jedan zahtjev za davanje odobrenja za pokretanje krivičnog postupka za dva poslanika i jednog ministra. Do sada se tačke ovoga tipa nisu razmatrale kao posebne već u okviru tačke izbor i imenovanja.

¹¹ Pod predlogom zakona o ratifikaciji podrazumjevaju se ratifikacije konvencija, ugovora i ostalih međunarodnih akata

¹² Ova tačka se odnosi na predlog odluke o otvaranju parlamentarne istrage u cilju razmatranja stanja u elektro-energetskom sektoru u Crnoj Gori

nepovjerenja Vladi i Nacrt koji nisu usvojeni. Četiri finansijska plana, koji su se u posmatranom periodu našli na dnevnom redu, su i usvojena.

Grafik 1: Sadržaj dnevnog reda na plenarnim sjednicama

2.4.2. Dužina trajanja sjednica Skupštine

U periodu od 1. januara do 31. jula 2010. godine održano je ukupno 10 sjednica Skupštine, koje su ukupno trajale 180 časova i 45 minuta. Pauze u ovom periodu su iznosile 12 časova i 10 minuta, pa je tako efektivan rad Skupštine Crne Gore u posmatranom periodu iznosio 168 časova i 35 minuta.

Sjednice	Ukupno trajanje u časovima	Ukupno pauza u časovima (u procentima)	Efektivno trajanje u časovima (u procentima)
1. redovna-l r.s.	3:35	0:00(0,00%)	3:35 (100,00%)
2. redovna-l r.s.	20:40	5:55 (28,63%)	14:45 (71,37%)
3. posebna-l r.s.	13:00	0:20 (2,56%)	12:40 (97,44%)
4. redovna-l r.s.	1:20	0:00 (0,00%)	1:20 (0,00%)
5. redovna-l r.s.	39:55	0:10 (0,42%)	39:45 (99,58%)
6. redovna-l r.s.	3:30	0:00 (0,00%)	3:30 (100,00%)
7. redovna-l r.s.	0:15	0:00 (0,00%)	0:15 (100,00%)
8. redovna-l r.s.	46:20	3:10 (6,83%)	43:10 (93,17%)
9. posebna-l r.s.	14:20	1:35 (11,05%)	12:45 (88,95%)
10. redovna-l r.s.	37:50	1:00 (2,64%)	36:50 (97,36%)
Ukupno	180:45	12:10 (6,73%)	168:35 (93,27%)

Tabela 6: Trajanje plenarnih sjednica u časovima

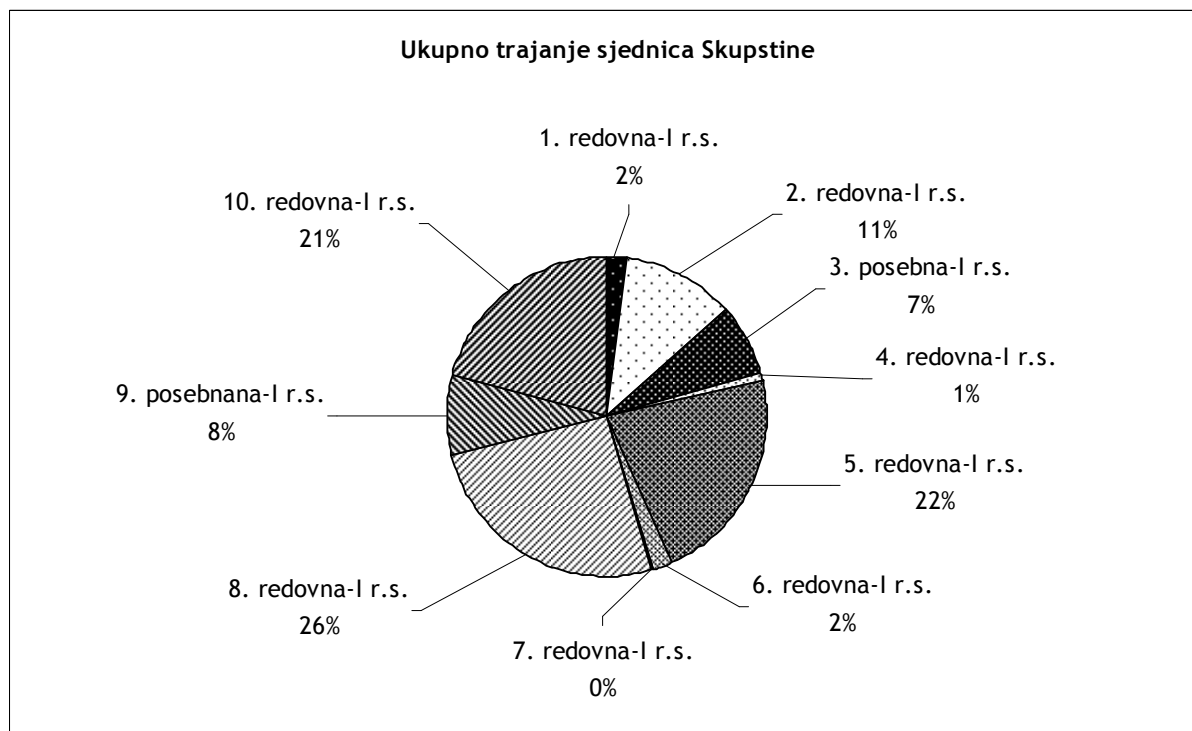
Prva redovna sjednica prvog redovnog zasjedanja Skupštine trajala je 3 časa i 35 minuta, bez pauze. Druga redovna sjednica trajala je 20 časova i 40 minuta, uz pauzu od 5 časova i 55 minuta. Efektivan rad na drugoj redovnoj sjednici trajao je 14 časova i 45 minuta. Treća posebna sjednica trajala je 13 časova uz pauzu od 20 minuta tako da je efektivan rad iznosio 12 časova i 40 minuta. Četvrta redovna sjednica je trajala 1 čas i 20 minuta, bez pauze. Peta redovna sjednica je trajala 39 časova i 55 minuta, uz pauzu od 10 minuta. Efektivan rad na petoj sjednici iznosio je 39 časova i 45 minuta.

Šesta redovna sjednica prvog redovnog zasjedanja Skupštine Crne Gore trajala je 3 časa i 30 minuta, bez pauza, a sedma redovna sjednica je trajala 15 minuta, bez pauze.

Osma redovna sjednica prvog redovnog zasjedanja, trajala je 46 časova i 20 minuta, uz pauzu od 3 časa i 10 minuta, tako da se na ovoj sjednici efektivno radilo 43 časa i 10 minuta. Deveta posebna sjednica prvog redovnog zasjedanja, trajala je 14 časova i 20 minuta, uz pauzu od 1 čas i 35 minuta. Efektivan rad na ovoj sjednici iznosio je 12 časova i 45 minuta.

Deseta redovna sjednica prvog redovnog zasjedanja, trajala je 37 časova i 50 minuta, uz pauzu od 1 čas. Efektivan rad na desetoj redovnoj sjednici trajao je 36 časova i 50 minuta.

Grafik 2: Trajanje plenarnih sjednica

2.4.3 Predsjedavanje sjednicama Skupštine

Podaci o dužini predsjedavanja sjednicama Skupštine od strane Predsjednika i oba potpredsjednika dati su u tabeli.

Rb	Predsjedavajući	Trajanje predsjedavanja sjednicama Skupštine (u procentima) za period I redovnog zasjedanja u 2010. godini
1	Željko Šturanović	71:40 (42,51%)
2	Ranko Krivokapić	60:15 (35,74%)
3	Rifat Rastoder	36:40 (21,75%)
Ukupno		168:35:00

Tabela 7: Trajanje predsjedavanja plenarnim sjednicama

Sjednicama Skupštine najviše je predsjedavao njen potpredsjednik Željko Šturanović, koji je ukupno predsjedavao 71 čas i 40 minuta, odnosno preko 42% ukupnog vremena. Slijedi predsjednik Ranko Krivokapić koji je predsjedavao 60 časova i 15 minuta, odnosno preko 35% ukupnog vremena, dok je

Rifat Rastoder u posmatranom periodu najmanje predsjedavao sjednicama, ukupno 36 časova i 40 minuta, odnosno preko 21% ukupnog vremena predsjedavanja.

2.4.4. Zakonodavna inicijativa

U periodu od 01. januara do 31. jula 2010. godine na inicijativu Vlade Crne Gore i poslanika Skupštine Crne Gore, na Plenarnoj sjednici je razmatrano 98 zakona. Od ukupnog broja, 91 zakon se našao na dnevnom redu na inicijativu Vlade, dok je Skupština su u istom periodu razmatrala sedam zakona koji su predložili poslanici¹³.

U tabeli koja slijedi dati su podaci koliko su se puta na pojedinim Plenarnim sjednicama na dnevnom redu našli akti koje su inicirali poslanici i Vlada.

Sjednice	Broj zakona koje je predložila Vlada Crne Gore	Broj zakona koje su predložili poslanici Skupštine Crne Gore
I sjednica I redovnog zasijedanja u 2010. godini	15	0
II sjednica I redovnog zasijedanja u 2010. godini	7	1
III sjednica I redovnog zasijedanja u 2010. godini	0	0
IV sjednica I redovnog zasijedanja u 2010. godini	0	1
V sjednica I redovnog zasijedanja u 2010. godini	20	1
VI sjednica I redovnog zasijedanja u 2010. godini	0	1
VII sjednica I redovnog zasijedanja u 2010. godini	0	0
VIII sjednica I redovnog zasijedanja u 2010. godini	27	0
IX sjednica I redovnog zasijedanja u 2010. godini	0	0
X sjednica I redovnog zasijedanja u 2010. godini	22	3
Ukupno:	91	7

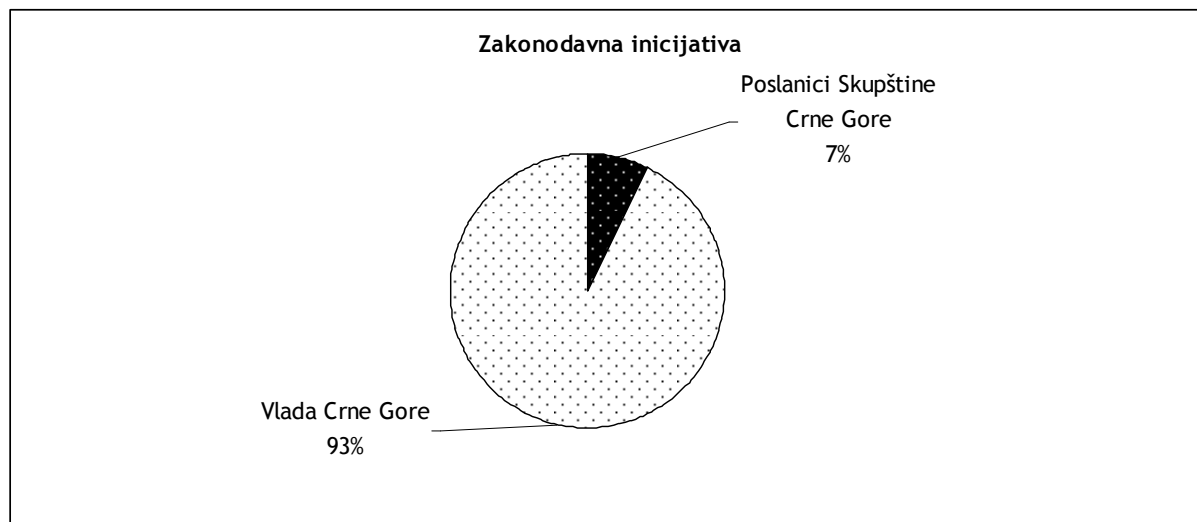
Tabela 8: Broj akata koje su predložili Vlada Crne Gore ili poslanici skupštine Crne Gore

Na prvoj sjednici prvog redovnog zasjedanja Skupština Crne Gore je razmatrala 15 predloga zakona čiji je predlagač Vlada Crne Gore¹⁴. U istom periodu nije razmatran ni jedan predlog zakona koji su predložili poslanici. Na sledećoj sjednici razmatrano je sedam predloga zakona čiji je predlagač Vlada i jedan nacrt zakona koji su sačinili poslanici. Treća, posebna sjednica bila je posvećena premijerskom satu i poslaničkim pitanjima, tako da se zakoni nisu razmatrali. Jedan prijedlog zakona podnesen od strane poslanika razmatran je na četvrtoj sjednici prvog redovnog zasijedanja, dok na toj sjednici Vlada nije imala svoje predloge zakona. Na petoj sjednici na inicijativu Vlade razmatrano je 14 predloga zakona i šest predloga zakona o potvrđivanju konvencija, završnih akata, instrumenata, statuta i sporazuma. Na istoj sjednici razmatran je i jedan zakon predložen od strane poslanika. Na dnevnom redu šeste sjednice prvog redovnog zasijedanja u 2010. godini našao se samo jedan zakon koji su predložili poslanici. Sedma sjednica je bila svečanog karaktera, a tom prilikom Parlamentu se obratio Mevlut Čavušoglu, predsjednik Parlamentarne skupštine Savjeta Evrope.

Na osmoj sjednici prvog redovnog zasijedanja u 2010. godini razmotreno je 15 vladinih zakona kao i 12 predloga zakona o ratifikaciji konvencija, sporazuma, dodatnog protokola, opšteg pravilnika i završnih akata. Deveta sjednica prvog redovnog zasijedanja je bila posvećena premijerskom satu i poslaničkim pitanjima, pa zakoni nisu razmatrani. Na desetoj sjednici, od ukupno 25 razmotrenih zakona, Vlada je predložila 22, dok su poslanici predložili tri.

¹³ Predstavnici Vlade su u posmatranom periodu predložili 91 predlog zakona, predlog zakona o ratifikaciji konvencija, protokola, dodatnih protokola, opštih pravilnika, sporazuma, memoranduma, završnih akata, statuta i međunarodnih ugovora. Sa druge strane, poslanici su u istom periodu predložili sedam predloga zakona.

¹⁴ Jedan predlog zakona i 14 ratifikacija konvencija, protokola, sporazuma, memoranduma, završnih akata i međunarodnih ugovora.

Grafik 3: Zakonodavna inicijativa Skupštine i Vlade Crne Gore

2.5. AKTIVNOST POSLANIKA NA SJEDNICAMA SKUPŠTINE

2.5.1. Amandmani

Amandmani na predloge zakona i druge vrste legislative koje Parlament razmatra jedna su od mogućnosti garantovanih Poslovnikom Skupštine Crne Gore koje stoje na raspolaganju poslanicima kako bi izmijenili ponuđenu legislativu.

Amandmani na plenarnim sjednicama	Amandmani (u procentima) za period I redovnog zasjedanja u 2010. godini
Nije usvojen	158 (79,40%)
Usvojen	2 (1,01%)
Predlagač odustao	39 (19,60%)
Ukupno	199

Tabela 9: Ukupan broj amandmana razmatran na plenarnim sjednicama

Tokom perioda monitoringa rada sjednica Skupštine, na plenarnim sjednicama na kojima su prisustvovali predstavnici MANS-a, našlo se 199 amandmana, od čega 158 nije usvojeno, što predstavlja oko 79% od ukupnog broja amandmana, 2 amandmana su usvojena, odnosno nešto više od 1% dok su od 39 amandmana, ili preko 19% od ukupnog broja, predlagači odustali na plenarnim sjednicama.

2.5.1.1 Učešće poslanika u amandmanima na plenarnim sjednicama

Poslanici kao podnosioci amandmana imaju više načina da iskoriste ovu poslovničku mogućnost. Poslanik amandman može podnijeti samostalno ali takođe, jedan amandman može biti potpisan od strane više poslanika u njihovo lično ime, ili čak u ime partije kojoj pripadaju.

Spisak od pet poslanika koji su se najviše puta našli u ulozi potpisnika amandmana, odnosno poslanika koji su učestvovali u izradi tih amandmana, samostalno ili sa kolegama poslanicima, sa brojevima ukupno potpisanih, usvojenih, odbačenih i povučenih amandmana dat je u tabeli. Tabela koja sadrži podatke o svim poslanicima koji su podnijeli amandmane u posmatranom periodu data je u Aneksu 1.

Rb	Učešće poslanika u amandmanima (kao predlagači):	Ukupno	Usvojeno	Nije usvojeno	Povučeno
1	Snežana Jonica (SNP)	56	0	43	13
2	Branko Radulović (PZP)	48	0	48	0
3	Aleksandar Damjanović (SNP)	30	0	29	1
4	Nataša Vuković (SNP)	27	0	22	5
5	Neven Gošović (SNP)	22	0	22	0
	Ukupno:	183	0	164	19

Tabela 10: Poslanici sa najviše podnesenih amandmana na plenumu

2.5.1.2 Učešće partija u amandmanima

Agregacijom podataka o poslanicima čiji su se amandmani raspravljali na plenumu, i o čijim se amandmanima glasalo, došli smo do podataka koliko su političke partije dale amandmana u posmatranom periodu.

Bitno je napomenuti da ova analiza ne sadrži informacije o amandmanima koje su podnijele političke partije, a koje su potpisali svi poslanici članovi tih partija, već agregaciju individualnih amandmana poslanika, kako bi se vidjelo koji su poslanici, i u okviru kojih partija, podnosili najviše amandmana.

Fokus ovog izvještaja nije okrenut ka političkim partijama, već prema poslanicima kao individua, koji funkcionišu u okviru svojih političkih partija odnosno poslaničkih klubova.

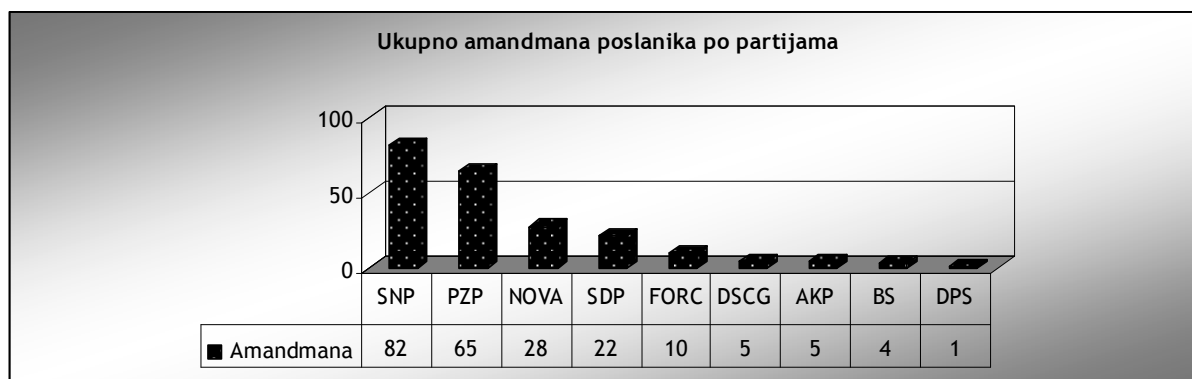
Podaci o amandmanima koji se iskazuju po partijama, veći su od realnog broja amandmana koji se pojavio na plenumu iz razloga što se u pojedinim slučajevima dešavalo da određeni poslanici iz različitih partija podnose zajedničke amandmane. Pravi broj amandmana koje su poslanici individualno, ili zajedno sa još nekim poslanicima podnijeli, a o kojima je glasano na plenarnoj sjednici je 199.

Rb	Amandmani poslanika po partijama:	Ukupno (u procentima)	Usvojeno	Nije usvojeno	Povučeno
1	Socijalistička Narodna Partija	82 (36,94%)	0	68	14
2	Pokret za promjene	65 (29,28%)	0	63	2
3	Nova Srpska Demokratija	28 (12,61%)	0	11	17
4	Socijaldemokratska Partija	22 (9,91%)	2	12	8
5	Forca	10 (4,50%)	0	4	6
6-7	Demokratski Savez u Crnoj Gori	5 (2,25%)	0	3	2
6-7	Albanska koalicija - Perspektiva	5 (2,25%)	0	3	2
8	Bošnjačka Stranka	4 (1,80%)	0	1	3
9	Demokratska Partija Socijalista	1 (0,45%)	0	0	1
	Ukupno	222	2	165	55

Tabela 11: Pojedinačno učešće poslanika u amandmanima agregirano na partije

Najviše amandmana podnijeli su poslanici Socijalističke Narodne Partije, ukupno 82, od čega niti jedan nije usvojen, dok je 14 amandmana povučeno. Slijede poslanici Pokreta za Promjene koji su podnijeli 65 amandmana, od čega niti jedan nije usvojen, dok su dva amandmana povučena. Nova srpska demokratija podnijela je 28 amandmana, ali nijedan od njih nije usvojen, dok je 17 povučeno.

Poslanici Socijaldemokratske Partije podnijeli su 22 amandmana, od čega su dva amandmana usvojena, a 12 amandmana nije usvojeno, dok je osam povučeno. Poslanik Force podnio je 10 amandmana, ni jedan nije usvojen, a šest amandmana je povučeno. Demokratski Savez u Crnoj Gori i Albanska Koalicija-Perspektiva podnijeli su po pet amandmana od čega ni jedan nije postao sastavni dio zakona, a po dva amandmana poslanici su povukli. Bošnjačka Stranka podnijela je četiri amandmana od čega jedan nije usvojen, a od tri su odustali. Demokratska Partija Socijalista podnijela je jedan amandman koji su na kraju povukli.

Grafik 4: Amandmana po partijama

2.5.2 Diskusije

Diskusije na sjednicama Skupštine su pravo poslanika zagarantovano Poslovníkom. Diskusije u načelu, koje se tiču nekog akta uopšteno, traju 10 minuta, a diskusije u pojedinostima, o nekim konkretnim odredbama akta, 5 minuta.

U našoj analizi, diskusije koje su poslanici koristili na objedinjenim raspravama tretirane su takođe kao disusije u načelu jer je njihovo trajanje iznosilo 10 minuta. To objašnjava ovako drastičnu razliku u broju diskusija u načelu u odnosu na broj diskusija u pojedinostima.

Objedinjena rasprava se vodi kada su u pitanju određena legislativa na koju ne postoji mogućnost amandmanskog djelovanja, ili je dogovoreno da se amandmanski na nju neće djelovati. U tom slučaju, ne postoji potreba za raspravom u pojedinostima već poslanici cjelokupnu, odnosno objedinjenu raspravu koriste da bi govorili načelno o aktu ali i o nekim njegovim detaljima.

Diskusije za period I redovnog zasijedanja u 2010. godini	Ukupno	U procentima
Pojedinosti	29	4,20%
U Načelu	661	95,80%
Ukupno	690	100%

Tabela 12: Diskusije poslanika

U posmatranom periodu, poslanici u Skupštini Crne Gore su imali ukupno 690 diskusija, od čega je 661 diskusija u načelu i u objedinjenim raspravama u trajanju od 10 minuta, što čini skoro 96% ukupnog broja diskusija, dok je u pojedinostima bilo 29 diskusija ili oko 4% od ukupnog broja.

2.5.2.1 Učešće političkih partija u diskusijama

Agregirajući podatke o poslanicima koji su imali diskusije na plenumu došli smo do podataka koliko su političke partije učestvovala u ukupnom broju diskusija. Sakupljeni podaci dati su u tabeli.

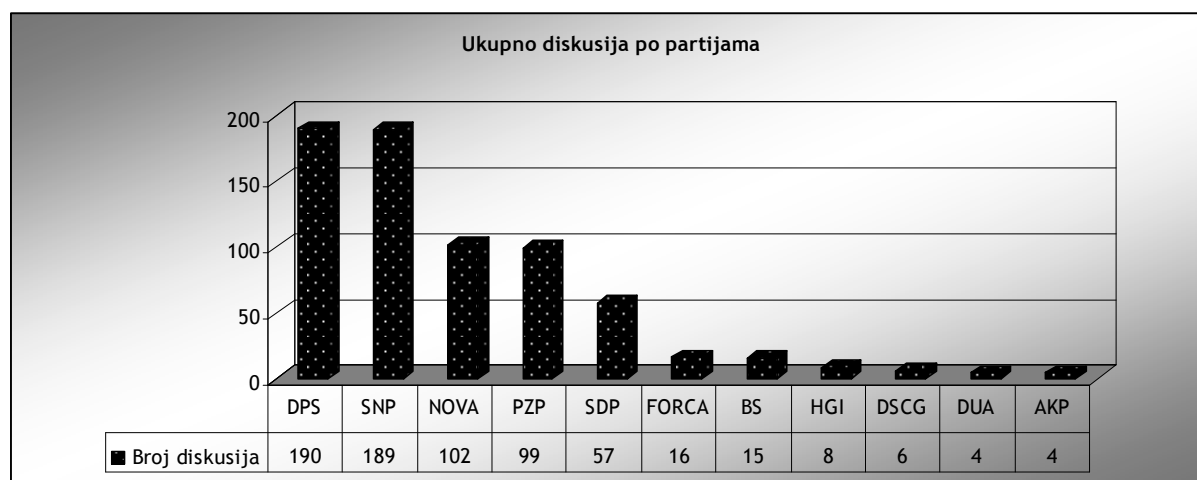
Rb	Diskusije (po partijama) za period I redovnog zasijedanja u 2010. godini:	Ukupno	U procentima
1	Demokratska Partija Socijalista	190	27,54%
2	Socijalistička Narodna Partija	189	27,39%
3	Nova Srpska Demokratija	102	14,78%
4	Pokret Za Promjene	99	14,35%
5	Socijaldemokratska Partija	57	8,26%
6	Forca	16	2,32%
7	Bošnjačka Stranka	15	2,17%
8	Hrvatska Građanska Inicijativa	8	1,16%
9	Demokratski Savez u Crnoj Gori	6	0,87%
10-11	Demokratska Unija Albanaca	4	0,58%
10-11	Albanska Koalicija - Perspektiva	4	0,58%
	Ukupno	690	100%

Tabela 13: Učešće partija u diskusijama

Najviše diskusija imala je Demokratska Partija Socijalista i to 190, što predstavlja preko 27% od ukupnog broja diskusija. Slijedi Socijalistička Narodna Partija sa 189 diskusija, odnosno oko 27% i Nova Srpska Demokratija sa 102 diskusije ili preko 14% od ukupnog broja.

Pokret za Promjene imao je ukupno 99 diskusija ili oko 14%, dok je Socijaldemokratska Partija imala 57 diskusija što čini oko 8% od ukupnog broja diskusija, dok je Forca imala 16 diskusija, odnosno oko 2%. Bošnjačka Stranka je imala 15 diskusija ili nešto više od 2%, a Hrvatska Građanska Inicijativa osam diskusija, što predstavlja nešto preko 1% od ukupnog broja. Demokratski Savez u Crnoj Gori imao je u ovom periodu šest diskusija, odnosno nešto manje od 1% od ukupnog broja diskusija.

Demokratska Unija Albanaca i Albanska Koalicija - Perspektiva imale su po 4 diskusije odnosno ispod 1% od ukupnog broja.

Grafik 5: Diskusije po partijama

2.5.2.2 Učešće poslanika u diskusijama

Najbolji pokazatelj aktivnosti kada su diskusije u pitanju je upravo pojedinačno učešće poslanika, odnosno broj diskusija koje je svaki od poslanika koristio. U tabeli je navedeno pet poslanika koji su imali najviše diskusija u posmatranom periodu. Tabela u kojoj su navedeni podaci o diskusijama svih poslanika data je u Aneksu 2.

Rb	Diskusije (po poslanicima) za period I redovnog zasjedanja u 2010. godini	Ukupno	U procentima
1	Branko Radulović (PZP)	46	6,67%
2	Emilo Labudović (NOVA)	28	4,06%
3	Vasilije Lalošević (SNP)	26	3,77%
4	Aleksandar Damjanović (SNP)	23	3,33%
5	Koča Pavlović (PZP)	20	2,90%

Tabela 14: Poslanici sa najvećim brojem diskusija

2.5.2.3. Učešće u diskusijama i izlaganjima predlagača zakona i eksperata.

Iz tabele koja slijedi možemo da vidimo ko je od predlagača legislative najviše govorio na plenarnim sjednicama, kako kroz diskusije i pojašnjenja, tako i kroz odgovore na postavljena pitanja poslanika.

Pošto Skupština vrši kontrolnu funkciju izvršne vlasti, njenih tijela ali i nezavisnih tijela u Državi, veoma je važno vidjeti da li su čelni ljudi tih institucija, primarno ministri u Vladi Crne Gore, branili predloženu legislativu, ili je to neko od zaposlenih u matičnoj instituciji činio umjesto njih.

Na ovaj način, uz mnogo drugih faktora, pokazuje se i odnos ljudi na funkcijama izvršne vlasti prema Parlamentu, prvenstveno poštovanje zakonodavnog doma Crne Gore.

Izlaganja osoba koja nisu poslanici:	Institucija	Funkcija	Ukupno
Branko Vujović	Ministarstvo ekonomije	Ministar	26
Igor Lukšić	Vlada Crne Gore	Potpredsjednik Vlade	20
Ivan Brajović	Ministarstvo unutrašnjih poslova i javne uprave	Ministar	19
Slavoljub Stjepović	Ministarstvo prosvjete i nauke	Ministar	18
Miodrag Radunović	Ministarstvo zdravlja	Ministar	17
Miraš Radović	Ministarstvo pravde	Ministar	17
Suad Numanović	Ministarstvo rada i socijalnog	Ministar	15

	staranja		
Osman Subašić	Ministarstvo unutrašnjih poslova i javne uprave	Pomoćnik ministra	13
Branislav Mićunović	Ministarstvo kulture	Ministar	13
Milo Đukanović	Vlada Crne Gore	Predsjednik	12
Ranka Čarapić	Vrhovno državno tužilaštvo	Vrhovni državni tužilac	12
Milan Roćen	Ministarstvo vanjskih poslova	Ministar	11
Šučko Baković	Zaštitnik ljudskih prava i sloboda	Ombudsman	11
Vesna Medenica	Vrhovni Sud	Predsjednik	8
Ferhat Dinoša	Ministarstvo za ljudska i manjinska prava	Ministar	8
Srđan Mihaljević	Ministarstvo pomorstva, saobraćaja i telekomunikacija	Pomoćnik ministra	7
Dragan Pejanović	Ministarstvo unutrašnjih poslova i javne uprave	Sekretar ministarstva	7
Sandra Veličković	Ministarstvo za informaciono društvo	Sekretar ministarstva	6
Željko Rutović	Ministarstvo kulture	Pomoćnik ministra	5
Sabahudin Delić	Ministarstvo za ljudska i manjinska prava	Pomoćnik ministra	5
Zoran Perišić	Ministarstvo ekonomije	Pomoćnik ministra	5
Svetozar Marović	Vlada Crne Gore	Potpredsjednik Vlade	5
Radomir Đurović	MONSTAT	Direktor	5
Ljubiša Krgović	Centralna Banka Crne Gore	Predsjednik	5
Milorad Katnić	Ministarstvo finansija	Pomoćnik ministra	4
Siniša Stanković	Ministarstvo uređenja prostora i zaštite životne sredine	Pomoćnik ministra	4
Vladan Dubljević	Ministarstvo ekonomije	Pomoćnik ministra	4
Zoran Begović	Ministarstvo unutrašnjih poslova i javne uprave	Pomoćnik ministra	3
Tomo Miljić	Ministarstvo kulture	Sekretar Ministarstva	3
Milorad Drljević	Agencija za lijekove	Direktor	3
Slobodan Leković	Komisija za sprječavanje sukoba interesa	Predsjednik	3
Anka Stojković	Ministarstvo rada i socijalnog staranja	Pomoćnik ministra	2
Amir Nurković	*	*	2
Srđan Vukčević	Ministarstvo pomorstva, saobraćaja i telekomunikacija	Pomoćnik ministra	2
Miodrag Čanović	Ministarstvo ekonomije	Pomoćnik ministra	2
Adis Balota	Ministarstvo za informaciono društvo	Sekretar ministarstva	2
Nada Vukoslavčević	Ministarstvo unutrašnjih poslova i javne uprave	Pomoćnik ministra	2
Mirsad Bibović	Ministarstvo vanjskih poslova	Sekretar ministarstva	2
Vujica Lazović	Ministarstvo za informaciono društvo	Ministar	1
Vesna Vučurović	Ministarstvo prosvjete i nauke	Pomoćnik ministra	1
Boris Bušković	EPCG	Član Odbora direktora	1
Boro Vučinić	Ministarstvo odbrane	Ministar	1
Mevlut Čavušoglu	Parlamentarna Skupština Savjeta Evrope	Predsjednik	1
Dragan Bojović	Regulatorna Agencija za energetiku	Član Odbora direktora	1
Predrag Marković	Fond za zaštitu depozita	Direktor	1
Zoran Sekulić	Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost	Izvršni direktor	1

Branimir Gvozdenović	Ministartstvo uređenja prostora i zaštite životne sredine	Ministar	1
----------------------	---	----------	---

* Nema informacija

Tabela 15: Učešće predstavnika predlagača i eksperata u izlaganjima

2.5.3 Replike

Replika bez prava na odgovor je mogućnost izlaganja poslanika garantovana Poslovníkom Skupštine Crne Gore, ukoliko ga neki drugi poslanik pomene u negativnom kontekstu.

U našoj analizi, replike koje su poslanici koristili na objedinjenim raspravama tretirane su takođe kao replike za vrijeme trajanja diskusije u načelu.

Replike za period I redovnog zasijedanja u 2010. godini	Ukupno	U procentima
Pojedinosti	0	0,00%
U Načelu	16	100,00%
Ukupno	16	100%

Tabela 16: Replike poslanika

Ukupan broj replika u posmatranom periodu bio je 16, od toga svih 16 replika desilo se prilikom rasprave u načelu dok replika u pojedinostima nije bilo.

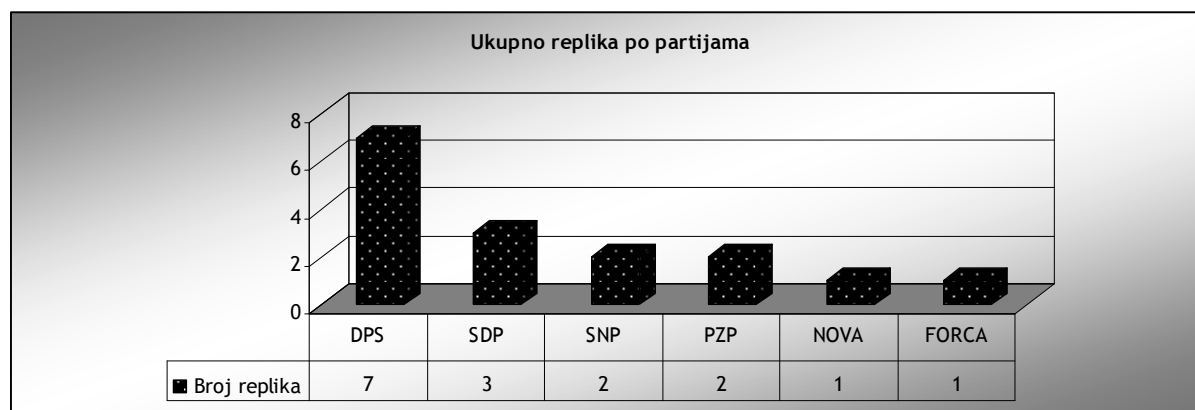
2.5.3.1 Učešće političkih partija u replikama

Agregacijom podataka o poslanicima koji su koristili pravo na repliku na plenumu došli smo do podataka koliko su političke partije učestvovala u ukupnom broju replika. Prikupljeni podaci dati su u tabeli.

Rb	Replike (po partijama) za period I redovnog zasijedanja u 2010. godini	Ukupno	U procentima
1	Demokratska Partija Socijalista	7	43,75%
2	Socijaldemokratska Partija	3	18,75%
3-4	Socijalistička Narodna Partija	2	12,50%
3-4	Pokret za Promjene	2	12,50%
5-6	Nova srpska demokratija	1	6,25%
5-6	Forca	1	6,25%
	Ukupno	16	100%

Tabela 17: Učešće partija u replikama

Najviše replika imala je Demokratska Partija Socijalista, ukupno sedam, odnosno preko 43% od ukupnog broja, slijedi Socijaldemokratska Partija sa tri replike ili preko 18% od ukupnog broja. Socijalistička Narodna Partija i Pokret za Promjene imali su po dvije replike ili preko 12% od ukupnog broja. Nova Srpska Demokratija i Forca imale su po jednu repliku, što predstavlja oko 6% od ukupnog broja.

Grafik 6: Replike po partijama

2.5.3.2 Učešće poslanika u replikama

U tabeli koja slijedi prikazano je brojčano i procentualno učešće u ukupnom broju replika, svih poslanika koji su koristili to poslovničko pravo.

Rb	Replike (po poslanicima) za period I redovnog zasijedanja u 2010. godini	Ukupno	U procentima
1	Predrag Sekulić (DPS)	5	31,25%
2	Raško Konjević (SDP)	3	18,75%
3-4	Predrag Bulatović (SNP)	2	12,50%
3-4	Nebojša Medojević (PZP)	2	12,50%
5-8	Miomir Mugoša (DPS)	1	6,25%
5-8	Miodrag Vuković (DPS)	1	6,25%
5-8	Genci Nimanbegu (FORCA)	1	6,25%
5-8	Andrija Mandić (NOVA)	1	6,25%
	Ukupno	16	100%

Tabela 18: Učešće poslanika u replikama

2.5.4 Komentari diskusija

Komentar diskusije je poslovničko pravo koje poslanicima Skupštine Crne Gore omogućava da daju svoje viđenje i iznesu mišljene o stavovima iz diskusije poslanika iz druge političke partije ili kluba.

U našoj analizi komentari diskusija koje su poslanici koristili na objedinjenim raspravama tretirane su takođe kao komentari za vrijeme trajanja diskusije u načelu. To objašnjava razliku u broju komentara za vrijeme načelne rasprave u odnosu na raspravu u pojedinostima.

Komentari za period I redovnog zasijedanja u 2010. godini	Ukupno	U procentima
Pojedinosti	33	8,23%
U Načelu	368	91,77%
Ukupno	401	100%

Tabela 19: Komentari diskusija poslanika

U periodu monitoringa rada Skupštine poslanici su iskoristili pravo na komentar diskusije ukupno 401 put. Od ukupnog broja komentara koje su poslanici imali, 368 bila su tokom diskusije u načelu ili preko 91% dok je 33 komentara bilo u toku rasprave u pojedinostima ili nešto više od 8%.

2.5.4.1 Učešće političkih partija u komentarima diskusija

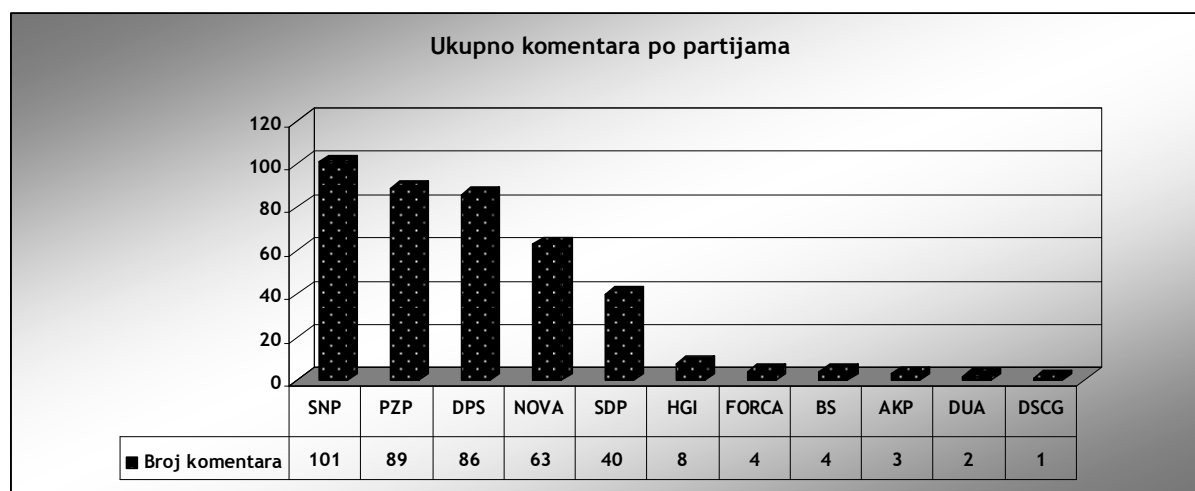
Agregirajući podatke o poslanicima koji su koristili pravo na komentar na plenumu došli smo do podataka koliko su političke partije učestvovala u ukupnom broju komentara. Prikupljeni podaci dati su u tabeli.

Rb	Komentari (po partijama) za period I redovnog zasijedanja u 2010. godini	Ukupno	U procentima
1	Socijalistička Narodna Partija	101	25,19%
2	Pokret Za Promjene	89	22,19%
3	Demokratska Partija Socijalista	86	21,45%
4	Nova Srpska Demokratija	63	15,71%
5	Socijaldemokratska Partija	40	9,98%
6	Hrvatska Građanska Inicijativa	8	2,00%
7-8	Forca	4	1,00%
7-8	Bošnjačka Stranka	4	1,00%
9	Albanska Koalicija - Perspektiva	3	0,75%
10	Demokratska Unija Albanaca	2	0,50%
11	Demokratski Savez u Crnoj Gori	1	0,25%
	Ukupno	401	100%

Tabela 20: Učešće partija u komentarima diskusija

Najviše komentara imala je Socijalistička Narodna Partija, ukupno 101, što čini nešto oko 25% ukupnog broja komentara. Slijedi Pokret za promjene sa 89 komentara odnosno oko 22% od ukupnog broja, i Demokratska Partija Socijalista sa 86 komentara diskusija odnosno oko 21% od ukupnog broja.

Nova srpska demokratija imala je 63 komentara, odnosno preko 15% od ukupnog broja. Socijaldemokratska Partija imala je 40 komentara ili skoro 10% ukupnog broja, dok je Hrvatska građanska Inicijativa zabilježila osam komentara ili 2% od ukupnog broj. Bošnjačka Stranka i Forca komentarisali su diskusije poslanika ukupno po četiri puta, odnosno 1% od ukupnog broja. Albanska Koalicija-Perspektiva je zabilježila tri komentara ili nešto manje od 1% od ukupnog broja, dok je Demokratska Unija Albanaca komentarisala diskusije poslanika ukupno dva puta, odnosno ispod 1%. Demokratski Savez u Crnoj Gori imao je jedan komentar, odnosno ispod 1% od ukupnog broja.

Grafik 7: Komentari po partijama

2.5.4.2 Učešće poslanika u komentarima diskusija

U tabeli koja slijedi prikazano je brojčano i procentualno učešće u ukupnom broju komentara, pet poslanika koji su najviše puta koristili to poslovničko pravo. U Aneksu 3 se nalazi tabela u kojoj je prikazano brojčano i procentualno učešće u ukupnom broju komentara, svih poslanika koji su koristili to svoje pravo.

Rb	Komentari (po poslanicima) za period I redovnog zasjedanja u 2010. godini	Ukupno	U procentima
1	Branko Radulović (PZP)	34	8,48%
2	Koča Pavlović (PZP)	29	7,23%
3	Aleksandar Damjanović (SNP)	20	4,99%
4	Velizar Kaluđerović (SNP)	18	4,49%
5	Predrag Bulatović (SNP)	17	4,24%

Tabela 21: Poslanici koji su najviše puta učestvovali u komentarima diskusija

2.5.5 Odgovori na komentare diskusija

Odgovor na komentar diskusije je poslovničko pravo koje poslanicima Skupštine Crne Gore omogućava da odgovore na stavove i mišljenja koje je neki poslanik iznio vazano za njihovu diskusiju.

U našoj analizi odgovori na komentare diskusija koje su poslanici koristili na objedinjenim raspravama tretirane su takođe kao odgovori na komentare za vrijeme trajanja diskusije u načelu. To objašnjava razliku u broju odgovora za vrijeme načelne rasprave u odnosu na raspravu u pojedinostima.

Odgovori na komentare za period I redovnog zasijedanja u 2010. godini	Ukupno	U procentima
Pojedinosti	0	0,00%
U Načelu	314	100,00%
Ukupno	314	100%

Tabela 22: Odgovori na komentare diskusija poslanika

U posmatranom periodu poslanici su iskoristili pravo odgovora na komentar diskusije ukupno 314 puta. Svi odgovori na komentare, njih 314, zabilježeni su tokom diskusije u načelu.

2.5.5.1 Učešće političkih partija u odgovorima na komentare diskusija.

Agregacijom podataka o poslanicima koji su koristili pravo na odgovor na komentar diskusije na plenarnoj sjednici došli smo do podataka koliko su političke partije učestvovala u ukupnom broju odgovora. Prikupljeni podaci dati su u tabeli.

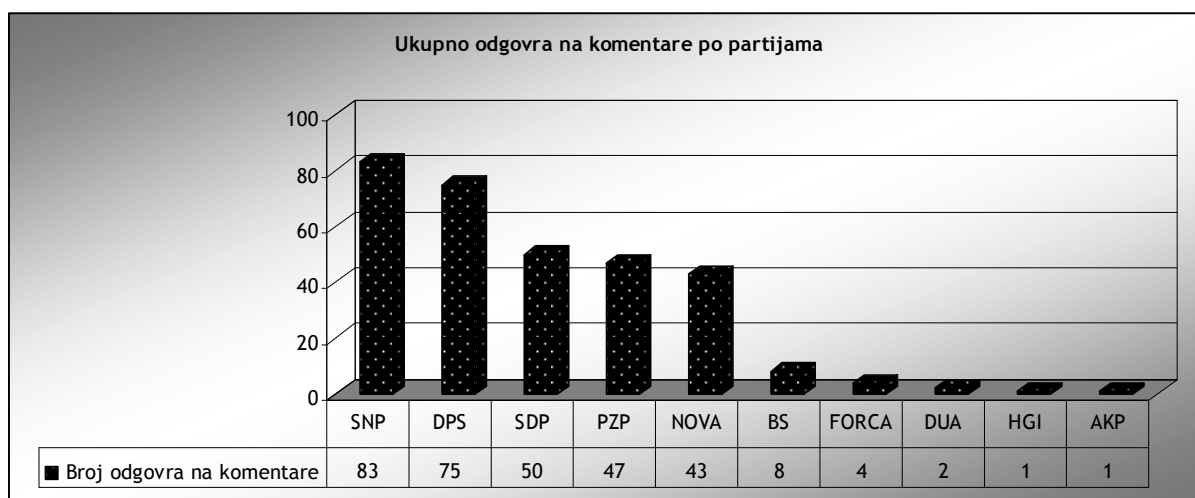
Rb	Odgovori na komentare (po partijama) za period I redovnog zasijedanja u 2010. godini	Ukupno	U procentima
1	Socijalistička Narodna Partija	83	26,43%
2	Demokratska Partija Socijalista	75	23,89%
3	Socijaldemokratska Partija	50	15,92%
4	Pokret Za Promjene	47	14,97%
5	Nova Srpska Demokratija	43	13,69%
6	Bošnjačka Stranka	8	2,55%
7	Forca	4	1,27%
8	Demokratska Unija Albanaca	2	0,64%
9-10	Hrvatska Građanska Inicijativa	1	0,32%
9-10	Albanska Koalicija - Perspektiva	1	0,32%
	Ukupno	314	100%

Tabela 23: Učešće partija u odgovorima na komentare diskusija

Najviše odgovora na komentare imala je Socijalistička Narodna Partija, ukupno 83, odnosno oko 26% učešća u ukupnim odgovorima na komentare. Slijedi Demokratska Partija Socijalista sa 75 odgovora na komentare, odnosno učešćem od preko 23% u ukupnom broju.

Socijaldemokratska Partija imala je 50 odgovora na komentare ili skoro 16% od ukupnog broja dok je Pokret za Promjene imao 47 odgovora na komentare, što znači da je u ukupnom broju učestvovao sa skoro 15%. Nova Srpska Demokratija imala je ukupno 43, čime njeno učešće u odgovorima na komentare iznosi preko 13%.

Bošnjačka Stranka imala je osam odgovora na komentare što je u procentima preko 2%. Slijede, Forca sa četiri odgovora na komentare ili oko 1% i Demokratski Savez u Crnoj Gori sa dva odgovora na komentare što iznosi ispod 1%. Hrvatska Građanska Inicijativa i Albanska koalicija perspektiva imale su po jedan odgovor na komentare što iznosi ispod 1% ukupnog broja, respektivno.

Grafik 8: Odgovori na komentare po partijama

2.5.5.2 Učešće poslanika u odgovorima na komentare diskusija

U tabeli koja slijedi prikazano je brojčano i procentualno učešće u ukupnom broju odgovora na komentare 5 poslanika koji su najviše puta koristili to poslovničko pravo. U tabeli koja se nalazi u Aneksu 4 prikazano je brojčano i procentualno učešće u ukupnom broju odgovora na komentare svih poslanika koji su koristili to poslovničko pravo.

Rb	Odgovori na komentare (po poslanicima) za period I redovnog zasijedanja u 2010. godini	Ukupno	U procentima
1	Branko Radulović (PZP)	24	7,64%
2	Predrag Bulatović (SNP)	20	6,37%
3	Aleksandar Damjanović (SNP)	19	6,05%
4	Ervin Spahić (SDP)	16	5,10%
5	Goran Danilović (NOVA)	15	4,78%

Tabela 24: Poslanici koji su najviše puta učestvovali u odgovorima na komentare diskusija

2.5.6 Reagovanje zbog povrede poslovnika

Reagovanje zbog povrede poslovnika, ranije Proceduralna reakcija, dozvoljava poslanicima da upozore predsjedavajućeg na moguću povredu nekog od članova Poslovnika Skupštine Crne Gore. Reagovanje zbog povrede poslovnika ima prednost u odnosu na utvrđen redosled izlaganja poslanika, kada su u pitanju diskusije, komentari, odgovori na komentare, replike i dr.

Reakcije zbog povrede poslovnika za period I redovnog zasijedanja u 2010. godini	Ukupno	U procentima
Pojedinosti	110	12,64%
U Načelu	760	87,61%
Ukupno:	870	100%

Tabela 25: Reagovanja zbog povrede Poslovnika Skupštine

U posmatranom periodu bilo je ukupno 870 reakcija zbog povrede poslovnika, od čega 760 u načelnom i objedinjenom prestresu, odnosno preko 87% u odnosu na ukupan broj reakcija, dok je 110 reagovanja bilo u pretresu u pojedinostima ili preko 12% od ukupnog broja reagovanja zbog povrede poslovnika.

Osnovane reakcije su bile sva ona reagovanja kod kojih predsjedavajući nije striktno naglasio da se radi o zloupotrebi. Takvih reakcija u načelnom i objedinjenom pretresu bilo je 760 dok ih je u raspravi u pojedinostima bilo 110.

2.5.6.1. Reagovanja zbog povrede poslovnika po partijama

Agregacijom podataka o poslanicima koji su koristili reagovanje zbog povrede poslovnika na plenarnoj sjednici došli smo do podataka koliko su političke partije učestvovala u ukupnom broju proceduralnih reakcija. Prikupljeni podaci dati su u tabeli.

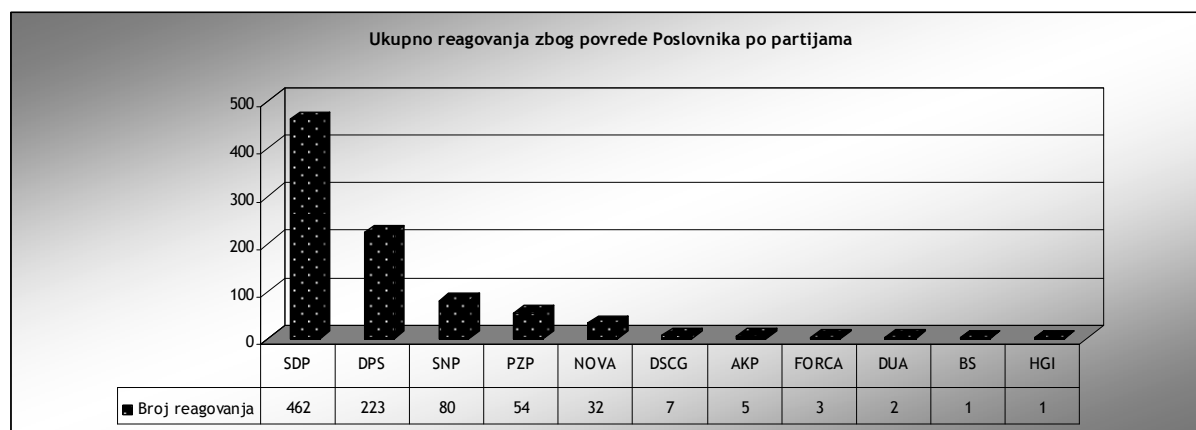
Rb	Reakcije zbog povrede poslovnika (po partijama) za za period I redovnog zasjedanja u 2010. godini	Ukupno	U procentima
1	Socijaldemokratska Partija	462	53,10%
2	Demokratska Partija Socijalista	223	25,63%
3	Socijalistička Narodna Partija	80	9,20%
4	Pokret Za Promjene	54	6,21%
5	Nova Srpska Demokratija	32	3,68%
6	Demokratski Savez u Crnoj Gori	7	0,80%
7	Albanska Koalicija-Perspektiva	5	0,57%
8	Forca	3	0,34%
9	Demokratska Unija Albanaca	2	0,23%
10-11	Bošnjačka Stranka	1	0,11%
10-11	Hrvatska Građanska Inicijativa	1	0,11%
	Ukupno	870	100%

Tabela 26: Učešće partija u reagovanjima zbog povrede Poslovnika Skupštine

Najviše reagovanja zbog povrede Poslovnika imala je Socijaldemokratska partija, ukupno 462, što čini oko 53% od ukupnog broja. Razlog zbog ovako visokog broja reagovanja SDP-a leži u činjenici da su Ranko Krivokapić, Predsjednik Skupštine i Rifat Rastoder, potpredsjednik Skupštine, ujedno i poslanici SDP-a skoro uvijek davali obrazloženja drugim poslanicima koji su reklamirali povredu Poslovnika, što se takođe tretira kao reagovanje zbog povrede poslovnika.

Demokratska Partija Socijalista imala je 223 reagovanja zbog povrede Poslovnika, uz učešće od preko 25% u ukupnom broju. Visok broj reagovanja DPS-a se ogleda u tome što je Željko Šturanović, takođe, skoro uvijek davao obrazloženja drugim poslanicima koji su reklamirali povredu Poslovnika. Socijalistička Narodna Partija 80 puta reklamirala povredu Poslovnika, i u ukupnom broju učestvovala sa oko 9%.

Pokret Za Promjene imao je 54 reagovanja zbog povrede Poslovnika ili oko 6% od ukupnog broja, dok je Nova Srpska Demokratija zabilježila 32 reagovanja ili preko 3% od ukupnog broja. Demokratski Savez u Crnoj Gori sedam puta je reagovao zbog povrede poslovnika, ili blizu 1% od ukupnog broja, dok je Albanska Koalicija - Perspektiva zabilježila pet reagovanja ili ispod 1% od ukupnog broja. Slijede Forca sa tri, Demokratska Unija Albanaca sa dva reagovanja zbog povrede Poslovnika, što u je oba slučaja ispod 1% od ukupnog broja. Bošnjačka Stranka i Hrvatska Građanska Inicijativa imale su po jedno reagovanje, što znači da su u ukupnom broju reagovanja zbog povrede Poslovnika učestvovali sa po ispod 1%.

Grafik 9: Reagovanja zbog povrede Poslovnika po partijama

2.5.6.2. Reagovanje zbog povrede poslovnika po poslanicima

U tabeli koja slijedi prikazano je brojčano i procentualno učešće 5 poslanika u ukupnom broju reagovanja zbog povrede Poslovnika Skupštine Crne Gore. U tabeli su data i brojčana učešća neosnovanih i osnovanih reagovanja poslanika ukupnom broju njihovih proceduralnih reakcija. Tabela koja sadrži podatke svih poslanika koji su barem jednom iskoristili ovo svoje pravo nalazi se u Aneksu 5.

Rb	Reakcije zbog povrede poslovnika (po poslanicima) za period I redovnog zasijedanja u 2010. godini	Ukupno	U procentima
1	Ranko Krivokapić (SDP)	315	36,21%
2	Željko Šturanović (DPS)	181	20,80%
3	Rifat Rastoder (SDP)	134	15,40%
4	Aleksandar Damjanović (SNP)	30	3,45%
5	Branko Radulović (PZP)	27	3,10%

Tabela 27: Poslanici koji su najviše puta u reagovali zbog povrede Poslovnika Skupštine

2.5.7 Prekoračenja

U 2010. godini Skupština Crne Gore je ostvarila tehnički napredak u smislu da je uveden novi sistem po kojem je, kompjuterski, precizno određeno vrijeme koje učesnici u raspravi imaju na raspolaganju. Po isteku vremena koje je određeno za korišćenje određenog prava od strane poslanika, mikrofon se gasi i na taj način se daje do znanja da je vrijeme predviđeno za izlaganje isteklo.

Iako je ovo dobro rješenje, poslanici dosta često i nakon što se mikrofon ugasi nastave sa izlaganjem. U određenim slučajevima predsjedavajući poslanicima ili gostima naknadno omogućiti kraće izlaganje, obično do jednoga minuta, a nekada i duže, da dovrše svoje izlaganje. Ovo se takođe smatra prekoračenjem, jer Poslovnik Skupštine ne predviđa ovu mogućnost.

2.5.7.1 Prekoračenja po partijama

Agregacijom podataka o poslanicima koji su prekoračili vrijeme određeno za izlaganje na plenarnoj sjednici došli smo do podataka koliko su političke partije učestvovala u ukupnom broju prekoračenja vremena određenog za izlaganje. Prikupljeni podaci dati su u tabeli.

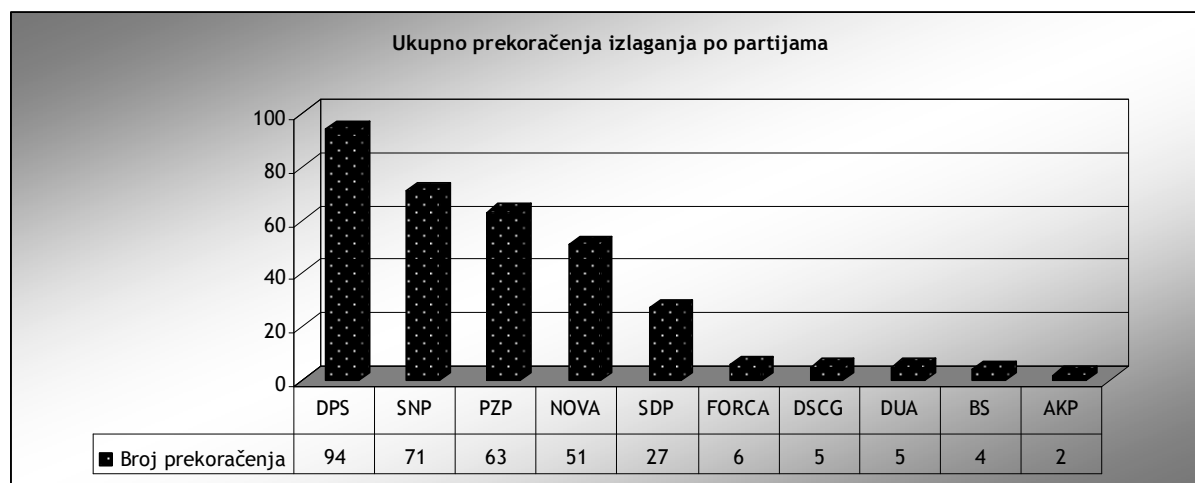
Rb	Prekoračenja (po partijama) za period I redovnog zasjedanja u 2010. godini	Ukupno	Diskusije	Komentari	Odg. na koment.	Proceduralne	Replike
1	Demokratska Partija Socijalista	94	51	25	15	3	0
2	Socijalistička Narodna Partija	71	36	16	12	6	1
3	Pokret za Promjene	63	26	19	12	5	1
4	Nova srpska demokratija	51	27	14	6	4	0
5	Socijaldemokratska Partija	27	7	6	11	2	1
6	Forca	6	3	1	1	1	0
7-8	Demokratski Savez u Crnoj Gori	5	3	0	0	2	0
7-8	Demokratska Unija Albanaca	5	1	0	2	2	0
9	Bošnjačka Stranka	4	3	0	1	0	0
10	Albanska koalicija perspektive	2	2	0	0	0	0
	Ukupno	328	159	81	60	25	3

Tabela 28: Prekoračenja izlaganja po partijama

Poslanici Demokratske Partije Socijalista imali su najviše prekoračenja izlaganja, ukupno 94, pri čemu 51 prekoračenje diskusija, 25 prekoračenja komentara, 15 prekoračenje odgovora na komentare i tri prekoračenja prilikom reagovanja zbog povrede poslovnika.

Socijalistička Narodna Partija imala je 71 prekoračenje izlaganja, i to, po 36 diskusija, 16 komentara, 12 odgovora na komentare, šest reagovanja zbog povrede poslovnika i jedna replika. Pokret Za Promjene imao je 63 prekoračenja, pri čemu je prekoračeno 26 diskusija, 19 komentara, 12 odgovora na komentar pet reagovanja zbog povrede poslovnika i jedna replika, dok je Nova Srpska Demokratija prekoračila ukupno 51 izlaganje od čega 27 diskusija, 14 komentara, šest prekoračenja odgovora na komentar i četiri reagovanja zbog povrede poslovnika.

Socijaldemokratska Partija imala je ukupno 27 prekoračenja, sedam su bila prekoračenja vremena diskusija, šest komentara, 11 odgovora na komentare i dva reagovanja zbog povrede poslovnika i jedna replika, dok je Forca imala ukupno šest prekoračenja, tri prekoračenja diskusija, po jedno prekoračenje komentara i odgovora na komentar, kao i jedno prekoračenje prilikom reagovanja zbog povrede poslovnika. Demokratski Savez u Crnoj Gori imao je pet prekoračenja, i to tri diskusije i dva prekoračenja prilikom reagovanja zbog povrede poslovnika. Slijedi Bošnjačka Stranka sa četiri prekoračenja od čega su tri prekoračenje diskusije i jedno prekoračenje odgovora na komentar. Albanska koalicija perspektiva dva puta je prekoračila vrijeme i to su oba puta u pitanju bila prekoračenja diskusija.

Grafik 10: Prekoračenja po poslanika po partijama

2.5.7.2 Prekoračenja po poslanicima

U tabeli koja slijedi prikazano je brojčano učešće pet poslanika u ukupnom broju prekoračenja izlaganja. Podaci u tabeli dati su pojedinačno za svaki tip izlaganja poslanika, zajedno sa ukupnim brojem prekoračenja po poslaniku. Tabela sa podacima svih poslanika koji su prekoračili svoja izlaganja nalazi se u Aneksu 6 Izvještaja.

Rb	Prekoračenja (po poslanicima) za period I redovnog zasijedanja u 2010. godini	Ukupno	Diskusije	Komentari	Odgovori na komentare	Proceduralna	Replike
1	Branko Radulović (PZP)	27	15	5	6	1	0
2	Miodrag Vuković (DPS)	26	8	9	7	2	0
3	Koča Pavlović (PZP)	21	6	11	2	2	0
4	Goran Danilović (NOVA)	15	5	2	5	3	0
5	Predrag Bulatović (SNP)	14	3	5	3	2	0

Tabela 29: Prekoračenje izlaganja po poslanicima

2.6 AKTIVNOSTI POSLANIKA NA SJEDNICAMA SKUPŠTINSKIH ODBORA

Član 33 Poslovnika Skupštine propisuje da za razmatranje predloga akata, predlaganje akata, parlamentarnu kontrolu i vršenje drugih poslova iz nadležnosti Skupštine, Skupština obrazuje odbore i komisiju kao svoja radna tijela.

Skupština Crne Gore ima 12 stalnih radnih tijela i to:

1. Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo
2. Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu
3. Odbor za bezbjednost i odbranu
4. Odbor za međunarodne odnose i evropske integracije
5. Odbor za ekonomiju, finansije i budžet
6. Odbor za ljudska prava i slobode
7. Odbor za rodnu ravnopravnost
8. Odbor za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje
9. Odbor za prosvjetu, nauku, kulturu i sport
10. Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje
11. Administrativni odbor
12. Komisiju za praćenje i kontrolu postupka privatizacije

2.6.1 Vrijeme trajanja sjednica skupštinskih Radnih tijela

U posmatranom periodu, predstavnici MANS-a su ispratili najveći dio svih sjednica skupštinskih radnih tijela¹⁵. Izuzeci su sjednice Odbora za bezbjednost i odbranu koje su najčešće zatvorene za javnost, pa je praćen samo dio sjednica otvorenih za javnost. Takođe, izuzetke kada su odbori u pitanju predstavnici MANS-a pravili su ukoliko su bile zakazane više od dvije sjednice odbora u isto vrijeme, ili ukoliko obavještenje o održavanju sjednice nije bilo istaknuto, što nije bio tako čest slučaj.

Učešće i trajanje sjednica (po odborima) :	Ukupno sati	U procentima	Pauze	Efektivno
Odbor za ekonomiju, finansije i budžet	47:25	17,24%	3:35	43:50
Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo	38:35	14,03%	0:00	38:35
Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu	36:30	13,27%	0:05	36:25
Odbor za bezbjednost i odbranu	34:05	12,39%	0:25	33:40
Odbor za ljudska prava i slobode	30:20	11,03%	0:05	30:15
Odbor za međunarodne odnose i evropske integracije	27:05	9,85%	0:10	26:55
Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje	18:05	6,58%	0:15	17:50
Odbor za prosvjetu, nauku, kulturu i sport	9:30	3,45%	0:00	9:30
Zajednička sjednica više radnih tijela ¹⁶	8:05	2,94%	0:45	7:20
Administrativni odbor	7:50	2,85%	0:00	7:50
Komisija za praćenje i kontrolu postupka privatizacije	7:35	2,76%	0:00	7:35
Odbor za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje	6:45	2,45%	0:00	6:45
Odbor za rodnu ravnopravnost	3:10	1,15%	0:05	3:05
Ukupno	275:00	100%	5:25	269:35

Tabela 30: Trajanje sjednica odbora Skupštine Crne Gore

U posmatranom periodu najduže se radilo na sjednici Odbora za ekonomiju, finansije i budžet, ukupno 47 časova i 25 minuta, dok su pauze ukupno trajale 3 časa i 35 minuta, tako da je ovaj Odbor efektivno radio 43 časa i 50 minuta. Slijedi Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo čiji je rad trajao 38 časova i 35 minuta, pri čemu nisu imali pauze.

Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu radio je 36 časova i 30 minuta, što, kada se oduzme pauza od 5 minuta, znači da je efektivan rad na Odboru trajao 36 časova i 25 minuta. Odbor za bezbjednost i odbranu je radio je 34 časa i 5 minuta, pri čemu je bilo pauza u njihovom radu i to u ukupnom trajanju od 25 minuta, tako da je Odbor efektivno radio 33 časa i 40 minuta.

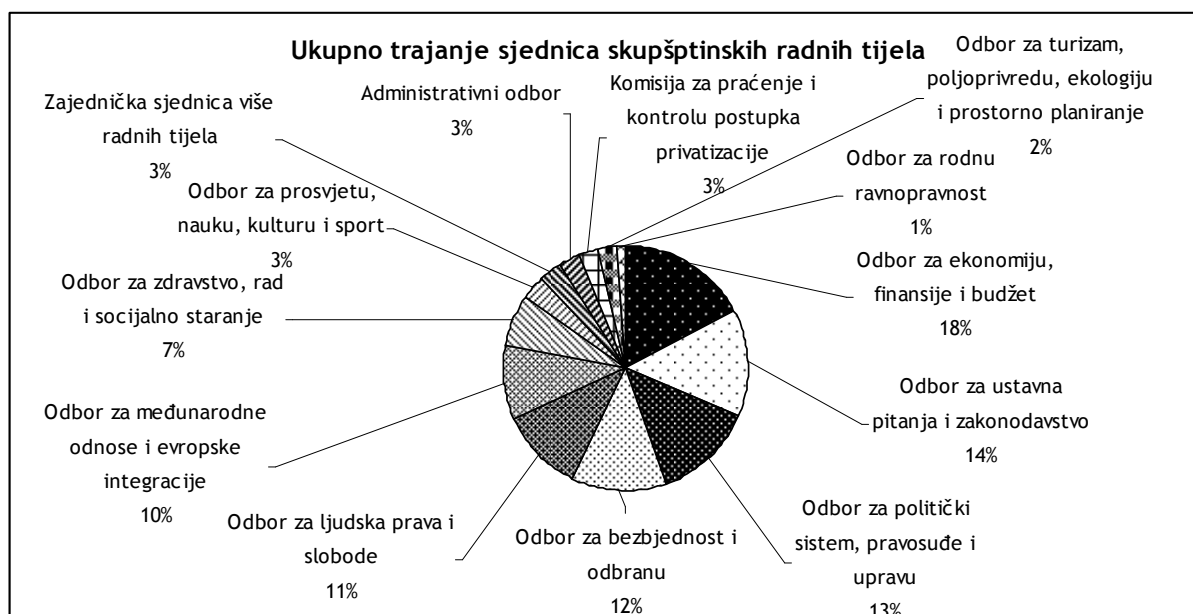
Odbor za ljudska prava i slobode radio je uz pauzu od 5 minuta, što znači da je efektivan rad Odbora iznosio 30 časova i 15 minuta. Odbor za međunarodne odnose i evropske integracije radio je 27 časova i 5 minuta, uz pauze koje su ukupno trajale 10 minuta pa efektivan rad Odbora iznosi 26 časova i 55 minuta. U posmatranom periodu, Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje radio je 18 časova i 5 minuta, sa pauzama koje ukupno iznose 15 minuta, tako da je ovaj Odbor efektivno radio 17 časova i 50 minuta. Slijedi Odbor za prosvjetu, kulturu, nauku i sport koji je radio 9 časova i 30 minuta, pri čemu nije imao pauze prilikom zasijedanja.

U posmatranom periodu se dešavalo da više radnih tijela održava zajedničke sjednice. Te sjednice su ukupno trajale 8 časova i 5 minuta, pauze ukupno iznose 45 minuta, te dolazimo do podatka da su odbori efektivno na zajedničkim sjednicama radili 7 časova i 20 minuta.

¹⁵ U posmatranom periodu, MANS nije ispratio samo dvije sjednice dva radna tijela, i to samo u slučajevima kada su više od dva odbora u isto vrijeme održavala sjednice, ili kada je sjednica Odbora zakazana bez najave.

¹⁶ U posmatranom periodu su održane četiri zajedničke sjednice više radnih tijela. Dvije zajedničke sjednice su održali Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje i Odbor za ljudska prava i slobode. Odbor za rodnu ravnopravnost, Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje i Odbor za ljudska prava i slobode su održali jednu zajedničku sjednicu, a jednu zajedničku sjednicu su održali i Odbor za rodnu ravnopravnost, Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje.

Ukupno vrijeme trajanja sjednica Administrativnog Odbora, Komisije za praćenje i kontrolu postupka privatizacije i Odbora za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje iznose 7 časova i 50 minuta, 7 časova i 35 minuta, odnosno 6 časova i 45 minuta, respektivno. U sva tri slučaja nije bilo pauza u radu. Odbor za rodnu ravnopravnost radio je 3 časa i 10 minuta, pauze su ukupno trajale 5 minuta, tako da efektivan rad ovog Odbora iznosi 3 časa i 5 minuta.

Grafik 11: Trajanje sjednica skupštinskih radnih tijela

2.6.2 Prisustvo poslanika na sjednicama Odbora

Prisustvo u skupštinskim Odborima jedna je od obaveza poslanika koji su ispred svojih partija delegirani u Odbore. Nažalost, jedan broj poslanika ovu obavezu ne prihvata ozbiljno. U tabeli je dat prikaz poslanika koji su najviše prisustvovali sjednicama odbora u posmatranom periodu, a tabela sa ukupnim podacima data je u Aneksu 7.

Rb	Prisustvo odborima (po poslanicima) za period I redovnog zasjedanja u 2010. godini	Ukupno	U procentima
1	Aleksandar Damjanović (SNP)	51	2,93%
2	Emilo Labudović (NOVA)	48	2,76%
3	Hidajeta Bajramspahić (SDP)	47	2,70%
4	Branko Radulović (PZP)	45	2,60%
5-6	Ljerka Dragičević (HGI)	44	2,53%
5-6	Srđa Božović (SNP)	44	2,53%

Tabela 31: Poslanici koji su najviše prisustvovali sjednicama odbora

2.6.3 Izlaganja poslanika na odborima

Predstavnici MANS-a su na odborima koje su pratili bilježili su svako izlaganje poslanika. Prikupljeni podaci o pet poslanika koji su najviše izlagali na sjednicama odbora dati su u tabeli koja slijedi, a ukupni podaci dati su u Aneksu 8.

Rb	Izlaganja na odborima za period I redovnog zasijedanja u 2010. godini	Ukupno	U procentima
1	Džavid Šabović (SDP)	405	11,00%
2	Aleksandar Damjanović (SNP)	261	7,09%
3	Ervin Spahić (SDP)	193	5,24%
4	Đorđe Pinjatić (DPS)	188	5,11%
5	Emilo Labudović (NOVA)	154	4,18%

Tabela 32: Poslanici koji su najviše izlagali na sjednicama odbora

2.6.4 Izlaganje na odborima po partijama

Sortiranjem podataka o aktivnosti poslanika dolazi se do rezultata koliko je svaka od partija bila aktivna kada su izlaganje na odborima u pitanju.

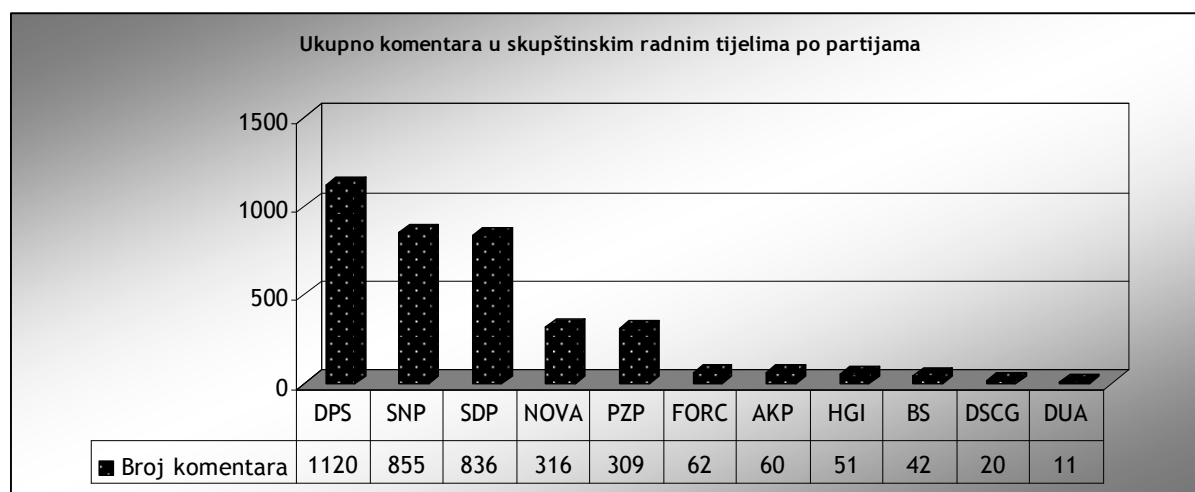
Rb	Izlaganja na odborima(po partijama) za period I redovnog zasijedanja u 2010. godini	Ukupno	U procentima
1	Demokratska Partija Socijalista	1120	30,42%
2	Socijalistička Narodna Partija	855	23,22%
3	Socijaldemokratska Partija	836	22,71%
4	Nova Srpska Demokratija	316	8,58%
5	Pokret za Promjene	309	8,39%
6	Forca	62	1,68%
7	Albanska Koalicija - Perspektiva	60	1,63%
8	Hrvatska Građanska Inicijativa	51	1,39%
9	Bošnjačka Stranka	42	1,14%
10	Demokratski Savez u Crnoj Gori	20	0,54%
11	Demokratska Unija Albanaca	11	0,30%
	Ukupno	3682	100%

Tabela 33: Učešće partija u izlaganjima poslanika na sjednicama odbora

Najviše izlaganja na sjednicama skupštinskih radnih tijela imala je Demokratska Partija Socijalista, ukupno 1120, ili oko 30% od ukupnog broja izlaganja. Slijedi Socijalistička Narodna Partija sa 855 izlaganja, ili oko 23% od ukupnog broja, dok je Socijaldemokratska Partija imala 836 izlaganja na sjednicama radnih tijela, odnosno preko 22% učestvovala u ukupnom broju.

Nova srpska demokratija imala je 316 izlaganja, što čini preko 8% od ukupnog broja, dok je Pokret Za Promjene imao 309 izlaganja ili oko 8% ukupnog broja. Forca je imala 62 izlaganja, odnosno preko 1% od ukupnog broja, dok je Albanska Koalicija - Perspektiva imala 60 izlaganja, odnosno više od 1% od ukupnog broja. Hrvatska Građanska Inicijativa je imala 51 izlaganje ili oko 1% od ukupnog broja, dok je Bošnjačka Stranka imala 42 izlaganja što čini, takođe, oko 1% od ukupnog broja.

Ispod 1% učešća u ukupnom broju izlaganja na radnim tijelima imali su Demokratski Savez u Crnoj Gori i Demokratska Unija Albanaca koji su imali 20 odnosno 11 izlaganja, respektivno.

Grafik 12: Komentari u skupštinskim radnim tijelima po partijama

2.6.5 Učešće u diskusijama i izlaganjima predlagača legislative i eksperata

MANS-ovi predstavnici su posebnu pažnju obratili na prisustvo predlagača legislative i pozvanih eksperata na sjednice skupštinskih Odbora. Odnos koji Vlada Crne Gore, Vladina tijela ali i nezavisna tijela i institucije imaju prema Parlamentu najbolje se ogleda i u delegiranju kandidata za sjednice. Velika je razlika da li na sjednicama ponuđenu legislativu zastupa ministar ili zamjenici ministara, samostalni savjetnici u ministarstvu i dr. Što je prisutna osoba na sjednici odbora u svojstvu predlagača na višoj funkciji lakši su i dogovori oko amandmanskih izmjena predloženog teksta.

U tabeli je prikazan broj izlaganja koje su imali predstavnici predlagača i eksperti na sjednicama skupštinskih Odbora.

Za pojedine predstavnike Vlade ne postoje podaci o funkcijama koje obavljaju niti informacije iz kojih institucija dolaze, jer Vlada, ponekad, u posljednjem trenutku mijenja predstavnike koji će neki predlog akta zastupati u Skupštini. Sa druge strane, česta je pojava da predsjednici pojedinih radnih tijela ne predstave predstavnike predlagača, pa to dodatno otežava pribavljanje informacija o licima koja prisustvuju sjednicama odbora.

Komentari (ostali, nisu članovi odbora):	Institucija	Funkcija	Ukupno
Gorica Savović	Ministarstvo zdravlja	Pomoćnik ministra	92
Anka Stojković	Ministarstvo rada i socijalnog staranja	Pomoćnik ministra	60
Miraš Radović	Ministarstvo pravde	Ministar	51
Dragan Pejanović	Ministarstvo unutrašnjih poslova i javne uprave	Sekretar ministarstva	45
Ferhat Dinoša	Ministarstvo za ljudska i manjinska prava	Ministar	40
Orhan Šahmanović	Ministarstvo za ljudska i manjinska prava	Pomoćnik ministra	39
Igor Lukšić	Vlada Crne Gore	Potpredsjednik Vlade	38
Miodrag Čanović	Ministarstvo ekonomije	Pomoćnik ministra	36
Slavoljub Stjepović	Ministarstvo prosvjete i nauke	Ministar	36
Siniša Stanković	Ministarstvo uređenja prostora i zaštite životne sredine	Pomoćnik ministra	35
Ljubiša Krgović	Centralna Banka Crne Gore	Predsjednik	32
Osman Subašić	Ministarstvo unutrašnjih poslova i javne uprave	Pomoćnik ministra	32
Milan Roćen	Ministarstvo inostranih poslova	Ministar	31

Tomo Miljić	Ministarstvo kulture, sporta i medija	Sekretar ministarstva	28
Šučko Baković	Zaštitnik ljudskih prava i sloboda	Ombudsman	24
Damir Davidović	Skupština Crne Gore	Generalni sekretar	24
Mirsad Bibović	Ministarstvo vanjskih poslova	Sekretar ministarstva	24
Mihailo Đurić	Ministarstvo prosvjete i nauke	Pomoćnik ministra	20
Branka Lakočević	Ministarstvo pravde	Pomoćnik ministra	19
Suad Numanović	Ministarstvo rada i socijalnog staranja	Ministar	17
Branko Vujović	Ministarstvo ekonomije	Ministar	17
Radomir Đurović	MONSTAT	Direktor	17
Vladimir Radovanić	Ministarstvo zdravlja	Pomoćnik ministra zdravlja	16
Nataša Žugić	Ministarstvo rada i socijalnog staranja	Inspektor rada	14
Sandra Veličković	Ministarstvo za informaciono društvo	Sekretar ministarstva	14
Branimir Vujačić	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede	Sekretar ministarstva	14
Vlatko Šćepanović	Skupština Crne Gore	Saradnik u Odboru za ustavna pitanja i zakonodavstvo	14
Srđan Vukčević	Ministarstvo saobraćaja, pomorstva i telekomunikacija	Pomoćnik ministra	13
Nebojša Popović	Ministarstvo turizma	Pomoćnik ministra	12
Slava Burić	Skupština Crne Gore	Sekretar Odbora	12
Gordana Đurović	Vlada Crne Gore	Potpredsjednica Vlade	12
Zoran Begović	Ministarstvo unutrašnjih poslova i javne uprave	Pomoćnik ministra	11
Boro Vučinić	Ministarstvo odbrane	Ministar	11
Zoran Perišić	Ministarstvo ekonomije	Pomoćnik ministra	11
Vladan Dubljević	Ministarstvo ekonomije	Pomoćnik ministra	11
Milorad Katnić	Ministarstvo finansija	Pomoćnik ministra	10
Veselin Veljović	Uprava policije	Direktor	10
Srđan Mihaljević	Ministarstvo saobraćaja, pomorstva i telekomunikacija	Pomoćnik ministra	10
Adis Balota	Ministarstvo za informaciono društvo	Sekretar ministarstva	9
Nemanja Pavličić	Ministarstvo finansija	Pomoćnik ministra	9
Drenka Knežević	Ministarstvo rada i socijalnog staranja	Samostalni savjetnik	9
Snežana Kaluđerović	Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo	Sekretar odbora	9
Nađa Vukićević	Skupština Crne Gore	Sekretar Odbora za ekonomiju, finansije i budžet	9
Lidija Ljesar	*	*	8
Vanja Čalović	NVO MANS	Izvršni direktor	8
Marko Vujović	Ministarstvo uređenja prostora i zaštite životne sredine	Pomoćnik ministra	8
Vesna Medenica	Vrhovni sud	Predsjednik	8
Ranka Čarapić	Vrhovno državno tužilaštvo	Vrhovni državni tužilac	7
Milan Radović	Zavod za izvršenje krivičnih sankcija	Direktor	7
Slobodan Leković	Komisija za sprječavanje sukoba interesa	Predsjednik komisije	7
Danijel Brol	“Željezara” Nikšić	Predsjednik borda direktora	7
Janko Vučinić	“Željezara” Nikšić	Predsjednik sindikata	6
Aleksa Ivanović	*	*	6
Mitar Bajčeta	Ministarstvo finansija	Predsjednik Komisije za kontrolu državne podrške i pomoći	6
Šefko Crnovršanin	Agencija za zaštitu podataka o ličnosti	Predsjednik Savjeta	6
Željko Rutović	Ministarstvo kulture	Pomoćnik ministra	6
Predrag Marković	*	*	6

Slaviša Šćekić	Skupština Crne Gore	Savjetnik u Odboru za bezbjednost i odbranu	6
Momir Joksimović	Skupština Crne Gore	Sekretar odbora za zdravstvo, rad i socijalno staranje	5
Mubera Kurpejović	Ministarstvo za prosvjetu i nauku	Savjetnik u ministarstvu	5
Nada Uličević	Ministarstvo odbrane	Sekretar ministarstva	5
Mileva Todorović	Ministarstvo za rad i socijalno staranje	Pomoćnik ministra	5
Vladan Joković	Agencija za nacionalnu bezbjednost	Direktor	5
Vesna Vučurović	Ministarstvo prosvjete i nauke	Pomoćnik ministra	5
Nada Vukoslavčević	Ministarstvo unutrašnjih poslova i javne uprave	Pomoćnik ministra	5
Darka Tomčić	CBCG	*	5
Dragan Kujović	Ministarstvo ekonomije	Pomoćnik ministra	4
Suzana Šuković	*	*	4
Sabahudin Delić	Ministarstvo za ljudska i manjinska prava	Pomoćnik ministra	4
Branko Kostić	Udruženje za povraćaj Ceklinskih ribolova	Presjednik udruženja za povraćaj Ceklinskih ribolova	4
Nađa Marović	CBCG	*	4
Miroslav Ivanišević	Državna revizorska institucija	Predsjednik senata	4
Melanija Bulatović	Skupština Crne Gore	Šefica Biroa za odnose sa javnošću i protokol	3
Sreten Gojković	*	*	3
Jelena Davidović	Skupština Crne Gore	Savjetnica predsjednika Skupštine Crne Gore	3
Branko Kotri	Regulatorna Agencija za energetiku	Član odbora agencije	3
Ivana Gardašević			
Zoran Đikanović	Komisija za hartije od vrijednosti	Predsjednik komisije	3
Axel Jenicke	OSCE	Viši savjetnik	3
Radenko Lacmanović	*	*	3
Milorad Drljević	Agencija za lijekove	Direktor agencije	3
Dijana Prelević	Ministarstvo rada i socijalnog staranja	Samostalni savjetnik	2
Dragan Samardžić	Ministarstvo odbrane	Načelnik Generalštaba Vojske Crne Gore	2
Tomo Knežević	*	*	2
Zoran Janković	*	*	2
Anka Đurišić	Savez udruženja roditelja djece i omladine sa teškoćama u razvoju "Naša inicijativa"	Izvršna direktorica	2
Boris Bušković	EPCG	Član Odbora direktora	2
Irena Bošković	Ministarstvo za ljudska i manjinska prava	Direktor Odjeljenja za poslove rodne ravnopravnosti	2
Dragan Bojović	Regulatorna Agencija za energetiku	Član Odbora direktora	2
Ljuban Tmušić	*	*	2
Naser Resulbegović	Skupština Crne Gore	Saradnik u Odboru za ustavna pitanja i zakonodavstvo	2
Igor Milošević	*	*	2
Nadica Dujović	UNDP	Saradnik za komunikacije	2
Štefan File	Evropska Komisija	Komesar za proširenje	2
Milan Šaranović	Udruženje mladih sa hendikepom Crne Gore	Predsjednik	2
Rafet Husović	Vlada Crne Gore	Ministar bez portfelja	2
Maja Mijušković	Ministarstvo saobraćaja, pomorstva i telekomunikacija	Pomoćnik ministra	2
Šaleta Đurović	Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost	Direktor agencije	2

Miluša Žugić	Udruženje za pomoć licima ometenim u razvoju	Predsjednik	2
Branka Bracović	Ministarstvo unutrašnjih poslova i javne uprave	Samostalni savjetnik	1
Vuk Maraš	NVO MANS	Direktor programa	1
Miomirka Rovčanin	Ministarstvo unutrašnjih poslova i javne uprave	Samostalni savjetnik	1
Predrag Nenezić	Ministarstvo turizma	Ministar	1
Predrag Boljević	CEZAP	Član	1
Nenad Marković	*	*	1
Boris Raonić	YIHR	Direktor	!
Milica Rovčanin	Ministarstvo unutrašnjih poslova i javne uprave	Savjetnik	1
Ilija Dragović	Ministarstvo saobraćaja, pomorstva i telekomunikacija	Savjetnik ministra	1
Vesna Radulović	Skupština Crne Gore	Sekretar Odbora za međunarodne odnose i evropske integracije	1
Vesna Miljanić - Aleksić	*	*	1
Snežana Mijušković	Ministarstvo rada i socijalnog staranja	Pomoćnik ministra	1
Ivan Brajović	Ministarstvo unutrašnjih poslova i javne uprave	Ministar	1
Dragiša Pešić	Državna Revizorska Institucija	Član Senata	1
Goranka Vučinić	Skupština Crne Gore	Sekretar Administrativnog odbora	1
Stevo Muk	TACSO	Saradnik za projekte	1
Rajko Laković	MONSTAT	Pomoćnik direktora	1

Tabela 34: Izlaganja na sjednicama odbora predstavnika predlagača i eksperata

2.7. STATISTIČKI PODACI O RADU RADNIH TIJELA

U ovom dijelu izvještaja prezentovani su statistički podaci koji se odnose na svako radno tijelo Skupštine Crne Gore pojedinačno. Statistički podaci sadrže informacije koje se odnose na: vrijeme trajanja sjednica, prisustvo sjednicama, izlaganja poslanika na sjednicama radnih tijela, izlaganje drugih lica, kao i informacije koje se tiču amandmana. Na dnevnom redu svih radnih tijela razmatrano je ukupno 495 tačaka, među kojima je bilo 253 predloga zakona i 1094 amandmana. Podsjećamo da svaki predlog zakona i amandman koji se nalaze u proceduri, po pravilu, moraju biti razmatrani na Odboru za ustavna pitanja i zakonodavstvo. Jedan broj amandmana je Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo podnio na samoj sjednici i poslanici su se o njima izjasnili. Svi ovi razlozi utiču na činjenicu da je na sjednicama ovog radnog tijela razmotreno najviše amandmana.

2.7.1. Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo¹⁷

Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo je efektivno radio 38 časova i 35 minuta. U tom periodu je razmotreno je 117 tačaka dnevnog reda, uključujući 96 predloga zakona, kao i 577 amandmana na predloženu legislativu.

Sjednicama Odbora najviše su prisustvovali Džavid Šabović (SDP), Emilo Labudović (NOVA), Hidajeta Bajramspahić (SDP), Ljerka Dragičević (HGI) i Dobrica Šljivančanin (SNP), dok su najviše izlaganja imali Džavid Šabović (SDP), Emilo Labudović (NOVA), Velizar Kaluđerović (SNP), Srđa Božović (SNP) i Miodrag Vuković (DPS).

Od lica koja nisu poslanici, na sjednicama ovog radnog tijela najviše su izlagali Gorica Savović (pomoćnica ministra rada i socijalnog starnja), Dragan Pejanović, Miraš Radović (ministar pravde), Miodrag Čanović (pomoćnik ministra ekonomije) i Igor Lukšić (potpredsjednik Vlade i ministar finansija).

2.7.2. Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu¹⁸

Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu je efektivno radio 36 časova i 25 minuta. U tom periodu su razmotrene 52 tačake dnevnog reda, uključujući 19 predloga zakona, kao i 111 amandmana na predloženu legislativu.

Sjednicama Odbora najviše su prisustvovali Ervin Spahić (SDP), Šefkija Murić (DPS), Drago Čantrić (DPS), Neven Gošović (SNP), Husnija Šabović (DPS) i Aleksandar Damjanović (SNP), dok su najviše izlaganja imali Ervin Spahić (SDP), Snežana Jonica (SNP), Koča Pavlović (PZP), Aleksandar Damjanović (SNP) i Neven Gošović (SNP).

Od lica koja nisu poslanici, na sjednicama ovog radnog tijela najviše su izlagali Osman Subašić (pomoćnik ministra unutrašnjih poslova i javne uprave), Miraš Radović (ministar pravde), Milan Roćen (ministar vanjskih poslova), Mirsad Bibović (pomoćnik ministra vanjskih poslova) i Vesna Medenica (predsjednica Vrhovnog suda).

---

¹⁷ Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo ima 13 članova, od čega osam iz redova vladajuće koalicije i pet iz opozicionih partija, a nadležnosti Odbora definisane su članom 39 Poslovnika. Džavid Šabović (SDP) je predsjednik Odbora, Velizar Kaluđerović (SNP) je zamjenik predsjednika Odbora, a članovi Odbora su Srđan Brajović, Mehmet Zenka, Ljerka Dragičević, Luid Škrelja, Milorad Vuletić, Željko Aprcović, Dobrica Šljivančanin, Miodrag Vuković, Srđa Božović, Hidajeta Bajramspahić i Emilo Labudović.

¹⁸ Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu ima 13 članova, od čega osam iz redova vladajuće koalicije i pet iz opozicionih partija, a nadležnosti Odbora definisane su članom 40 Poslovnika. Ervin Spahić (SDP) je predsjednik Odbora, a članovi Odbora su Koča Pavlović, Željko Ašrcović, Drago Čantrić, Husnija Šabović, Neven Gošović, Snežana Jonica, Šefkija Murić, Zoran Čulafić, Aleksandar Damjanović, Rifat Rastoder, Budimir Aleksić i Valentina Radulović Šćepanović.

2.7.3. Odbor za bezbjednost i odbranu¹⁹

Odbor za bezbjednost i odbranu je efektivno radio 33 časa i 40 minuta. U tom periodu je razmotreno 20 tačaka dnevnog reda, uključujući i dva predloga zakona.

Sjednicama Odbora najviše su prisustvovali Borislav Banović (SDP), Tarzan Milošević (DPS), Raško Konjević (SDP), Radivoje Nikčević (DPS) i Fahrudin Hadrović (DPS), dok su najviše izlaganja imali Ervin Spahić (SDP), Snežana Jonica (SNP), Koča Pavlović (PZP), Aleksandar Damjanović (SNP) i Neven Gošović (SNP).

Od lica koja nisu poslanici, na sjednicama ovog radnog tijela najviše su izlagali Veselin Veljović (direktor uprave policije), Vladan Joković (direktor Agencije za nacionalnu bezbjednost), Nada Vukoslavčević (pomoćnik ministra unutrašnjih poslova i lokalne samouprave), Adis Balota (pomoćnik ministra za informaciono društvo) i Boro Vučinić (ministar odbrane).

2.7.4. Odbor za međunarodne odnose i evropske integracije²⁰

Odbor za međunarodne odnose i evropske integracije je efektivno radio 26 časova i 55 minuta. U tom periodu je razmotreno 86 tačaka dnevnog reda, uključujući 75 predloga zakona i predloga zakona o ratifikacijama.

Sjednicama Odbora najviše su prisustvovali Vasilije Lalošević (SNP), Obrad Stanišić (DPS), Aleksandar Bogdanović (DPS), Nada Drobnjak (DPS) i Miodrag Vuković (DPS), dok su najviše izlaganja imali Miodrag Vuković (DPS), Vasilije Lalošević (SNP), Branko Radulović (PZP), Predrag Bulatović (SNP) i Genci Nimanbegu (FORCA).

Od lica koja nisu poslanici, na sjednicama ovog radnog tijela najviše su izlagali Milan Roćen (ministar vanjskih poslova), Gordana Đurović (mnistarka za evropske integracije), Anka Stojković (pomoćnica ministra rada i socijalnog staranja), Siniša Stanković (pomoćnik ministra uređenja prostora i zaštite životne sredine) i Miodrag Čanović (pomoćnik ministra ekonomije).

2.7.5. Odbor za ekonomiju, finansije i budžet²¹

Odbor za ekonomiju, finansije i budžet je efektivno radio 43 časa i 50 minuta. U tom periodu je razmotreno 60 tačaka dnevnog reda, uključujući 18 predloga zakona, kao i 174 amandmana na predloženu legislativu.

Sjednicama Odbora najviše su prisustvovali Aleksandar Damjanović (SNP), Veljko Zarubica (DPS), Zarija Franović (DPS), Radoica Luburić (DPS) i Dragoslav Šćekić (SNP), dok su najviše izlaganja imali Aleksandar Damjanović (SNP), Radoje Žugić (DPS), Branko Radulović (PZP), Srđa Božović (SNP) i Raško Konjević (SDP).

---

¹⁹ Odbor za bezbjednost i odbranu ima 13 članova, od čega sedam iz redova vladajuće koalicije i šest iz opozicionih partija, a nadležnosti Odbora definisane su članom 41 Poslovnika. Mevludin Nuhodžić (DPS) je predsjednik Odbora, a članovi Odbora su Nebojša Medojević, Tarzan Milošević, Radivoje Nikčević, Fahrudin Hadrović, Vasilije Lalošević, Predrag Bulatović, Raško Konjević, Obrad Stanišić, Borislav Banović, Aleksandar Bogdanović, Goran Danilović i Mehmet Bardhi. Sjednice Odbora za bezbjednost i odbranu u određenim slučajevima, koji su predviđeni poslovníkom, mogu biti zatvorene za javnost

²⁰ Odbor za međunarodne odnose i evropske integracije ima 15 članova, od čega devet iz redova vladajuće koalicije i šest iz opozicionih partija, a nadležnosti Odbora definisane su članom 42 Poslovnika. Miodrag Vuković (DPS) je predsjednik Odbora, Vasilije Lalošević (SNP) je zamjenik predsjednika a članovi Odbora su, Genci Nimanbegu, Damir Šehović, Predrag Bulatović, Mevludin Nuhodžić, Branko Radulović, Suljo Mustafić, Raško Konjević, Obrad Stanišić, Predrag Sekulić, Nada Drobnjak, Aleksandar Bogdanović, Goran Danilović i Slaven Radunović.

²¹ Odbor za ekonomiju, finansije i budžet ima 13 članova, od čega osam iz redova vladajuće koalicije i pet iz opozicionih partija, a nadležnosti Odbora definisane su članom 43 Poslovnika. Aleksandar Damjanović (SNP) je predsjednik Odbora, Zarija Franović (DPS) je zamjenik predsjednika Odbora, a članovi odbora su Veljko Zarubica, Radoica Luburić, Zoran Jelić, Damir Šehović, Srđa Božović, Branko Radulović, Kemal Purišić, Raško Konjević, Dragoslav Šćekić, Đordije Pinjatić i Radojica Živković.

Od lica koja nisu poslanici, na sjednicama ovog radnog tijela najviše su izlagali Igor Lukšić (potpredsjednik Vlade Crne Gore i ministar finansija), Ljubiša Krgović (predsjednik Centralne banke), Miodrag Čanović (pomoćnik ministra ekonomije), Nemanja Pavličić (pomoćnik ministra finansija) i Nađa Vukićević (sekretar Odbora za ekonomiju, finansije i budžet).

2.7.6. Odbor za ljudska prava i slobode²²

Odbor za ljudska prava i slobode je efektivno radio 30 časova i 15 minuta. U tom periodu je razmotreno 38 tačaka dnevnog reda, uključujući 7 predloga zakona, kao i 49 amandmana na predloženu legislativu.

Sjednicama Odbora najviše su prisustvovali Đorđije Pinjatić (DPS), Halil Duković (DPS), Amir Hollaj (AKP), Ervin Spahić (SDP) i Ljerka Dragičević (HGI), dok su najviše izlaganja imali Đorđije Pinjatić (DPS), Snežana Jonica (SNP), Amir Hollaj (AKP), Ervin Spahić (SDP) i Koča Pavlović (PZP).

Od lica koja nisu poslanici, na sjednicama ovog radnog tijela najviše su izlagali Osman Subašić (pomoćnik ministra unutrašnjih poslova i javne uprave), Ferhat Dinoša (ministar za ljudska i manjinska prava), Šučko Baković (zaštitnik ljudskih prava i sloboda), Anka Stojković (pomoćnica ministra rada i socijalnog staranja), Slava Burić (sekretar Odbora za ljudska prava i slobode) i Gorica Savović (pomoćnica ministra zdravlja).

2.7.7. Odbor za rodnu ravnopravnost²³

Odbor za rodnu ravnopravnost je efektivno radio 3 časa i 05 minuta. U tom periodu je razmotreno 10 tačaka dnevnog reda, uključujući jedan predlog zakona.

Sjednicama Odbora su prisustvovali Nada Drobnjak (DPS), Milorad Vuletić (DPS), Hidajeta Bajramspahić (SDP), Dušanka Džakula Tušup (PZP), Veselinka Peković (SNP), Valentina Radulović Šćepanović (DPS), Snežana Jonica (SNP), Radojica Živković (NOVA), Radoica Luburić (DPS), Nataša Vuković (SNP), Husnija Šabović (DPS), Ljerka Dragičević (HGI) i Emilo Labudović (NOVA).

U posmatranom periodu izlaganja na sjednicama Odbora su imali Nada Drobnjak (DPS), Snežana Jonica (SNP), Dušanka Džakula Tušup (PZP), Hidajeta Bajramspahić (SDP), Veselinka Peković (SNP), Radojica Živković (NOVA), Nataša Vuković (SNP) i Milorad Vuletić (DPS).

Od lica koja nisu poslanici, na sjednicama ovog radnog tijela izlagali su Slaviša Šćekić (savjetnik u Odboru za bezbjednost i odbranu), Melanija Bulatović (šefica za protokol i odnose sa javnošću), Jelena Davidović (savjetnica Predsjednika Skupštine Crne Gore), Šučko Baković (zaštitnik ljudskih prava i sloboda), Nadica Dujović (UNDP, saradnik za komunikacije), Irena Bošković (direktor odjeljena za poslove rodne ravnopravnosti) i Axel Jaenicke (OSCE, viši savjetnik).

---

²² Odbor za ljudska prava i slobode ima 13 članova, od čega osam iz redova vladajuće koalicije i pet iz opozicionih partija, a nadležnosti Odbora definisane su članom 44 Poslovnika. Aleksandar Damjanović (SNP) je predsjednik Odbora, Zarija Franović (DPS) je zamjenik predsjednika Odbora, a članovi odbora su Veljko Žarubica, Radoica Luburić, Zoran Jelić, Damir Šehović, Srđa Božović, Branko Radulović, Kemal Purišić, Raško Konjević, Dragoslav Šćekić, Đorđije Pinjatić i Radojica Živković.

²³ Odbor za rodnu ravnopravnost ima 11 članova, od čega šest iz redova vladajuće koalicije i pet iz opozicionih partija, a nadležnosti Odbora definisane su članom 45 Poslovnika. Nada Drobnjak (DPS) je predsjednik Odbora, Dušanka Džakula Tušup (PZP) je zamjenik predsjednika Odbora, a članovi odbora su Radoica Luburić, Milorad Vuletić, Valentina Radulović Šćepanović, Snežana Jonica, Nataša Vuković, Veselinka Peković, Hidajeta Bajramspahić, Husnija Šabović i Radojica Živković.

2.7.8. Odbor za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje²⁴

Odbor za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje je efektivno radio 6 časova i 45 minuta. U tom periodu je razmotreno 15 tačaka dnevnog reda, uključujući osam predloga zakona, kao i 34 amandmana na predloženu legislativu.

Sjednicama Odbora najviše su prisustvovali Božidar Vuksanović (DPS), Miomir Mugoša (DPS), Milan Knežević (SNP), Branko Čavor (DPS), Halil Duković (DPS), Strahinja Bulajić (NOVA), Radoje Žugić (DPS), Obrad Gojković (SNP) i Genci Nimanbegu (FORCA), dok su najviše izlaganja imali Božidar Vuksanović (DPS), Genci Nimanbegu (FORCA), Strahinja Bulajić (NOVA), Obrad Gojković (SNP), Slaven Radunović (NOVA) i Milan Knežević (SNP).

Od lica koja nisu poslanici, na sjednicama ovog radnog tijela najviše su izlagali Siniša Stanković (pomoćnik ministra uređenja prostora i zaštite životne sredine), Nebojša Popović (pomoćnik ministra turizma), Branimir Vujačić (sekretar ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede), Branka Bracović (samostalni savjetnik u ministarstvu unutrašnjih poslova i javne uprave) i Branko Kostić (presjednik udruženja za povraćaj Ceklinskih ribolova).

2.7.9. Odbor za prosvjetu, nauku, kulturu i sport²⁵

Odbor za prosvjetu, nauku, kulturu i sport je efektivno radio 9 časova i 30 minuta. U tom periodu je razmotrena 21 tačka dnevnog reda, uključujući 10 predloga zakona, kao i 63 amandman na predloženu legislativu.

Sjednicama Odbora najviše su prisustvovali Zoran Ćulafić (DPS), Svetozar Golubović (SNP), Radoica Luburić (DPS), Drago Čantrić (DPS), Veljko Zarubica (DPS) i Veselinka Peković (SNP), dok su najviše izlaganja imali Zoran Ćulafić (DPS), Veljko Zarubica (DPS), Radoica Luburić (DPS), Svetozar Golubović (SNP) i Amir Hollaj (AKP).

Od lica koja nisu poslanici, na sjednicama ovog radnog tijela izlagali su Slavoljub Stjepović (ministar prosvjete i nauke), Tomo Miljić (sekretar ministarstva kulture), Mihailo Đurić, Lidija Ljesar, Mubera Kurpejović (pomoćnica ministra za prosvjetu i nauku), Milan Šaranović (predsjednik udruženja mladih sa hendikepom) i Anka Đurišić (izvršna direktorica NVO „Naša inicijativa“).

2.7.10. Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje²⁶

Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje je efektivno radio 17 časova i 50 minuta. U tom periodu je razmotreno 48 tačaka dnevnog reda, uključujući 15 predloga zakona, kao i 78 amandmana na predloženu legislativu.

Sjednicama Odbora najviše su prisustvovali Branka Tanasijević (DPS), Branko Čavor (DPS), Hidajeta Bajramspahić (SDP), Zoran Jelić (DPS) i Zoran Srzentić, dok su najviše izlaganja imali Branka Tanasijević (DPS), Dušanka Džakula Tušup (PZP), Hidajeta Bajramspahić (SDP), Emilo Labudović (NOVA) i Neven Gošović (SNP).

---

²⁴ Odbor za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje ima 13 članova, od čega sedam iz redova vladajuće koalicije i šest iz opozicionih partija, a nadležnosti Odbora definisane su članom 46 Poslovnika. Božidar Vuksanović (DPS) je predsjednik Odbora, a članovi odbora su Miomir Mugoša, Genci Nimanbegu, Branko Čavor, Mićo Orlandić, Milan Knežević, Dobrica Šljivančanin, Zoran Srzentić, Halil Duković, Strahinja Bulajić, Obrad Gojković, Slaven Radunović i Radoje Žugić.

²⁵ Odbor za prosvjetu, nauku, kulturu i sport ima 11 članova, od čega sedam iz redova vladajuće koalicije i četir iz opozicionih partija, a nadležnosti Odbora definisane su članom 47 Poslovnika. Zoran Ćulafić (DPS) je predsjednik Odbora, a članovi odbora su Veljko Zarubica, Radoica Luburić, Drago Čantrić, Vladan Vučelić, Mićo Orlandić, Svetozar Golubović, Siljo Mustafić, Amir Hollaj, Veselinka Peković i Budimir Aleksić.

²⁶ Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje ima 11 članova, od čega šest iz redova vladajuće koalicije i pet iz opozicionih partija, a nadležnosti Odbora definisane su članom 48 Poslovnika. Branka tanasijević (DPS) je predsjednik Odbora, Neven Gošović (SNP) je zamjenik predsjednika, a članovi odbora su Branko Čavor, Zoran Jelić, Zoran Srzentić, Miloje Pupović, Amer Halilović, Dušanka Džakula Tušup, Radosav Nišavić, Hidajeta Bajramspahić i Novica Stanić.

Od lica koja nisu poslanici, na sjednicama ovog radnog tijela izlagali su Gorica Savović (pomoćnica ministra zdravlja), Anka Stojković (pomoćnica ministra rada i socijalnog staranja), Nataša Žugić (inspektor rada), Branka Lakočević (pomoćnica ministra pravde) i Vladimir Radovanić (pomoćnik ministra zdravlja).

2.7.11. Administrativni odbor²⁷

Administrativni odbor je efektivno radio 7 časova i 50 minuta. U tom periodu su razmotrene 22 tačke dnevnog reda.

Sjednicama Odbora najviše su prisustvovali Radivoje Nikčević (DPS), Emilo Labudović (NOVA), Luid Škrelja (DPS), Amer Halilović (BS), Vasilije Lalošević (SNP) i Mehmet Bardhi (DSCG), dok su najviše izlaganja imali Radivoje Nikčević (DPS), Emilo Labudović (NOVA), Mehmet Bardhi (DSCG), Koča Pavlović (PZP) i Vasilije Lalošević (SNP).

Od lica koja nisu poslanici, na sjednicama ovog radnog tijela najviše su izlagali Damir Davidović (generalni sekretar Skupštine Crne Gore), Šefko Crnovršanin (predsjednik Savjeta Agencije za zaštitu podataka o ličnosti), Aleksa Ivanović, Radenko Lacmanović i Goranka Vučinić (sekretar Administrativnog odbora) .

2.7.12. Komisija za praćenje i kontrolu postupka privatizacije²⁸

Komisija za praćenje i kontrolu postupka privatizacije je efektivno radila 7 časova i 35 minuta. U tom periodu su razmotrene tri tačke dnevnog reda.

Sjednicama Komisije su prisustvovali Andrija Mandić, predsjednik Komisije (NOVA), Zoran Jelić, Strahinja Bulajić, Hidajeta Bajramspahić, Branko Radulović, Đorđije Pinjatić, Svetozar Golubović i Zoran Gospić, dok su izlaganja zabolježili sledeći poslanici Andrija Mandić, Branko Radulović, Zoran Jelić, Hidajeta Bajramspahić, Đorđije Pinjatić, Svetozar Golubović, Strahinja Bulajić i Zoran Gospić.

Od lica koja nisu poslanici, na sjednicama ovog radnog tijela izlagali su Danijel Brol (predsjednik borda direktora "Željezare" Nikšić), Janko Vučinić (predsjednik sindikata "Željezare" Nikšić), Vanja Čalović (izvršna direktorica MANS-a), Dragan Kujović (pomoćnik ministra ekonomije) i Branko Vujović (ministar ekonomije).

2.7.13. Zajedničke sjednice više radnih tijela²⁹

Zajedničke sjednice više radnih tijela su efektivno trajale 7 časova i 20 minuta. U tom periodu su razmotrene četiri tačke dnevnog reda, uključujući dva predloga zakona kao, i osam amandmana na predloženu legislativu.

Sjednicama Odbora su prisustvovali Miloje Pupović (SNP), Branka Tanasijević (DPS), Branko Čavor (DPS), Dušanka Džakula Tušup (PZP), Budimir Aleksić (NOVA), Đorđije Pinjatić (DPS), Fahrudin Hadrović (DPS), Hidajeta Bajramspahić (SDP), Amer Halilović (BS), Ljerka Dragičević (HGI), Snežana Jonica (SNP), Zoran

---

²⁷ Administrativni odbor Skupštine ima 13 članova, od čega osam iz redova vladajuće koalicije i pet iz opozicionih partija, a nadležnosti Odbora definisane su članom 49 Poslovnika. Radivoje Nikčević (DPS) je predsjednik Odbora, Emilo Labudović (NOVA) je zamjenik predsjednika Odbora, a članovi Odbora su Koča Pavlović, Luid Škrelja, Milorad Vuletić, Vasilije Lalošević, Mevludin Nuhodžić, Amer Halilović, Zoran Gospić, Borislav Banović, Rifat Rastoder, Velizar Kaluđerović i Mehmet Bardhi.

²⁸ Komisija za kontrolu i praćenje postupka privatizacije ima 8 članova, od čega i vladajuća koalicija i opozicione partije imaju po četiri predstavnika, a nadležnosti Komisije nije definisana poslovníkom Skupštine Crne Gore, već Odlukom o osnivanju Komisije. Andrija Mandić (NOVA) je predsjednik Komisije, a članovi su Đorđije Pinjatić, Zoran Jelić, Strahinja Bulajić, Svetozar Golubović, Branko Radulović, Zoran Gospić i Hidajeta Bajramspahić.

²⁹ U posmatranom periodu su održane četiri zajedničke sjednice više radnih tijela. Dvije zajedničke sjednice su održali Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje i Odbor za ljudska prava i slobode. Odbor za rodnu ravnopravnost, Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje i Odbor za ljudska prava i slobode su održali jednu zajedničku sjednicu, a jednu zajedničku sjednicu su održali i Odbor za rodnu ravnopravnost, Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje.

Jelić (DPS), Valentina Radulović Šćepanović (DPS), Amir Hollaj (AKP), Emilo Labudović (NOVA), Šefkija Murić (DPS), Radoica Luburić (DPS), Zoran Srzentić (DPS), Nada Drobnjak (DPS), Nataša Vuković (SNP), Neven Gošović (SNP), Halil Duković (DPS), Radosav Nišavić (SNP), Koča Pavlović (PZP), Kemal Purišić (BS), Novica Stanić (NOVA), Maida Bešlić (DPS), Ervin Spahić (SDP), Suljo Mustafuć (BS), Velizar Kaluđerović (SNP) i Veselinka Peković (SNP).

Izlaganja na zajedničkim sjednicama više radnih tijela su zabilježili sledeći poslanici Branka Tanasijević, Đorđije Pinjatić, Dušanka Džakula Tušup, Novica Stanić i Neven Gošović.

Od lica koja nisu poslanici, na sjednicama ovog radnog tijela izlagali su Suad Numanović (ministar rada i socijalnog staranja), Gorica Savović (pomoćnik ministra zdravlja), Branko Vujović (ministar ekonomije), Miraš Radović (ministar pravde) i Anka Stojković (pomoćnica ministra rada i socijalnog staranja).

3. KONTROLNA FUNKCIJA PARLAMENTA

Skupština Crne Gore osim zakonodavne funkcije, ima obavezu i da kontroliše rad izvršne vlasti. Kako bi efikasno sprovedila svoju kontrolnu funkciju, Skupština ima na raspolaganju set mehanizama kojima od izvršne vlasti može da zatraži informacije, ali i da im preporuči odnosno naloži sprovođenje konkretnih aktivnosti kako bi se neki problemi prevazišli.

Parlament može da organizuje konsultativno i kontrolno saslušanje i parlamentarnu istragu kako bi pribavio sve važne informacije o nekom slučaju ili pojavi. Štaviše, poslanici mogu, podnošenjem Interpelacije o radu nekog organa izvršne vlasti, da razmotre konkretne probleme i da usvoje zaključke koji su obavezujući za izvršnu vlast. Premijerski sat i poslanička pitanja su takođe načini na koji poslanici mogu vršiti kontrolnu funkciju, postavljanjem pitanja predsjedniku Vlade i ostalim predstavnicima izvršne vlasti, koji imaju obavezu da na ova pitanja odgovore.

3.1 KONTROLNO I KONSULTATIVNO SASLUŠANJE

U periodu od 01. januara do 31. jula 2010. godine skupštinska radna tijela organizovala su ukupno 11 saslušanja i to 3 kontrolna i 8 konsultativnih.

3.1.1. Kontrolna saslušanja

U februaru 2010. godine Odbor za bezbjednost i odbranu je održao kontrolno saslušanje direktora Uprave za sprečavanje pranja novca, Predraga Mitrovića. Tema kontrolnog saslušanja ticala se preduzetih aktivnosti iz nadležnosti Uprave za sprečavanje pranja novca u slučaju „Šarić“ i akciji „Balkanski ratnik“.

Odbor za bezbjednost i odbranu takođe je u februaru 2010. godine održao kontrolno saslušanje tadašnjeg direktora Agencije za nacionalnu bezbjednost, Duška Markovića. Kao i u prethodnom slučaju Tema kontrolnog saslušanja ticala se preduzetih aktivnosti iz nadležnosti Agencije za nacionalnu bezbjednost u slučaju „Šarić“ i akciji „Balkanski ratnik“

Sledeće kontrolno saslušanje je, u martu 2010. godine, održao Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu. Tom prilikom je održano kontrolno saslušanje ministra pravde, Miraša Radovića, a sprovedeno je radi pribavljanja informacija o realizovanim i planiranim aktivnostima u okviru međunarodne pravne saradnje u krivičnim stvarima između pravosuđa Crne Gore i pravosuđa zemalja u regionu.

3.1.2. Konsultativna saslušanja

U martu 2010. godine, Odbor za međunarodne odnose i evropske je povodom aktuelnih pitanja spoljne politike, organizovao konsultativno saslušanje ministra vanjskih poslova Milana Ročena.

Konsultativno saslušanje na temu „Tarife i cijene električne energije - januarski računi“ organizovao je Odbor za ekonomiju, finansije i budžet u martu 2010. godine. Tom prilikom su saslušani predstavnici: Odbora direktora Regulatorne agencije za energetiku, Vlade Crne Gore, Elektroprivrede Crne Gore, Saveza sindikata Crne Gore, Unije slobodnih sindikata Crne Gore, NVO Instituta Alternativa i NVO Centra za zaštitu potrošača.

U izvještaju koji je Skupština pripremila o svom radu³⁰ navedeno je da je u posmatranom periodu bilo više konsultativnih saslušanja. Takav rezultat je Skupštinska administracija dobila iz razloga što je određena prisustva predstavnika Vlade koji su imali razgovore sa članovima Odbora na samoj sjednici, svrstala u konsultativna saslušanja iako sam Odbor ta lica nije pozvao na konsultativno saslušanje. Takva situacija je zabilježena na Odboru za međunarodne odnose i evropske integracije³¹.

---

³⁰ Izvještaj Skupštine se odnosi na period od 01.01.2010 do 30.06.2010.

³¹ Odbor za međunarodne odnose i evropske integracije je u dva navrata ugostio ministarku za evropske integracije, Gordanu Đurović. U februaru 2010. godine, na Odboru su poslanici sa ministrakom razmatrali izvještaje za decembar 2009. i januar 2010.

3.2. POSLANIČKA PITANJA I PREMIJERSKI SAT

3.2.1. Poslanička pitanja

Poslovnik Skupštine Crne Gore predviđa da se sjednice posvećene Premijerskom satu i poslaničkim pitanjima održavaju minimum jednom u 2 mjeseca za vrijeme trajanja redovnog zasijedanja³².

U toku Prvog redovnog zasijedanja 24. Saziva u 2010. godini održane su dvije sjednice posvećene poslaničkim pitanjima i premijerskom satu. Prva sjednica je održana 10. marta 2010. godine, a druga sjednica je bila zakazana za 16. jun 2010. godine.

Prikupljeni podaci koji su poslanici postavljali poslaničkih pitanja dati su u tabeli.

Poslanička pitanja po poslanicima	Postavljeno pitanje	U procentima	Odgovoreno	Zadovoljavajuće	Dop. pitanja	Dop. odg.	Dop. zadovolj
Miloje Pupović (SNP)	4	3.25%	4	1	0	0	0
Amir Hollaj (AKP)	4	3.25%	4	0	3	2	0
Branko Radulović (PZP)	4	3.25%	4	0	0	0	0
Budimir Aleksić (NOVA)	4	3.25%	4	0	3	1	0
Dragoslav Šćekić (SNP)	4	3.25%	4	0	1	1	0
Dušanka Džakula Tušup (PZP)	4	3.25%	4	0	2	1	0
Emilo Labudović (NOVA)	4	3.25%	4	0	1	0	0
Goran Danilović (NOVA)	4	3.25%	4	0	0	0	0
Koča Pavlović (PZP)	4	3.25%	4	0	4	2	0
Mehmet Bardhi (DSCG)	4	3.25%	4	0	0	0	0
Milan Knežević (SNP)	4	3.25%	4	0	1	1	0
Nataša Vuković (SNP)	4	3.25%	4	0	0	0	0
Nebojša Medojević (PZP)	4	3.25%	4	0	0	0	0
Neven Gošović (SNP)	4	3.25%	4	0	3	2	0
Velizar Kaluđerović (SNP)	4	3.25%	4	0	0	0	0
Svetozar Golubović (SNP)	4	3.25%	4	0	0	0	0
Vasilije Lalošević (SNP)	4	3.25%	4	0	0	0	0
Novica Stanić (NOVA)	4	3.25%	4	0	2	2	0
Snežana Jonica (SNP)	4	3.25%	4	0	0	0	0
Strahinja Bulajić (NOVA)	4	3.25%	4	0	3	0	0
Slaven Radunović (NOVA)	4	3.25%	4	0	0	0	0
Srđa Božović (SNP)	4	3.25%	4	0	0	0	0
Radojica Živković (NOVA)	4	3.25%	4	0	1	0	0
Predrag Bulatović (SNP)	4	3.25%	4	0	1	0	0
Aleksandar Damjanović (SNP)	3	2.44%	3	0	0	0	0
Veselinka Peković (SNP)	3	2.44%	3	0	0	0	0
Obrad Gojković	3	2.44%	3	0	0	0	0
Amer Halilović (BS)	2	1.63%	2	1	0	0	0

godine o ispunjavanju obaveza iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. U martu 2010. godine je organizovana još jedna sjednica na kojoj je ministarka Đurović pozvana kako bi sa poslanicima razgovarala o dodatnim pitanjima na upitnik Evropske komisije.

³² Član 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore 'Poslaničko pitanje postavlja se na posebnoj sjednici Skupštine, koja se održava najmanje jedanput dvomjesečno u toku redovnog zasijedanja.'

Dobrica Šljivančanin (SNP)	2	1.63%	2	0	1	0	0
Andrija Mandić (NOVA)	2	1.63%	2	0	0	0	0
Srđan Brajović (PZP)	2	1.63%	2	0	0	0	0
Genci Nimanbegu (FORCA)	2	1.63%	2	0	0	0	0
Kemal Purišić (BS)	2	1.63%	2	2	0	0	0
Radosav Nišavić (SNP)	2	1.63%	2	0	0	0	0
Damir Šehović (SDP)	1	0.81%	1	0	0	0	0
Milisav Čorić (SNP)	1	0.81%	1	0	1	0	0
Raško Konjević (SDP)	1	0.81%	1	0	1	1	1
Fahrudin Hadrović (DPS)	1	0.81%	1	1	0	0	0
Ukupno	123	100%	123	5	28	13	1

Tabela 35: Poslanička pitanja po poslanicima

Agregacijom podataka o poslanicima koji su postavljali poslanička pitanja na plenarnoj sjednici došli smo do podataka koliko su političke partije učestvovala u ukupnom broju postavljenih poslaničkih pitanja. Prikupljeni podaci dati su u tabeli.

Poslanička pitanja po partijama:	Ukupno postavljeno poslaničkih pitanja	U procentima	Odgovoreno	Zadovoljavajuće	Dop. pitanja	Dop. odgovora	Dop. zadovolj.
Socijalistička Narodna Partija	58	47,15%	58	1	8	4	0
Nova Srpska Demokratija	30	24,39%	30	0	10	3	0
Pokret Za Promjene	18	14,63%	18	0	6	3	0
Bošnjačka Stranka	4	3,25%	4	3	0	0	0
Demokratski Savez u Crnoj	4	3,25%	4	0	0	0	0
Albanska Koalicija - Perspektiva	4	3,25%	4	0	3	2	0
Socijaldemokratska Partija	2	1,63%	2	0	1	1	1
Forca	2	1,63%	2	0	0	0	0
Demokratska Partija Socijalista	1	0,81%	1	1	0	0	0
Ukupno	123	100%	123	5	28	13	1

Tabela 36 Poslanička pitanja po partijama

Najviše poslaničkih pitanja na plenarnim sjednicama postavila je Socijalistička Narodna Partija, 58 poslaničkih pitanja odnosno oko 47% od čega je na 58 pitanja odgovoreno, a sa jednim odgovorom su bili zadovoljni, postavili su takođe i 8 dopunskih pitanja na koje su dobili 4 odgovora, a odgovorima nisu bili zadovoljni. Nova srpska demokratija je ukupno postavila 30 poslanička pitanja ili oko 24% od ukupnog broja na koja su i dobili odgovor. Postavili su takođe i 10 dopunskih pitanja, a na 3 su dobili odgovore kojima nisu zadovoljni. Slijedi Pokret Za Promjene sa 18 pitanja ili oko 14% od ukupnog broja, dobili su odgovore na postavljena pitanja, a na 6 dodatnih pitanja dobili su 3 odgovora kojima nisu bili zadovoljni. Bošnjačka Stranka postavila je 4 pitanja to jest oko 3% od ukupnog broja i zadovoljni su sa svih 4 odgovora, a sa 3 odgovora su bili zadovoljni.

Demokratski Savez u Crnoj Gori i Albanska Koalicija - Perspektiva su postavili po 4 poslanička pitanja, što čini oko 4% ukupnog broja poslaničkih pitanja, dobili su odgovore na sva pitanja. Poslanik Albanske Koalicije - Perspektiva postavio je i 3 dopunska pitanja, a na 2 je dobio odgovor kojima nije bio zadovoljan. Socijaldemokratska Partija imala je 2 pitanja ili preko 1%, dobila je odgovore kojima je bila

zadovoljna. Postavili u jedno dopunsko pitanje na koje su dobili odgovor kojim su bili zadovoljni. Forca je takođe postavila 2 pitanja ili oko 1% od ukupnog broja, na koje je dobila odgovor. Demokratskoj Partiji Socijalista odgovoreno je na jedno pitanja koja su postavili i bili su zadovoljni odgovorom.

3.2.2 Premijerski sat

Podaci o tome koji su poslanici postavljali pitanja Premijeru dati su u tabeli koja slijedi.

Rb	Premijerski sat po poslanicima:	Ukupno	U procentima
1-5	Predrag Sekulić (DPS)	2	16,67%
1-5	Nebojša Medojević (PZP)	2	16,67%
1-5	Andrija Mandić (NOVA)	2	16,67%
1-5	Borislav Banović (SDP)	2	16,67%
1-5	Amer Halilović (BS)	2	16,67%
6-7	Vasilije Lalošević (SNP)	1	8,33%
6-7	Neven Gošović (SNP)	1	8,33%
Ukupno		12	100%

Tabela 37: Premijerski sat po poslanicima

Agregacijom podataka o poslanicima koji su postavljali pitanja Premijeru na plenarnoj sjednici došli smo do podataka koliko su političke partije učestvovala u ukupnom broju postavljenih poslaničkih pitanja. Prikupljeni podaci dati su u tabeli.

Premijerski sat po partijama:	Ukupno	U procentima	Odgovoreno	Zadovoljavajuće	Dop. pitanja	Dop. odgovora	Dop. zadovolj.
Socijalistička Narodna Partija	2	16.67%	2	0	0	0	0
Pokret Za Promjene	2	16.67%	2	0	0	0	0
Nova srpska demokratija	2	16.67%	2	0	0	0	0
Demokratska Partija Socijalista	2	16.67%	2	2	0	0	0
Socijaldemokratska Partija	2	16.67%	2	2	0	0	0
Bošnjačka Stranka	2	16.67%	2	2	0	0	0
Ukupno	12	100%	12	6	0	0	0

Tabela 38: Premijerski sat po partijama

Pitanja Premijeru postavile su Socijalistička Narodna Partija, Pokret Za Promjene, Nova srpska demokratija, Demokratska Partija Socijalista, Socijaldemokratska Partija i Bošnjačka Stranka, a postavili su po 2 pitanja ili preko 16% od ukupnog broja, dobili su odgovore na sva pitanja. Demokratska Partija Socijalista, Socijaldemokratska Partija i Bošnjačka Stranka bili su zadovoljni odgovorima.

IV GLAVA 2 - FINANSIJE SKUPŠTINE

4. BUDŽET SKUPŠTINE CRNE GORE U 2010. GODINI

Zakonom o budžetu Crne Gore za 2010.godinu³³ za Skupštinu Crne Gore opredijeljeno je preko 5.1 miliona eura. U 2010. godini su ukupna sredstva namijenjena Skupštini Crne Gore uvećana za 0,64% u odnosu na sredstva koja su bila predviđena rebalansom budžeta za 2009. godinu.

Budžetom za 2010. godinu su povećana sredstva za zarade poslanika, dok je predviđeno smanjenje sredstava za preko 20% za materijal i usluge. Sa druge strane su povećana sredstva za zarade skupštinske administracije, dok su značajno smanjeni iznosi predviđeni za transfere institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru, kao i kapitalni izdaci, i to za 70%, odnosno 71% u odnosu na sredstva opredjeljena u prethodnoj godini, respektivno.

U tabeli koja slijedi, dat je prikaz sredstava koja su Skupštini bila na raspolaganju u skladu sa Zakonom o budžetu za 2009. godinu u odnosu na budžet za 2010. godinu.

Funkcionalna klasifikacija	Ekonomska klasifikacija	Opis	Rebalans budžeta za 2009. godinu	Budžet za 2010. godinu	Promjene u %
20101		Skupština Crne Gore	5.069.511,62	5.102.180,79	0,64%
2941		Program: Unapređenje zakonodavne infrastrukture	3.020.715,55	3.078.452,96	1,91%
	4	Izdaci	3.020.715,55	3.078.452,96	1,91%
	41	Tekući izdaci	3.020.715,55	3.035.271,14	0,48%
0111	411	Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	2.005.928,30	2.127.732,60	6,07%
0111	412	Ostala primanja	282.487,25	287.575,00	1,80%
0111	413	Rashodi za materijal i usluge	732.300,00	619.963,54	-15,34%
	44	Kapitalni izdaci	0,00	43.181,82	100%
	441	Kapitalni izdaci	0,00	43.181,82	100%
2951		Program: Administracije	2.048.796,07	2.023.727,82	-1,22%
	4	Izdaci	2.048.796,07	2.023.727,82	-1,22%
	41	Tekući izdaci	1.861.796,07	1.940.091,46	4,20%
0111	411	Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	767.121,97	886.661,00	15,58%
0111	412	Ostala primanja	41.535,75	74.478,00	79,31%
0111	413	Rashodi za materijal i usluge	918.138,35	873.952,46	-4,81%
0111	414	Tekuće održavanje	75.000,00	45.000,00	-40,00%
0111	416	Renta	60.000,00	60.000,00	0,00%
	43	Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru	30.000,00	15.000,00	-50,00%
0111	431	Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru	30.000,00	15.000,00	-50,00%
	44	Kapitalni izdaci	157.000,00	68.636,36	-56,28%
0111	441	Kapitalni izdaci	157.000,00	68.636,36	-56,28%

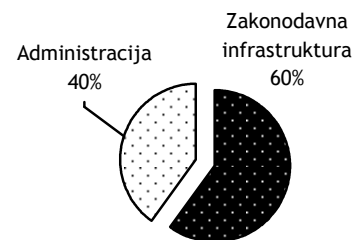
Tabela 39: Budžet/Rebalans budžeta za 2009.godinu

³³ Skupština Crne Gore je u decembru 2009. godine donijela Zakon o budžetu Crne Gore za 2010. godinu

4.1. Struktura budžeta Skupštine

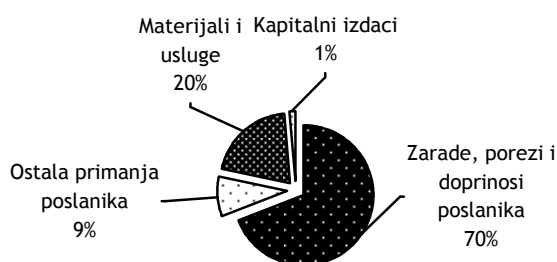
Budžet Skupštine se sastoji iz dva programa. Prvi je program unapređenja zakonodavne infrastrukture koji sadrži sredstva opredijeljena za rad poslanika. Drugi je program administracije iz koga se finansira redovno poslovanje Skupštine i njene administracije.

Grafik 1 pokazuje da je za program unapređenja zakonodavne infrastrukture predviđeno je oko 60% ukupnog budžeta, a za program administracije oko 40%.

Grafik 13: Struktura budžeta Skupštine Crne Gore

4.1.1. Program unapređenja zakonodavne infrastrukture

Grafik 14: Struktura programa unapređenja zakonodavne infrastrukture

Za zarade poslanika, poreze i doprinose je opredijeljeno oko 70% sredstava iz programa unapređenja zakonodavne infrastrukture.

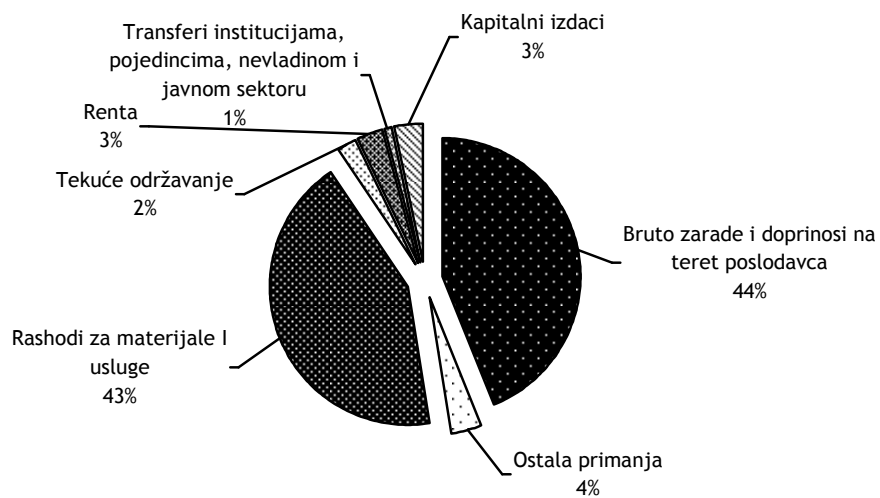
Za ostala primanja poslanika izdvojeno je oko 9%, a za materijale i usluge jedna petina planiranih sredstava³⁴.

Za kapitalne izdatke predviđeno je oko 1% sredstava namjenjenih programu unapređenja zakonodavne infrastrukture.

4.1.2. Program administracije

Zarade skupštinske administracije, porezi i doprinosi čine oko 44% ukupnih sredstava ovog budžetskog programa, dok je nešto manje sredstava, odnosno oko 43% budžeta predviđeno za materijale i usluge. Za kapitalne izdatke i rentu je predviđeno po oko 3% sredstava iz ovog programa, ostala primanja administracije su na nivou od 4%, tekuće održavanje iznosi oko 2% ukupnog programa, a rashodi na transfere institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru oko 1%.

³⁴ Sredstva za materijale i usluge u okviru ovog programa podrazumijevaju rashode za službena putovanja poslanika u zemlji i inostranstvu, za reprezentaciju za poslanike u zemlji i inostranstvu, kao i rashode za telefonske usluge za poslanike.

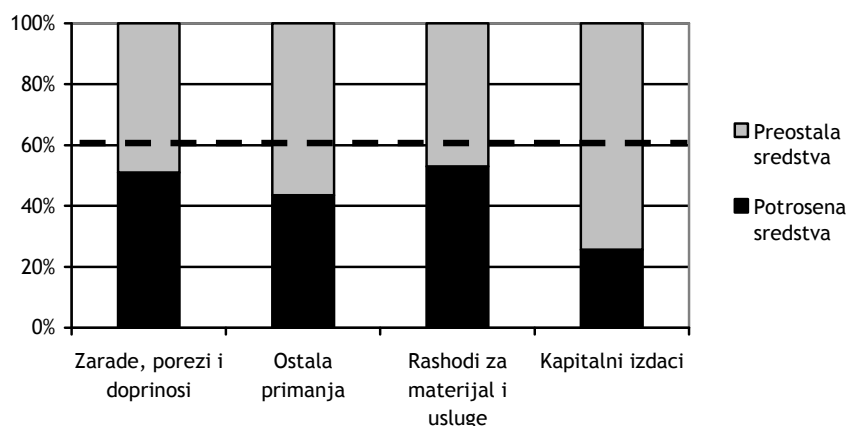
Grafik 15: Struktura programa administracije

5. POTROŠNJA SREDSTAVA IZ PROGRAMA UNAPREĐENJA ZAKONODAVNE INFRASTRUKTURE

U prvih sedam mjeseci 2010. godine, potrošeno je oko 50% ukupnih sredstava planiranih u okviru Programa unapređenja zakonodavne infrastrukture.

Grafik 16 pokazuje da su u sredstvima po svim kategorijama koje se odnose na program zakonodavne infrastrukture napravljene značajne uštede. Najveća procentualna ušteda je zabilježena u dijelu rashoda za kapitalne izdatke.

Za rashode za materijale i usluge, kao i za zarade, poreze i doprinose poslanika utrošeno je preko polovine raspoloživih sredstava, a za ostala primanja³⁵ manje od polovine predviđenog iznosa. Oko petina sredstava je izdvojena za kapitalne izdatke.

Grafik 16: Nivo potrošenje budžetskih stavki u okviru Programa unapređenja zakonodavne infrastrukture

Tabela 40 sadrži apsolutne iznose utrošenih i preostalih sredstava po budžetskih kategorijama.

Program: Unapređenje zakonodavne infrastrukture	Utrošena sredstva iz budžeta za 2010.	Preostala sredstva u budžetu za 2010.
Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	1.083.818,21	1.043.914,39
Ostala primanja	125.131,76	162.443,24
Rashodi za materijal i usluge	328.954,51	291.009,03
Kapitalni izdaci	11.115,29	32.066,53
Ukupno	1.549.019,77	1.529.433,19

Tabela 40: Realizacija budžetskih sredstava na programu unapređenja zakonodavne infrastrukture

5.1. Lična primanja poslanika

Iz budžeta Skupštine se finansiraju zarade poslanika koji obavljaju te funkcije u aktuelnom sazivu, ali i bivših poslanika, i to u trajanju od godinu dana od prestanka funkcije³⁶

Poslanici se mogu podijeliti u dvije kategorije: one koji profesionalno obavljaju tu funkciju, odnosno nemaju drugo zaposlenje, pa time i primaju punu poslaničku platu; i poslanike koji su istovremeno zaposleni u drugim institucijama ili privrednim društvima i Skupština im isplaćuje samo nedostajući dio sredstava, kako bi njihova ukupna mjesečna zarada bila na nivou plate profesionalnih poslanika³⁷.

Zarada profesionalnih poslanika se obračunava množenjem koeficijenta koji propisuje zakon³⁸ sa njegovom vrijednošću, koju utvrđuje Administrativni odbor Skupštine³⁹.

³⁵ Ostala primanja poslanika uključuju tople obroke, naknade za godišnji odmor, naknade za otpremnine i dodatne naknade za učešće u skupštinskim odborima.

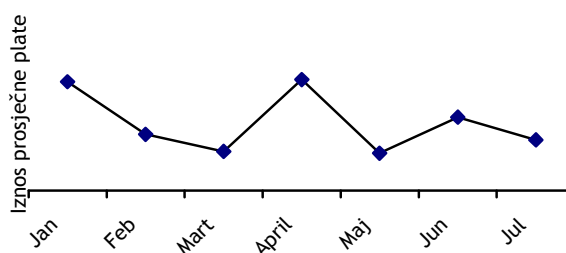
³⁶ Ostala primanja poslanika uključuju tople obroke, naknade za godišnji odmor, naknade za otpremnine i dodatne naknade za učešće u skupštinskim odborima.

³⁷ U skladu sa zakonom o zaradama i ostalim primanjima državnih i javnih funkcionera, za vrijeme vršenja funkcije poslanici imaju pravo na: zaradu za obavljanje državne funkcije; razliku između zarade ili penzije koju ostvaruje i zarade koju bi ostvario da državnu funkciju obavlja profesionalno; naknadu troškova; drugu naknadu u vezi sa vršenjem funkcije.

³⁸ Zakon o zaradama i drugim primanjima državnih i javnih funkcionera propisuje da je za poslanike koeficijent 11.50.

Profesionalni poslanici

Prosječna zarada profesionalnih poslanika, koja podrazumjeva neto platu i topli obrok, a bez dnevnica, naknada za učešće u radnim tijelima Skupštine i drugih beneficija⁴⁰, u toku prvih sedam mjeseci 2010. iznosila je preko 1.300 eura.

Grafik 17: Prosječna plata poslanika koji profesionalno obavljaju tu funkciju

U oba saziva ukupno 70 poslanika je profesionalno obavljao tu funkciju⁴¹. U tabeli 41 dat je prikaz prosječnih zarada profesionalnih poslanika za prvih sedam mjeseci 2010, a u Aneksu 47 su podaci o ličnim primanjima svakog od profesionalno angažovanih poslanika.

Mjesec	Januar	Februar	Mart	April	Maj	Jun	Jul
Ukupan iznos zarada	76.745,63	74.744,66	75.443,25	79.617,58	75.360,93	76.756,26	74.533,49
Broj poslanika	55	55	56	57	56	56	55
Prosječna zarada poslanika ⁴²	1.395,37	1.358,99	1.347,20	1.396,80	1.345,73	1.370,65	1.355,15

Tabela 41: Ukupna i prosječna zarada profesionalnih poslanika tokom 2010. godine

U prvih sedam mjeseci 2010. godine najveću zaradu je imao poslanik Mehmet Bardhi, pa predsjednik Skupštine Ranko Krivokapić i poslanici Radivoje Nikčević i Luid Škrelja. Slijede Džavid Šabović, Radojica Živković, zatim potpredsjednik Skupštine, Rifat Rastoder, a nakon njega poslanici, Branko Čavor, Neven Gošović i Novica Stanić.

U tabeli 42 su dati podaci o deset profesionalnih poslanika sa najvećim ukupnim primanjima u toku 2010. godine, koja su opredijeljena iz budžeta Skupštine.

RB	Ime i prezime	Politička partija	Ukupna neto zarada (januar - jul 2010.) ⁴³	Prosječno ⁴⁴
1	Mehmet Bardhi	DSCG	10.933,68 €	1.561 €
2	Ranko Krivokapić	SDP	10.892,87 €	1.556 €
3	Radivoje Nikčević	DPS	10.725,80 €	1.532 €
4	Luid Škrelja	DPS	10.409,83 €	1.487 €
5	Džavid Šabović	SDP	10.353,49 €	1.479 €
6	Radojica Živković	NOVA	10.332,25 €	1.476 €
7	Rifat Rastoder	SDP	10.322,60 €	1.474 €
8	Branko Čavor	DPS	10.265,96 €	1.466 €
9	Neven Gošović	SNP	10.262,37 €	1.466 €
10	Novica Stanić	NOVA	10.256,48 €	1.465 €

Tabela 42: Poslanici sa najvišim primanjima

³⁹ Administrativni odbor je radno tijelo Skupštine i čine ga poslanici. Na taj način, poslanici sami sebi fatički određuju iznos mjesečne zarade. Aktualna vrijednost koeficijenta koju je utvrdio Odbor je 75 eura.

⁴⁰ Otpremnine za poslanike koji su prestali da obavljaju funkciju, razna jednokratna primanja, dotacije za iznajmljivanje stambenog prostora i sl.

⁴¹ 14 poslanika iz 23. Saziva i 55 poslanika iz 24. Saziva su profesionalno obavljali te funkcije. Poslanik Dragan Kujović je profesionalno obavljao funkciju poslanika koja je prestala usled smrti poslanika u toku 24. Saziva.

⁴² Aritmetička sredina ukupne plate i toplog obroka poslanika i broja poslanika koji tu funkciju obavljaju profesionalno.

⁴³ Ukupna neto zarada podrazumjeva zbir neto plate i toplog obroka koji je poslanicima isplaćen u posmatranom periodu.

⁴⁴ Prosječna zarada je računata kao aritmetička sredina ukupnog iznosa i broja mjeseci.

Poslanici koji obavljaju i druge poslove

Tokom 2010. godine, u 24. sazivu ukupno 26 poslanika je obavljalo i druge poslove, pored poslaničke funkcije. Nekim poslanicima je isplaćivan samo paušal, jer su njihove zarade prevazilazile poslaničke, dok su neki ostvarivali pravo na doplatu razlike u zaradi. U Aneksu 48 je dat pregled ličnih primanja ovih poslanika.

5.2. Ostale beneficije: studija slučaja službeni automobili

Ova studija slučaja pokazuje da samo nekoliko poslanika vladajuće koalicije koristi službene automobile.

Podaci dati u poglavlju 2.1. odnose se na neto zarade poslanika i ne uključuju druge beneficije koje oni ostvaruju po različitim osnovama. Tako poslanici primaju i naknade za rad u skupštinskim tijelima i kolegijumu Predsjednika, plaćeni su im mobilni telefoni u iznosu do 100 eura i dobijaju poslanički paušal koji iznosi 30% njihove neto zarade. Ova primanja određena su odlukama Administrativnog odbora, koji čine sami poslanici i na taj način određuju sopstvene naknade i propisuju beneficije.

MANS je utvrdio da pored ovih beneficija neki poslanici koriste i službena vozila što nije propisano posebnom odlukom Administrativnog odbora, iako je i to pitanje u nadležnosti ovog tijela⁴⁵. Stoga, korišćenje službenih vozila zavisi isključivo od volje Generalnog sekretara koji upravlja sredstvima i imovinom Skupštine.

Nakon dvije godine⁴⁶, MANS je prvi put dobio podatke o poslanicima koji koriste službene automobile⁴⁷ u 2009. godini, a Skupština je i u 2010. godini nastavila da dostavlja tražene podatke. Podaci dati u tabeli 43 pokazuju da su samo neki poslanici, i to svi iz vladajuće koalicije, imali mogućnost da koriste službene automobile.

Poslanici koji su koristili službene automobile u prvih sedam mjeseci 2010. godine ⁴⁸		
Poslanik	Partija	Funkcija
Ranko Krivokapić	SDP	Predsjednik Skupštine Crne Gore
Rifat Rastoder	SDP	Potpredsjednik Skupštine Crne Gore
Miodrag Vuković	DPS	Predsjednik Odbora za međunarodne odnose i evropske integracije; član Odbora za ustavna pitanja i zakonodavstvo
Željko Šturanović	DPS	Potpredsjednik Skupštine Crne Gore
Radivoje Nikčević	DPS	Predsjednik Administrativnog odbora; član Odbora za bezbjednost i odbranu
Raško Konjević	SDP	Član Odbora za međunarodne odnose i evropske integracije; član Odbora za ekonomiju, finansije i budžet; Član odbora za bezbjednost i odbranu

Tabela 43: Poslanici koji koriste službene automobile

5.3. Ostale beneficije: studija slučaja ostale naknade

Ova studija pokazuje da je u toku praćenja potrošnje skupštinskog budžeta od strane MANS-a, došlo do unapređenja sistema evidencije o naknadama za koje primaju poslanici i administracija.

Na početku projekta, MANS je dobijao informacije o naknadama poslanika i službenika Skupštine samo kao ukupan novčani iznos utrošen tog mjeseca, bez detaljnijih informacija o tome ko je konkretno primao naknade i u kojem obimu. Krajem 2009. godine po prvi put MANS dobija informacije o naknadama za poslanike i administraciju u formi u kojoj smo to u ovom izvještaju i predstavili. Iz

⁴⁵ U skladu sa članom 49. Poslovnika Skupštine Crne Gore, Administrativni odbor je nadležan da donosi propise kojima se uređuju prava i dužnosti, kao i statusna pitanja poslanika.

⁴⁶ Prvi zahtjev je podnesen 21.09.2007. godine

⁴⁷ Informacija dobijena 18.09.2009. godine

⁴⁸ Bivši poslanik, Dragan Kujović je službeni automobil koristio u prva tri mjeseca 2010. godine. U međuvremenu poslanik Kujović je preminuo i na taj način mu je i prestao mandat

tabela koje slijede može se vidjeti da su dobijeni podaci o isplaćenim naknadama za službena putovanja u inostranstvo za poslanike u periodu od januara do avgusta 2010. godine.

Tabela sadrži informacije o broju poslanika koji su bili na službenim putovanjima u inostranstvu kao i spisak zemalja koje su posjetili. Tabela takođe sadrži podatke o iznosima koji su isplaćeni za mjesec novembar i decembar, a tiču se dnevnica, noćenja i ostalih troškova za putovanja u inostranstvo. Tabele sa detaljnim podacima nalaze se u aneksu 49.

Službena putovanja u inostranstvu za januar-avgust 2010. godine - poslanici					
Država	Broj osoba	Dnevnice	Noćenje	Ostalo	Ukupno
Francuska	11	4.080,00	6.026,20	0,00	10.106,20 €
Njemačka	8	1.026,00	0,00	0,00	1.026,00 €
Letonija	7	1.095,00	4.533,59	0,00	5.628,59 €
Bosna i Hercegovina	7	799,80	0,00	0,00	799,80 €
Hrvatska	5	913,25	472,06	0,00	1.385,31 €
Belgija	4	904,50	1.640,00	0,00	2.544,50 €
Turska	3	625,00	128,00	0,00	753,00 €
Jordan	2	424,00	1.715,27	0,00	2.139,27€
Italija	2	437,50	1.397,00	0,00	1.834,50 €
Norveška	2	1.313,00	0,00	0,00	1.313,00 €
Austrija	2	355,25	291,54	0,00	649,79 €
Bugarska	2	535,00	0,00	0,00	535,00 €
Jermenija	2	424,00	0,00	0,00	424,00 €
Srbija	2	135,00	0,00	0,00	135,00 €
Kipar	1	240,00	840,00	0,00	1.080,00 €
Švajcarska	1	0,00	790,64	0,00	790,64 €
Danska	1	420,00	248,50	0,00	668,50 €
Tajland	1	373,25	0,00	0,00	373,25 €
Poljska	1	212,00	0,00	0,00	212,00 €
Albanija	1	177,00	0,00	0,00	177,00 €
Makedonija	1	132,80	0,00	0,00	132,80 €

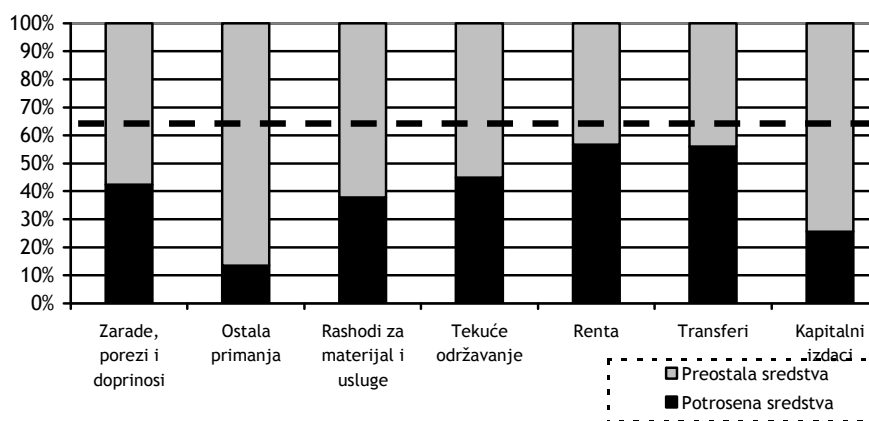
Tabela 44: Iznos izdvojen za službena putovanja poslanika u inostranstvo za januar - avgust 2010. godine

6. POTROŠNJA SREDSTAVA IZ PROGRAMA ADMINISTRACIJE

U prvih sedam mjeseci 2010. godine potrošeno je oko 37% sredstava planiranih u okviru Programa administracije.

Grafik 18 pokazuje da su ostvarene uštede u svim kategorijama, dok su najznačajnije procentualne uštede ostvarene u kategorijama koja se tiču ostalih primanja administracije, kao i u oblasti kapitalnih izdataka.

Za zarade, poreze i doprinose, rashode za materijal i usluge kao i tekuće održavanje utrošeno je oko 40% raspoloživih sredstava, a za ostala primanja⁴⁹ je izdvojeno manje od petine predviđenog iznosa. Na rashode za kapitalne izdatke izdvojeno nešto više od petine od predviđenih sredstava.

Grafik 18: Nivo potrošenje budžetskih stavki u okviru Programa administracije

Utrošeno je skoro 60% sredstava predviđenih za rentu, kao i za transfere institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru.

Tabela 45 sadrži apsolutne iznose utrošenih i preostalih sredstava po budžetskim kategorijama.

Program: Administracije	Utrošena sredstva iz budžeta Skupštine Crne Gore za 2010.	Preostala sredstva u budžetu Skupštine Crne Gore za 2010.
Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	375.673,95	510.987,05
Ostala primanja	10.024,75	64.453,25
Rashodi za materijal i usluge	325.205,16	548.747,30
Tekuće održavanje	20.203,78	24.796,22
Renta	33.951,75	26.048,25
Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru	8.400,00	6.600,00
Kapitalni izdaci	17.572,24	51.064,12
Ukupno	757.079,88	1.232.696,19

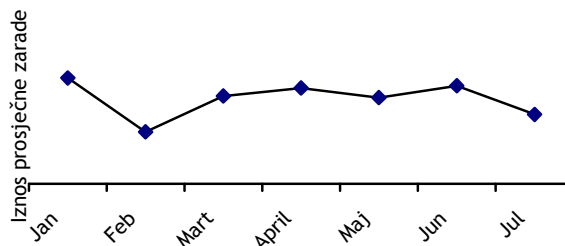
Tabela 45: Realizacija budžetskih sredstava na programu administracije

⁴⁹ Ostala primanja uključuju tople obroke, naknade za godišnji odmor, naknade za otpremnine i sl.

6.1. Lična primanja skupštinske administracije

Zarada skupštinske administracije je definisana platnim razredima i koeficijentima koji su propisani Zakonom o zaradama državnih službenika i namještenika⁵⁰.

Prosječna zarada zaposlenih u skupštinskoj administraciji iznosila je oko 405 eura.

Grafik 19: Prosječna plata skupštinske administracije

Broj zaposlenih u Skupštini koji su u posmatranom periodu ostvarivali pravo na zaradu je varirao, sa 93 zaposlena koliko ih je bilo na januarskoj platnoj listi, do broja 96, koliko ih je bilo na platnoj listi za jul 2010. godine. U međuvremenu broj zaposlenih je opadao i rastao. U tabeli 46, dat je prikaz prosječnih primanja skupštinske administracije za prvih sedam mjeseci 2010. godine⁵¹.

Prosječna plata i topli obrok skupštinske administracije tokom 2010. godine							
Mjesec	Januar	Februar	Mart	April	Maj	Jun	Jul
Ukupna plata i topli obrok službenika	39.095,52	31.872,44	33.339,45	33.446,52	33.255,08	39.379,01	37.694,21
Broj službenika u datom mjesecu	93	84	82	81	82	95	96
Prosječna zarada službenika	420,38	379,43	406,58	412,92	405,55	414,52	392,65

Tabela 46: Ukupna i prosječna primanja zaposlenih u skupštinskoj administraciji

U prvih sedam mjeseci 2010. godine najveća ukupna primanja je imao zamjenik generalnog sekretara Skupštine Slobodan Dragović, pa generalni sekretar Damir Davidović. Sledeće na listi su Branislavka Vujadinović i Slađana Pejović, savjetnice Predsjednika Skupštine.

Slijede Ivan Vujović, šef kabineta Predsjednika Skupštine, zatim Nađa Vukićević, sekretar Odbora za ekonomiju, finansije i budžet, te Ana Miljanić i Andrej Nikolaidis, savjetnici Predsjednika Skupštine.

Jelena Radonjić, pomoćnica generalnog sekretara, je sledeća na listi, a nakon nje Momir Joksimović, sekretar Odbora za zdravstvo, rad i socijalno staranje.

U tabeli 47 su dati podaci o službenicima sa najvećim ukupnim primanjima u toku 2010. godine koja su opredijeljena iz budžeta Skupštine, a u Aneksu 50 su dati podaci o ukupnim primanjima svih službenika.

⁵⁰ Tekst zakona je dostupan na web site-u MANS-a.

⁵¹ Prilikom izrade prosječne zarade, računate su neto plate i topli obroci svih zaposlenih koji su se nalazili na zvaničnom platnom spisku Skupštine.

Ime i prezime	Funkcija	Ukupna primanja (neto zarada i topli obrok) za period januar - avgust 2010.	Prosječno ⁵²
Slobodan Dragović	Zamjenik generalnog sekretara	8.391,68 €	1.198 €
Damir Davidović	Generalni sekretar	7.207,95 €	1.029 €
Branislavka Vujadinović	Savjetnik Predsjednika	4.456,58 €	636 €
Sladana Pejović	Savjetnik Predsjednika	4.456,58 €	636 €
Ivan Vujović	Savjetnik Predsjednika	3.982,11 €	568 €
Nađa Vukićević	Sekretar odbora	3.960,23 €	565 €
Ana Miljanić	Savjetnik Predsjednika	3.959,44 €	565 €
Andrej Nikolaidis	Savjetnik Predsjednika	3.956,81 €	565 €
Jelena Radonjić	Pomoćnica generalnog sekretara	3.929,17 €	561 €
Momir Joksimović	Sekretar odbora	3.914,47 €	559 €

Tabela 47: Službenici sa najvišim primanjima

6.2. Javne nabavke

U prvih sedam mjeseci 2010. godine Skupština je raspisala trinaest tendera, od kojih je osam bilo po šoping metodu, četiri tendera su sprovedena po otvorenom postupku javne nabavke, a jedan po pregovaračkom metodu. Detaljnije informacije o raspisanim tenderima, kao i o kompanijama koje su dobile ugovore, date su u nastavku.

Tender za nabavku digitalnog fotokopir aparata (šoping metod)

Skupština Crne Gore je 22. februara 2010. godine raspisala tender za za nabavku digitalnog fotokopir aparata. Procijenjena vrijednost ove javne nabavke iznosila je 6.000,00 eura.

Ponude su dostavile tri kompanije: Šćepanović d.o.o. Podgorica sa ponudom 5,984.55 eura, Biromont d.o.o. Podgorica sa ponudom 5.990,40 eura i Digital Copy d.o.o. Podgorica sa ponudom 5.991,57 eura.

Skupština je 12. marta 2010. godine donijela Odluku o dodjeli ugovora prvorangiranom ponuđaču, firmi Šćepanović d.o.o. Podgorica čija je ponuda ocijenjena kao najpovoljnija.

Tender za nabavku goriva za morotna vozila (eko dizel, D2, bezolovni)

Skupština Crne Gore je 08. februara 2010. godine raspisala tender za nabavku goriva za motorna vozila (eko dizel, D2, bezolovni). Tender je objavljen na internet stranici Direkcije za javne nabavke i u dnevnom listu Pobjeda, a procijenjena vrijednost ove javne nabavke iznosila je 46,988.00 eura.

Predsjednik tenderske komisije bio je Jelena Radonjić, a njeni članovi Vjera Prelević i Dragan Milutinović.

Ponudu je dostavila jedna kompanija: Jugopetrol AD Kotor sa ponudom 46,988.00 eura.

Kriterijum za izbor najpovoljnije ponude je bio najniža ponuđena cijena.

Skupština je 24. marta 2010. godine donijela Odluku o dodjeli ugovora prvorangiranom ponuđaču. Kako je jedina dostavila ponudu, ugovor je dodjeljen firmi Jugopetrol AD Kotor.

Tender za nabavku usluga - korišćenje hotelskih usluga u Podgorici u hotelima sa tri zvjezdice, na godišnjem nivou potreba

⁵² Iznos prosječne zarade je izračunat kao aritmetička sredina, odnosno podjelom ukupnog iznosa sa brojem mjeseci u toku kojih je praćenja potrošnja budžeta (sedam mjeseci).

Skupština Crne Gore je 10. februara 2010. godine raspisala tender za nabavku usluga-korišćenje hotelskih usluga u Podgorici u hotelima sa tri zvjezdice, na godišnjem nivou potreba. Tender je objavljen na internet stranici Direkcije za javne nabavke i u dnevnom listu Pobjeda, a procijenjena vrijednost ove javne nabavke iznosila je 50.400,00 eura.

Predsjednik tenderske komisije bio je Vlatko Šćepanović, a njeni članovi Jelena Radonjić i Melanija Bulatović.

Ponudu je dostavila jedna kompanija UTIP Crna Gora AD Podgorica sa ponudom 50,400.00 eura.

Kriterijum za izbor najpovoljnije ponude je bio ekonomski najpovoljnija ponuda, sa sledećim podkriterijumima: ponuđena cijena (80 bodova) i troškovi ekonomičnosti (20 bodova).

Skupština je 25. marta 2010. godine donijela Odluku o dodjeli ugovora prvorangiranom ponuđaču. Kako je to bila jedina dostavljena ponuda, ugovor je dodjeljen firmi UTIP Crna Gora AD Podgorica.

Tender za nabavku usluga - izbor putničke agencije za snabdijevanje aviokartama u avio saobraćaju.

Skupština Crne Gore je 25. februara 2010. godine raspisala tender za nabavku usluga - izbor putničke agencije za snabdijevanje aviokartama u avio saobraćaju. Tender je objavljen na internet stranici Direkcije za javne nabavke i u dnevnom listu Pobjeda, a procijenjena vrijednost ove javne nabavke iznosila je 100.000,00 eura.

Predsjednik tenderske komisije bio je Vlatko Šćepanović, a njeni članovi Jelena Radonjić i Melanija Bulatović. Ponudu je dostavila jedna kompanija MIROSS AD Podgorica.

Kriterijum za izbor najpovoljnije ponude je bio ekonomski najpovoljnija ponuda, sa sledećim podkriterijumima ponuđena cijena (50 bodova) i kvalitet (50 bodova).

Skupština je 26. marta 2010. godine donijela Odluku o dodjeli ugovora prvorangiranom ponuđaču. Kako je to bila jedina dostavljena ponuda, ugovor je dodjeljen firmi MIROSS AD Podgorica.

Tender za nabavku kancelarijskog i birotehničkog materijala

Skupština Crne Gore je 05. februara 2010. godine raspisala tender za nabavku kancelarijskog i birotehničkog materijala. Tender je objavljen na internet stranici Direkcije za javne nabavke i u dnevnom listu Pobjeda, a procijenjena vrijednost ove javne nabavke iznosila je 110.000,00 eura.

Predsjednik tenderske komisije bila je Jelena Radonjić, a njeni članovi Vjera Prelević, Dražen Malović, Emin Orahović i Željko Pedović umijesto kojega član komisije postaje Vukom Perišić.

Ponudu su dostavile sledeće kompanije: Grafo Crna Gora sa ponudom 80.971,95 eura, Stratus DOO Podgorica čija je ponuda iznosila 88.740,08 eura, slijedi firma Kastex DOO Podgorica sa ponudom koja iznosi 78.903,84 eura. Četvrta koja se prijavila na ovom tenderu je bila firma DIS KD Nikšić, međutim ova firma je odbijena jer nije dostavila sve tražene dokaze o podobnosti.

Kriterijum za izbor najpovoljnije ponude je sadržao sledeće podkriterijume: ponuđena cijena koja je nosila 50 bodova, kvalitet koji je nosio 30 bodova, kao i rok isporuke robe koji je vrednovan sa 20 bodova.

Skupština je 01. aprila 2010. godine donijela Odluku o dodjeli ugovora prvorangiranom ponuđaču. Tom prilikom ugovor je dodjeljen firmi Kastex DOO Podgorica.

Tender za nabavku dnevne i nedjeljne štampe (pregovarački metod)

Skupština Crne Gore je 31. maja 2010. godine raspisala tender za za nabavku dnevne i nedjeljne štampe. Procijenjena vrijednost ove javne nabavke iznosila je 9,350.00 eura. Kriterijum za izbor najpovoljnije ponude je bio ekonomski najpovoljnija ponuda.

Ponudu je dostavila jedna kompanija S-press za distribuciju štampe iz Podgorice sa ponudom 1.086,53 eura.

Skupština je 31. maja 2010. godine donijela Odluku o dodjeli ugovora prvorangiranom ponuđaču, firmi S-press iz Podgorice čija je ponuda ocijenjena kao najpovoljnija.

Pregovaračkom postupku javne nabavke u kome je za najpovoljnijeg ponuđača proglašena kompanija S-press prethodio je Otvoreni postupak javne nabavke koji je poništen i u kome je predsjednik komisije bila Snežana Grupković, a članovi komisije Čedomir Savović i Olja Knežević.

Tender za nabavku radova za održavanje računarske i telefonske mreže (Šoping metod)

Skupština Crne Gore je 31. maja 2010. godine raspisala tender za izbor najpovoljnijeg ponuđača za izvođenje radova za održavanje strukturnog kablovskog sistema (računarske i telefonske mreže). Procijenjena vrijednost ove javne nabavke iznosila je 4.000,00 eura.

Ponudu su dostavile sledeće kompanije: Telefonika DOO iz Podgorice sa ponudom 3.901,97 eura, Gigatron DOO Podgorica čija je ponuda iznosila 4.127,20 eura, slijedi firma Electro-pionner DOO Podgorica sa ponudom koja iznosi 4.223,40 eura.

Skupština je 07. jula 2010. godine donijela Odluku o dodjeli ugovora prvorangiranom ponuđaču. Tom prilikom ugovor je dodjeljen firmi Telefonika DOO iz Podgorice.

Tender za nabavku usluge pranja službenih auta (Šoping metod)

Skupština Crne Gore je 17. juna 2010. godine raspisala tender za izbor najpovoljnijeg ponuđača za usluge pranje službenih auta po specifikaciji. Procijenjena vrijednost ove javne nabavke iznosila je 3.500,00 eura.

Ponudu su dostavile tri kompanije i to: Pronto Boljević DOO iz Podgorice, Braća Mišurović DOO Podgorica i Minex co DOO Podgorica.

Skupština je 07. jula 2010. godine donijela Odluku o dodjeli ugovora prvorangiranom ponuđaču, firmi Pronto Boljević DOO iz Podgorice čija je ponuda ocijenjena kao najpovoljnija, na osnovu detaljnih specifikacija sve tri kompanije koje su dostavljene Parlamentu.

Tender za nabavku usluge iznajmljivanja bežične linkovske veze (Šoping metod)

Skupština Crne Gore je 24. juna 2010. godine raspisala tender za izbor najpovoljnijeg ponuđača za uslugu iznajmljivanja bežične linkovske veze između zgrade Skupštine Crne Gore i RTV doma radiodifuznog centra Crne Gore. Procijenjena vrijednost ove javne nabavke iznosila je 2.000,00 eura.

Ponudu je dostavile tri kompanije: Print design DOO iz Podgorice sa ponudom 1.053,00 eura, DAA Montenegro DOO Podgorica čija je ponuda iznosila 1,404.00 eura, slijedi firma E-lavarint DOO Podgorica sa ponudom koja iznosi 1.521,00 eura.

Skupština je 12. jula 2010. godine donijela Odluku o dodjeli ugovora prvorangiranom ponuđaču, firmi Print design DOO iz Podgorice čija je ponuda ocijenjena kao najpovoljnija.

Tender za nabavku dva laptop računara prema specifikaciji (Šoping metod)

Skupština Crne Gore je 30. juna 2010. godine raspisala tender za izbor najpovoljnijeg ponuđača za nabavku dva laptop računara prema specifikaciji datoj u Zahtjevu za dostavljanje ponude. Procijenjena vrijednost ove javne nabavke iznosila je 3.500,00 eura.

Ponudu je dostavile tri kompanije: Jabbuka DOO iz Podgorice sa ponudom 3.168,00 eura, Modro DOO Podgorica čija je ponuda iznosila 3,250.00 eura, slijedi firma E-lavarint DOO Podgorica sa ponudom koja iznosi 3.348,00 eura.

Skupština je 19. jula 2010. godine donijela Odluku o dodjeli ugovora prvorangiranom ponuđaču, firmi Jabbuka DOO iz Podgorice čija je ponuda ocijenjena kao najpovoljnija.

Tender za nabavku cvjetnih aranžmana za protokolarne potrebe (Šoping metod)

Skupština Crne Gore je 30. juna 2010. godine raspisala tender za izbor najpovoljnijeg ponuđača za nabavku cvjetnih aranžmana za protokolarne potrebe, prema specifikaciji. Procijenjena vrijednost ove javne nabavke iznosila je 4.000,00 eura.

Ponudu je dostavile tri kompanije: Cvijetni kutak DOO Podgorica, Veletex AD Podgorica i Habitat DOO Podgorica.

Skupština je 26. jula 2010. godine donijela Odluku o dodjeli ugovora prvorangiranom ponuđaču, firmi Habitat DOO iz Podgorice čija je ponuda ocijenjena kao najpovoljnija, na osnovu detaljnih specifikacija sve tri kompanije koje su dostavljene Parlamentu.

Tender za nabavku srestava za higijenu (Šoping metod)

Skupština Crne Gore je 07. jula 2010. godine raspisala tender za izbor najpovoljnijeg ponuđača za nabavku srestava za higijenu, prema specifikaciji datoj u Zahtjevu za dostavljanje ponuda. Procijenjena vrijednost ove javne nabavke iznosila je 3.000,00 eura.

Ponudu su dostavile tri kompanije: Kuća hemije drogerija DOO iz Podgorice sa ponudom 1,618.901 eura, Hemko DOO Podgorica čija je ponuda bila neispravna, slijedi firma Expo Commerce DOO Podgorica čija je ponuda takođe bila neispravna.

Skupština je 28. jula 2010. godine donijela Odluku o dodjeli ugovora prvorangiranom ponuđaču, firmi Kuća hemije drogerija DOO iz Podgorice čija je ponuda ocijenjena kao najpovoljnija.

Tender za nabavku usluge servisa dva fotokopir aparata (Šoping metod)

Skupština Crne Gore je 07. jula 2010. godine raspisala tender za izbor najpovoljnijeg ponuđača za nabavku usluge servisa dva fotokopir aparata marke Canon IR 6001, prema specifikaciji datoj u Zahtjevu za dostavljanje ponuda. Procijenjena vrijednost ove javne nabavke iznosila je 2.000,00 eura.

Ponudu su dostavile tri kompanije: Šćepanović DOO iz Podgorice sa ponudom 807.30 eura, Telemont DOO Podgorica čija je ponuda iznosila 936.00 eura i Digital copy DOO Podgorica sa ponudom koja iznosi 1.053,00 eura.

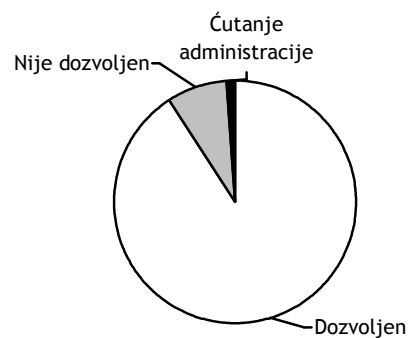
Skupština je 28. jula 2010. godine donijela Odluku o dodjeli ugovora prvorangiranom ponuđaču, firmi Šćepanović DOO iz Podgorice čija je ponuda ocijenjena kao najpovoljnija.

7. TRANSPARENTNOST RADA SKUPŠTINE CRNE GORE

Na preko 750 zahtjeva za pristup informacijama koji su Skupštini podnešeni u posmatranom periodu, dobijeno je preko 89% odgovora.

U 8% slučajeva Skupština nije posjedovala traženu informaciju, a u oko 1% slučajeva bilo je prisutno ćutanje administracije.

Grafik 20: Odgovori po zahtjevima - nakon M.Radovića